

VÍCETÉMATICKÉ INFORMACE

Ročník 2012

Souhrnná data – Regiony, města, obce

Praha, srpen 2012

Kód publikace: 101364-12

Č. j.: 1270/2012-7101

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje hl. m. Prahy v roce 2011

Zpracoval:

Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze, oddělení informačních služeb

Vedoucí oddělení:

Mgr. Jana Podhorská

Informační služby:

tel.: +420 274 052 673, e-mail: infoservispraha@czso.cz

Kontaktní zaměstnanec:

Tomáš Dragoun, e-mail: tomas.dragoun@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

Údaje o hlavním městě Praze naleznete také na Internetu: **www.praha.czso.cz**

ISBN 978-80-250-2210-8

© Český statistický úřad, Praha, 2012

ÚVOD

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje hlavního města Prahy v roce 2011, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2006). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné. V textu jsme se snažili postihnout dopady ekonomické recese v našem kraji a posoudit vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2011. Proto můžeme v některých oblastech zpracovat hodnocení zatím pouze do roku 2010.

Tento materiál navazuje na loňské vydání, je však mírně přepracován. Tam, kde to bylo potřebné, jsme se snažili podívat na analyzované oblasti z jiného úhlu než předchozí rok tak, aby publikace přinesla opět něco nového. V některých oblastech jsme zařadili také jiné grafy a kartogramy.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetu na adrese www.praha.czso.cz, v tabulce Nejnovější údaje o kraji a Aktualitách. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje *NUMERI PRAGENSES - Statistická ročenka hlavního města Prahy* pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí *Statistický bulletin hlavního města Prahy*, který vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

Materiály stejného názvu byly zpracovány ve všech krajích České republiky, jednotně bylo připraveno mezikrajské srovnání, které zachycuje postavení Prahy v rámci České republiky a vývoj v roce 2011. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Tabulková příloha obsahuje ukazatele demografického, sociálního a ekonomického vývoje a údaje životního prostředí podle krajů za rok 2011, za kraj v časové řadě let 2006 až 2011 (případně 2010).

V případě dotazů či námětů k obsahové stránce materiálu nás kontaktujte na emailové adrese infoservispraha@czso.cz.

Reprodukce výňatků z tohoto materiálu lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „*Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje hlavního města Prahy v roce 2011*“ a původu statistických dat v něm otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 7. 2012. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

OBSAH

Úvod.....	3
Souhrn hlavních poznatků	7
1. Demografický vývoj.....	8
2. Sociální vývoj.....	14
3. Ekonomický vývoj	24
4. Životní prostředí.....	33
5. Mezikrajské srovnání	37
Tabulková příloha	44
1. Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů	
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj.....	44
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj.....	45
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj.....	46
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - životní prostředí.....	47
2. Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu	
Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu - demografický vývoj	48
Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu - sociální vývoj.....	49
Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu - ekonomický vývoj.....	52
Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu - životní prostředí	54

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1.1	Pohyb obyvatel v Praze a ČR v letech 2001 – 2011.....	8
Graf 1.2	Migrační saldo obyvatel vybraných státních příslušností v Praze v letech 2006 a 2011.....	9
Graf 1.3	Živě narozené děti podle věku matky v Praze, 3 největších městech a ČR v roce 2011.....	9
Graf 1.4	Vývoj potratovosti a užívání antikoncepce v Praze v letech 1997 – 2011.....	10
Graf 1.5	Zemřelí podle nejčastějších příčin smrti v Praze v roce 2011.....	11
Graf 1.6	Vývoj věkové struktury obyvatel Prahy v letech 1991 – 2011.....	13
Graf 2.1	Složení obyvatel Prahy ve věku 15 a více let podle stupně ekonomické aktivity v letech 2006 – 2011.....	14
Graf 2.2	Složení zaměstnaných osob v Praze podle odvětví ekonomické činnosti v letech 2006 – 2011 ...	15
Graf 2.3	Složení zaměstnaných osob podle postavení v zaměstnání v letech 2006 – 2011.....	16
Graf 2.4	Vývoj míry registrované nezaměstnanosti v letech 2006 – 2011.....	16
Graf 2.5	Nezaměstnanost v Praze podle nejvyššího dosaženého vzdělání v letech 2006 – 2011.....	17
Graf 2.6	Zaměstnaní cizinci v Praze v letech 2006 – 2011.....	18
Graf 2.7	Vývoj průměrné mzdy v letech 2006 – 2011.....	19
Graf 2.8	Dávky státní sociální podpory v letech 2006 – 2011.....	19
Graf 2.9	Důchodci a důchody v Praze v letech 2006 – 2011.....	20
Graf 2.10	Vybrané ukazatele nemocenského pojištění v letech 2006 – 2011.....	21
Graf 2.11	Vybrané údaje o zdravotnictví v Praze v letech 2006 – 2011.....	21
Graf 2.12	Intenzita studia na vysokých školách v letech 2006 – 2011.....	22
Graf 2.13	Zjištěné trestné činy v Praze v roce 2011.....	23
Graf 2.14	Vybrané ukazatele o dopravních nehodách v Praze v letech 2006 – 2011.....	23
Graf 3.1	Ukazatele využívání informačních technologií domácnostmi a jednotlivci v letech 2004 – 2011...	24
Graf 3.2	Ekonomické subjekty podle vybraných právních forem v Praze v letech 2006 – 2011.....	25
Graf 3.3	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v letech 2006 – 2011.....	26
Graf 3.4	Stavební práce podle místa stavby v letech 2006 – 2011.....	27
Graf 3.5	Orientační hodnota staveb v Praze podle druhu stavby v letech 2006 – 2011.....	28
Graf 3.6	Bytová výstavba ve správních obvodech Prahy v roce 2011.....	29
Graf 3.7	Vývoj stupně automobilizace v letech 2006 – 2011.....	29
Graf 3.8	Přepravené osoby v městské hromadné dopravě v Praze v letech 2006 – 2011.....	30
Graf 3.9	Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v Praze v letech 2006 – 2011.....	31
Graf 3.10	Vývoj cenové hladiny v Praze podle skupin spotřebního koše v letech 2006 – 2011.....	32
Graf 4.1	Struktura pozemků v Praze podle způsobu využití v roce 2011.....	33
Graf 4.2	Měrné emise v Praze v roce 2010.....	35
Graf 4.3	Investiční výdaje (na ochranu ŽP) investorů se sídlem v Praze podle programového zaměření v letech 2006 – 2011.....	36
Graf 5.1	Přírůstek (úbytek) obyvatel v krajích v letech 2006 – 2011.....	37
Graf 5.2	Zaměstnaní podle kraje bydliště a sektorů v roce 2011.....	38
Graf 5.3	Podíl neumístěných uchazečů o zaměstnání v krajích k 31. prosinci 2011.....	39
Graf 5.4	Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí v letech 2006 – 2010.....	43

SEZNAM KARTOGRAMŮ

Kartogram 1.1	Podíl dětí v městských částech hl. m. Prahy a jeho porovnání vůči průměru Prahy v roce 2011.....	12
Kartogram 4.1	Relativní přírůstek zastavěných a ostatních ploch v katastrálních územích Prahy v letech 2006 – 2011.....	34
Kartogram 5.1	Bytová výstavba v krajích v letech 2006 – 2011.....	41

SOUHRN HLAVNÍCH POZNATKŮ

Demografický vývoj

- počet obyvatel Prahy pravidelně roste, na těchto přírůstcích se nadále větší měrou podílí kladné migrační saldo, které je výsledkem přitažlivosti města pro cizí státní příslušníky (migrační saldo občanů ČR je záporné)
- podíl cizinců mezi obyvateli Prahy podle výsledků SLDB 2011 dosáhl 14 %, jejich věková struktura je mladší, nejpočetnějšími skupinami cizinců jsou Ukrajinci, Slováci a Rusové
- zvyšuje se věk matek při narození prvního dítěte, což přispívá k rození menšího počtu dětí a zvýšenému riziku zdravotních potíží v těhotenství
- ve věkové struktuře jsou nejpočetnější skupinou obyvatelé ve věku 30-44 let, přes značný obrat migrace mladších věkových skupin se ve věkové struktuře projevuje hlavně postupné stárnutí stávající populace
- z celkového počtu uzavřených manželství v Praze se rozvádí přibližně 47 %

Sociální vývoj

- ve struktuře obyvatel Prahy ve věku 15 a více let podle stupně ekonomické aktivity se v posledním období zvýšilo zastoupení ekonomicky neaktivních a nezaměstnaných osob
- tak jako v jiných regionech ČR došlo v posledních letech v Praze ke zvýšení nezaměstnanosti, která postihla všechny skupiny obyvatel bez ohledu na věk či vzdělání
- nadprůměrné mzdy v Praze rostou v posledních letech pomaleji než v jiných částech ČR
- v rámci výplat ze systému nemocenského pojištění posiluje skupina peněžitě pomoci v mateřství a dochází k poklesu objemu vyplaceného nemocenského
- podle souhrnných ukazatelů zdravotnictví dochází k dalšímu účelnějšímu poskytování zdravotní péče

Ekonomický vývoj

- stejně jako u struktury zaměstnaných, i ze struktury hrubé přidané hodnoty je zřetelné zaměření ekonomiky Prahy na poskytování služeb s vyšší přidanou hodnotou
- zaměstnanost ve stavebnictví klesala v ČR v celém období let 2006-2011, v roce 2011 poklesla i v Praze; stavební výroba v Praze poklesla v roce 2011 výrazněji než v ČR celkem
- v Praze dochází k poklesu zahájené i dokončené bytové výstavby (podle počtu bytů) a její intenzita (v přepočtu na bydlící obyvatelstvo) se přibližuje celorepublikové úrovni
- po poklesu v roce 2009 docházelo v dalších letech k oživení cestovního ruchu, který je nadále převážně závislý na návštěvnicích ze zahraničí, přestože mírně roste zastoupení občanů ČR mezi návštěvníky Prahy
- souhrnná cenová úroveň rostla v posledním roce v Praze pomalejším tempem než v ČR celkem

Vývoj životního prostředí

- podíl zemědělské půdy je v Praze pod celorepublikovou úrovní a její plocha dále ubývá ve prospěch nové výstavby, a to zejména v okrajových částech hlavního města
- množství vyrobené i spotřebované vody v Praze, stejně jako v ČR celkem, klesá; spotřeba vody na hlavu je v Praze vyšší než v ČR celkem
- emise látek, znečišťujících ovzduší připadají v čím dál tím větší míře na vrub automobilové dopravy
- množství komunálního odpadu na jednoho obyvatele Prahy je nižší než v průměru za ČR, v průběhu let 2006-2011 se však zvýšilo rychleji
- investice na ochranu životního prostředí směřovaly v roce 2011 na území Prahy nejčastěji do opatření na omezování hluku a vibrací, ochrany biodiverzity a krajiny a výzkumu a vývoje na ochranu životního prostředí

1. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

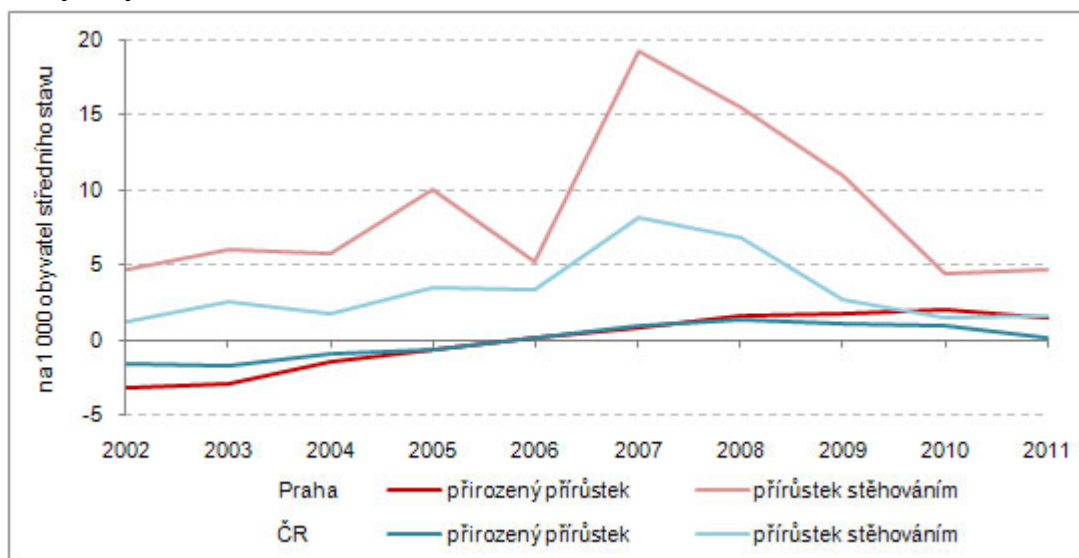
Počet obyvatel po započtení výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 byl 1,24 milionu obyvatel; od posledního sčítání to představuje růst o 7 %.

V Praze žilo k 31. 12. 2011 1 241 664 obyvatel. Tento údaj je již navázán na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) 2011 podle trvalého pobytu. V meziročním srovnání to znamená pokles o 1 %. Tento pokles je zdánlivý, neboť výsledky SLDB představují zpřesnění údajů každoročních demografických bilancí posledních deseti let. Již od roku 2001 v návaznosti na sčítání 2001 jsou do počtu obyvatel započtení cizinci s přiznaným azylem a ti, kteří v ČR pobývali na základě víz na 90 dní déle než rok. Od roku 2004, v souvislosti se vstupem ČR do EU, byli započtení také cizinci ze zemí EU s dlouhodobým a přechodným pobytem v České republice. Od konce roku 2001, kdy byly také již do údajů započteny údaje z předchozího sčítání (SLDB 2001), tedy vzrostl počet obyvatel o 7 %, od roku 2006 to představovalo nárůst 4,5 procent.

V Praze se v roce 2011 mírně snížil přirozený přírůstek obyvatel, přírůstek stěhováním zůstal po meziročním poklesu v roce 2010 na stejné úrovni.

Zásadní vliv na vývoj počtu obyvatel v Praze měla vždy migrace. V letech od roku 2001 se výrazně zvyšovala zahraniční migrace za prací. Celkový přírůstek byl tedy tvořen z velké části migračním přírůstkem. V roce 2006, kdy byl poprvé zaznamenán kladný přirozený přírůstek, měl přirozený přírůstek 4 % podíl na celkovém přírůstku a 96 % podíl měl přírůstek stěhováním. V letech, kdy se hovořilo o ekonomické krizi a intenzita stěhování cizinců do Prahy se snížila, byl poměr mezi přirozeným přírůstkem a přírůstkem stěhováním 31 % : 69 %. V posledním sledovaném roce 2011 se přirozený přírůstek na celkovém podílel ¼ a přírůstek stěhováním měl ¾ podíl.

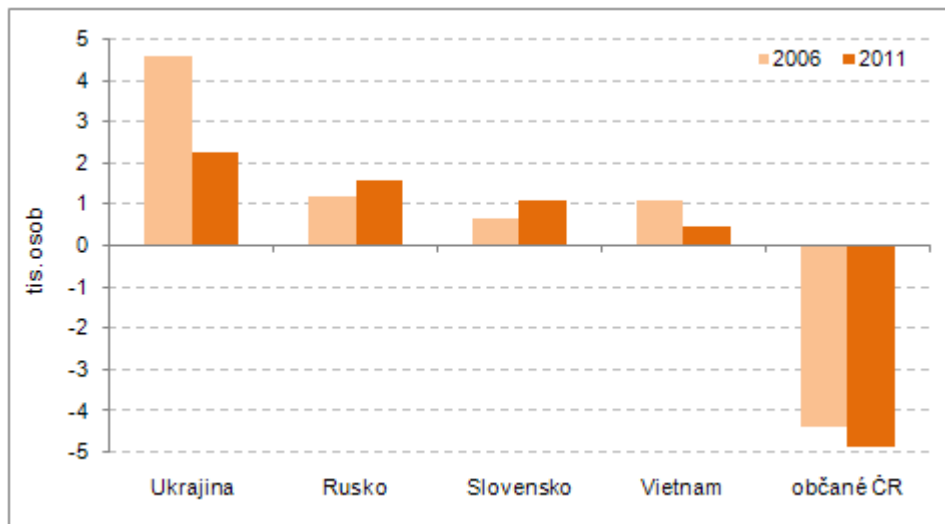
Graf 1.1 Pohyb obyvatel v Praze a ČR v letech 2001 – 2011

Praha je migračně atraktivní hlavně pro cizince, v současné době tvoří cizinci 14 % obyvatel Prahy.

V posledním desetiletí byl počet přistěhovaných do Prahy vyšší než počet vystěhovaných. Vliv na tento vývoj měl příliv osob ze zahraničí, z většiny tvořených hlavně osobami hledajícími uplatnění na trhu práce. Nejvyšší migrační přírůstek měla Praha v roce 2007, kdy na 1 000 obyvatel připadlo 19 obyvatel získaných migrací. V roce 2009 se tato hodnota snížila na 11 osob získaných migrací, tedy na polovinu. Dlouhodobý průměr let 2006-2011 je 10 osob získaných migrací na 1 000 obyvatel středního stavu. Průměrný roční počet přistěhovaných tak v tomto období byl 41 tisíc a u vystěhovaných šlo o 29 tisíc obyvatel. V Praze je podle předběžných výsledků sčítání cca 14 % cizinců z celkové populace města. Nejpočetnějšími skupinami cizích státních příslušníků jsou podle SLDB 2011 občané Ukrajiny (více než 49,9 tisíc osob), Slovenska (23,4 tisíc) a Ruska (21,9 tisíc).

Graf 1.2 Migrační saldo obyvatel vybraných státních příslušností v Praze v letech 2006 a 2011

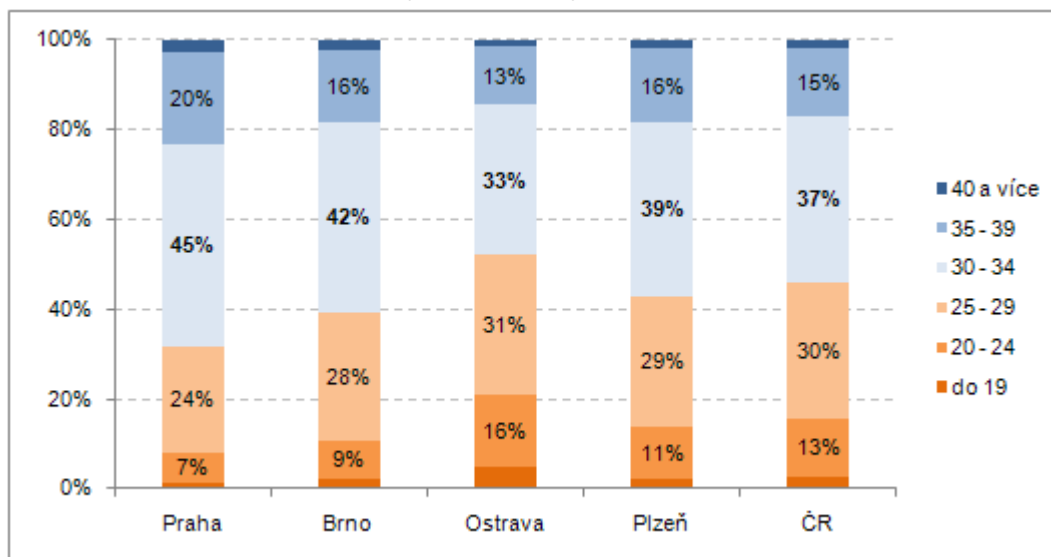
Čeští občané území Prahy spíše opouštějí, nejčastěji se stěhují za hranice Prahy do jejího zázemí. Migrační saldo českých státních příslušníků bylo v posledních letech záporné, zatímco u cizinců jsme pozorovali migrační saldo kladné. Velmi se také liší věková struktura českých občanů a cizinců. Jelikož u cizinců jsou hlavním důvodem pro to v Praze setrvat pracovní příležitosti, převládá v populaci cizinců produktivní složka. V pětiletých věkových skupinách je u cizinců nejvíce osob ve věku 25-29 a 30-34 let (30 % celkového počtu cizinců). V případě celkové populace Prahy je nejvíce osob ve věku 30-34 a 35-39 let, ale tato složka tvoří pouze 19 % celkového počtu obyvatel Prahy.

Migrační saldo cizinců je na rozdíl od českých občanů kladné, populace cizinců má podstatně „mladší“ věkovou strukturu.

Snížení přirozeného přírůstku, ke kterému v Praze došlo v roce 2011, bylo očekáváno. Již od roku 1997 se začal zvyšovat počet narozených, ovšem vzhledem k dalším podmínkám, které ovlivňují rození dětí byl tento růst mírný. Mezi tyto patřily například zvyšování nákladů na péči o dítě již od roku 1990 nebo upřednostnění kariéry před zakládáním rodiny a také malá podpora rodičů s dětmi na trhu práce. V roce 2006 se po dlouhých letech více dětí narodilo než lidí zemřelo. Vliv na to měly porody žen, které se narodily v sedmdesátých letech v době zvýšené porodnosti. Tyto ženy doposud z výše uvedených důvodů narození potomka odkládaly. K těmto ženám se začaly přidávat také generace žen narozených v osmdesátých letech. Díky jejich poměrné početnosti v populaci žen bude přirozený přírůstek zřejmě ještě nějaký čas kladný, ale bude se pomalu snižovat.

V roce 2011 došlo poprvé od roku 2006 k očekávanému snížení přirozeného přírůstku obyvatel.

Graf 1.3 Živě narozené děti podle věku matky v Praze, 3 největších městech a ČR v roce 2011

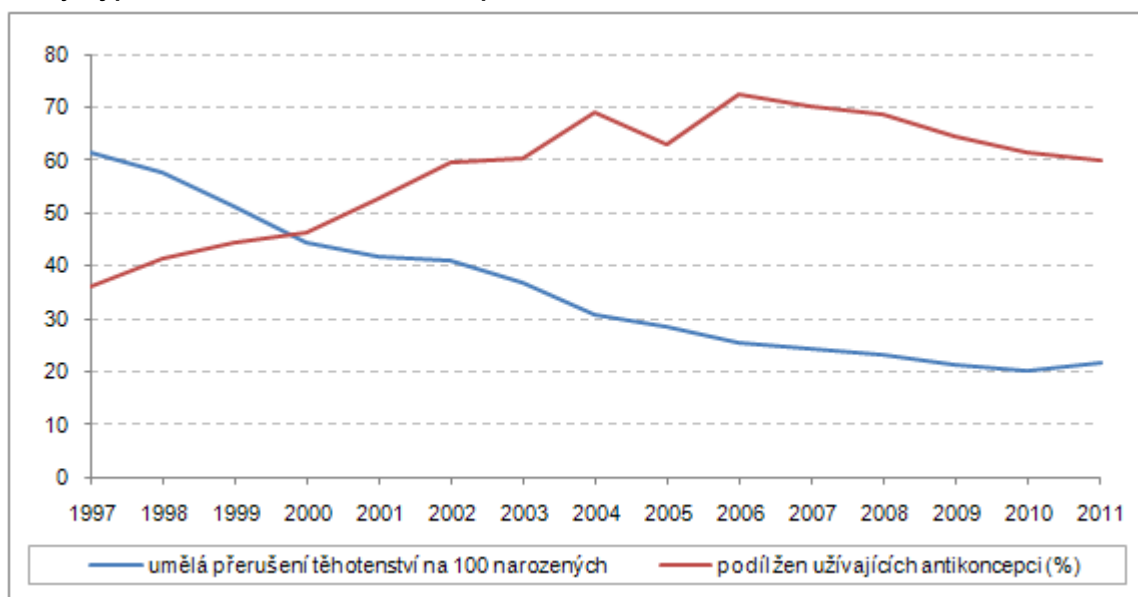
Zvyšuje se věk žen při narození prvního dítěte.

V roce 1990 se nejvíce dětí v Praze narodilo matkám ve věku 20-24 let (36 %). V roce 2011 se nejvíce dětí narodilo matkám ve věku 30-34 let, a to 45 % z celkového počtu narozených. S faktem, že ženy rodí ve vyšším věku, souvisí zvýšené riziko zdravotních komplikací. Podstatnější pro celkový demografický vývoj je vyšší pravděpodobnost, že matky budou mít méně dětí, než tomu bylo dříve. Čím dál menší počet dětí se rodí do osmi měsíců po svatbě. To znamená, že manželské páry početí dítěte více plánují – méně dětí je počato ještě před svatbou (týká se samozřejmě jen dětí, které byly narozeny v manželství). V roce 2011 to bylo v Praze 24 %, v roce 2000 téměř 36 %. Ještě v první polovině devadesátých let byl tento podíl kolem 50 %.

Mimo manželství se narodilo 37 % dětí.

Mimo manželství se v Praze narodilo v roce 2011 téměř 37 % dětí. Města Plzeň a Ostrava však mají tento podíl vyšší (42 a 51 %, tedy ještě více než před rokem). Brno v roce 2011 dosáhlo hodnoty pražské. Podíl dětí, které se narodily mimo manželství, roste v celé ČR. Tento trend není specifický pouze pro velkoměstskou populaci Prahy, ale projevuje se mnohem výrazněji v ostatních krajích a také ostatních městech. Závisí nejen na volnějším přístupu k manželství ale také na celkové sociální a příjmové situaci obyvatel. Je vhodné dodat, že mezi dětmi narozenými mimo manželství jsou nejen děti narozené svobodným matkám, ale také ty narozené matkám rozvedeným a ovdovělým. V roce 2011 jich bylo 14 % z celkového počtu dětí narozených mimo manželství. Vzhledem k tomu, že tento podíl se dlouhodobě neustále snižuje, zvyšování podílu narozených mimo manželství je z větší části dáno právě rozením dětí svobodnými matkami.

Graf 1.4 Vývoj potratovosti a užívání antikoncepce v Praze v letech 1997 – 2011

Zdroj: ČSÚ, Ústav zdravotnických informací a statistiky

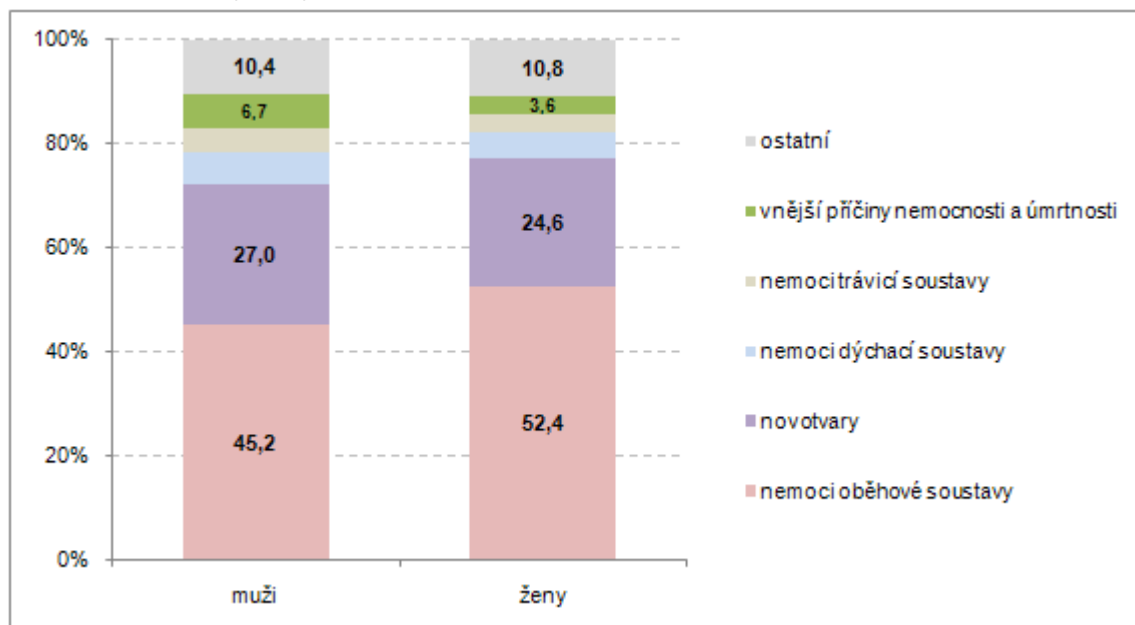
Počet potratů klesá, zvyšuje se podíl samovolných potratů.

Pozitivní je vývoj potratovosti. V devadesátých letech poměrně výrazně klesaly počty potratů a zvyšovala se intenzita využívání antikoncepce. Ta je nyní poměrně rozšířená, když cca 60 % všech žen využívá nějaký druh antikoncepce. Úhrnná potratovost je relativně nízká, v roce 2011 to bylo přibližně 0,471 potratů na jednu ženu. Praha se spolu s moravskými kraji, Vysočinou a Pardubickým krajem řadí mezi kraje s nejnižší úhrnnou potratovostí. Mezi potraty se zvyšuje podíl samovolných potratů, které tvoří 29 % všech potratů. To souvisí zejména s již zmíněným rostoucím věkem, ve kterém ženy otěhotní.

Dlouhodobě klesá počet zemřelých v Praze. Již několik let připadá na 1 000 obyvatel méně než 10 zemřelých obyvatel. Vliv má zvyšování délky života dané obecně lepšími životními podmínkami a konkrétně i kvalitní a včasnou lékařskou péčí. V projekci obyvatel pro krajskou úroveň (<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/4021-10>), kterou vydal ČSÚ v roce 2009, je počítáno s mírným zvyšováním počtu zemřelých od roku 2022 (0,3 až 0,9 % ročně), od roku 2030 pak bude podle projekce toto zvýšení výraznější (více než 1 % ročně). Příčinami úmrtí jsou dlouhodobě nejvíce nemoci oběhové soustavy (50 % zemřelých v roce 2011) a novotvary (rakovina, 26 %). Na nemoci oběhové soustavy umírají více ženy, na novotvary muži. Z nemocí oběhové soustavy, které způsobují nejvyšší podíl úmrtí, jsou nejčastější ostatní formy ischemické choroby srdeční (41 % zemřelých na nemoci oběhové soustavy) a cévní nemoci mozku (19 %). Z novotvarů jsou nejčastější příčinou úmrtí zhoubné novotvary průdušky a plic a zhoubné novotvary prsu. Tato úmrtí představují 20 % a 8 % z celkového počtu zhoubných novotvarů.

Počet zemřelých stále klesá, projekce obyvatel z roku 2009 však počítá se zvyšováním jejich počtu po roce 2020.

Graf 1.5 Zemřelí podle nejčastějších příčin smrti v Praze v roce 2011

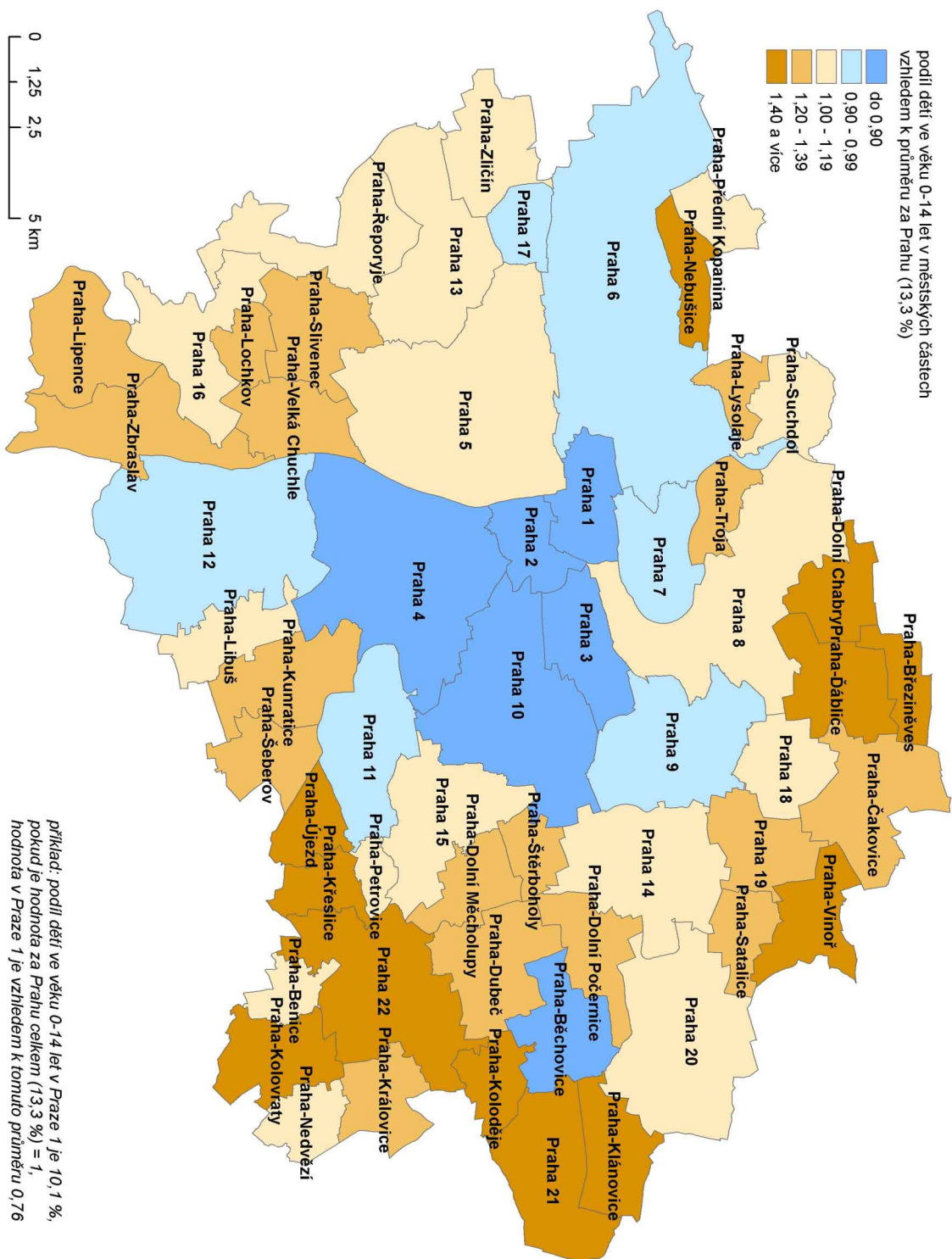
Pražské obyvatelstvo má nejvyšší naději dožití ze všech krajů. Tento ukazatel vychází z tzv. úmrtnostních tabulek, tedy z úrovně úmrtnosti v daném roce. Naděje dožití žen při narození je v průměru let 2010-2011 81,66 let, u mužů je to 76,46 let. Ženy mají tedy při narození šanci dožít se (pokud by se úmrtnostní poměry nezměnily) o 5 let déle než muži. Na začátku devadesátých let byla naděje dožití při narození pro ženy 75,35 let a pro muže 69,14 let. Naděje dožití ve věku 65 let, tedy věku, který může být považován za věk odchodu do důchodu, je pro ženy 19,52 let a pro muže 16,01 let. Zjednodušeně to znamená, že v současné době by se 65-letá žena dožila 84,52 let a stejně starý muž by se dožil 81,01 let.

Naděje dožití žen je v Praze o 5 let vyšší než u mužů, u obou pohlaví se dlouhodobě zvyšuje

Podle toho, kolik se rodí dětí a jaká je věková struktura zemřelých, přistěhovaných a vystěhovaných se také mění věková struktura populace na daném území. Dlouhodobě ubývá zastoupení dětské složky populace (0-14 let) a to i přes příznivý vývoj porodnosti posledních několika let. Podíl dětské složky se bude pravděpodobně snižovat i v dalších letech, protože do věku, ve kterém nyní matky nejčastěji rodí, se budou dostávat početně slabé ročníky devadesátých let.

Dětská složka populace ubývá, ...

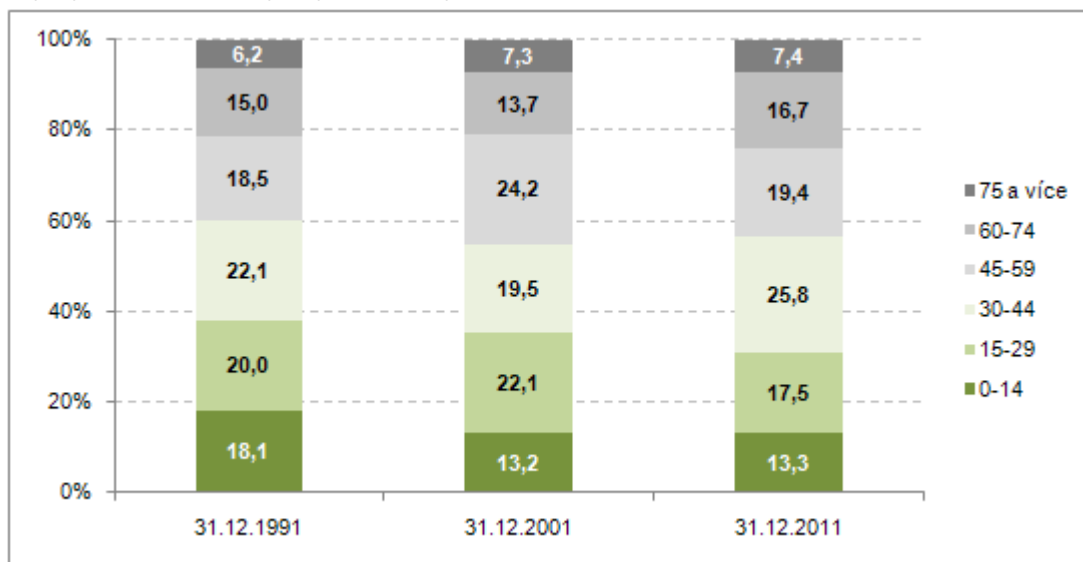
Kartogram 1.1 Podíl dětí v městských částech hl. m. Prahy a jeho porovnání vůči průměru Prahy v roce 2011

Osob ve věku 15-29 let je v roce 2011 17,5 % celkového počtu. Podíl osob ve věku 30-44 let mírně vzrostl, díky dorůstání osob silných ročníků sedmdesátých let do tohoto věku a částečně i migrací cizinců v produktivním věku. Osoby pozdního produktivního věku (45-59 let) tvoří v současnosti cca 20 % populace, což je stejně, jako tomu bylo na začátku devadesátých let, ale méně než před deseti lety. Osob ve věku 60-74 let, tedy v důchodovém věku, v posledních deseti letech mírně přibýlo. Stabilně se zvyšuje také zastoupení věkové kategorie nejstarších osob (75 a více let) v populaci Prahy. Zatímco podíl dětské složky (budoucí pracovní síly) výrazně a dlouhodobě klesá, naopak podíl složky již neproduktivní postupně roste.

... zatímco osoby v mladém produktivním věku mírně zvyšují své zastoupení v populaci; stoupá také podíl starších osob.

Graf 1.6 Vývoj věkové struktury obyvatel Prahy v letech 1991 – 2011

V posledních šesti letech počet sňatků klesá. Za období 2006 až 2011 bylo nejvíce sňatků uzavřeno v roce 2007 (7 149 sňatků). V tomto roce se projevila souběžně s vyššími porodními sazbami vlnou porodnosti a „magického“ data 7. 7. 2007. Průměrný věk při prvním sňatku se stále zvyšuje (v roce 2011 to bylo 32,5 let u ženichů a 29,8 let u nevěst), podobně, jako je tomu i u zvyšujícího se věku matky při narození prvního dítěte (30,5 let v roce 2011).

Počet sňatků je dlouhodobě nízký s tendencí k poklesu.

Počet rozvodů byl vždy (již během sedmdesátých a osmdesátých let) poměrně vysoký, vzhledem k liberální legislativě v této oblasti. V roce 2011 bylo uzavřeno 5 873 sňatků, rozvedeno bylo 3 220 manželství. Úhrnná rozvodovost, tedy ukazatel, který říká, jaký podíl původně uzavřených manželství se rozvede, je 47 %. Z celkového počtu rozvedených manželství jich 54,5 % nemělo žádné děti, dalších 28,9 % mělo jedno dítě. Na druhé straně je však třeba říci, že určitá část osob žije v nesezdaných soužitích. Podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 je to 5 % z celkového počtu úplných rodin. Praha patří mezi kraje s vyšším podílem těchto soužití. Informace o rozpadu a vzniku těchto nesezdaných soužití, včetně toho, kolik dětí vychovávají, jsou omezené.

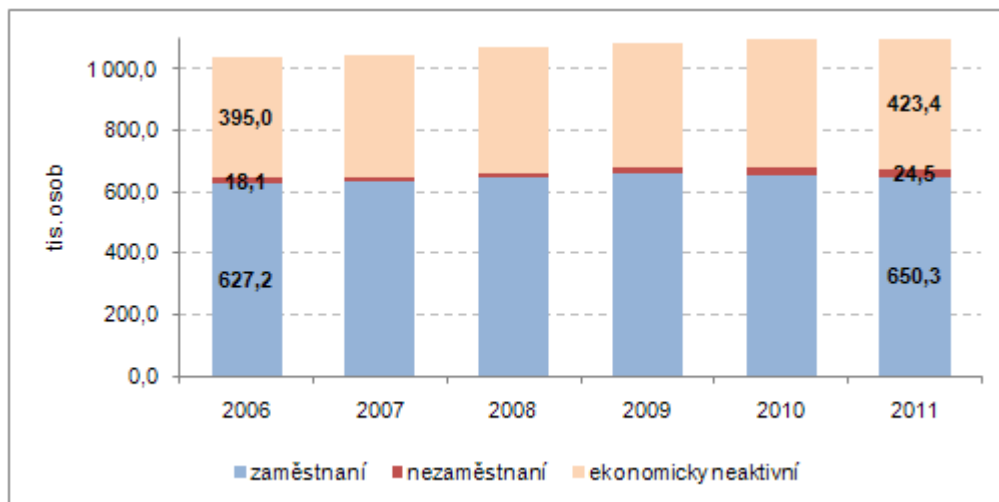
47 % původně uzavřených manželství se rozvede.

2. SOCIÁLNÍ VÝVOJ

Ve struktuře osob 15letých a starších podle stupně ekonomické aktivity posilují skupiny nezaměstnaných a ekonomicky neaktivních; klesá zastoupení zaměstnaných osob.

V období let 2006-2011 vzrostl počet obyvatel 15letých a starších z 1 040 tis. na 1 098 tis., relativně o 5,6 %. Tento růst nebyl rovnoměrný ve všech skupinách obyvatel podle stupně ekonomické aktivity, došlo tedy k proměně její struktury. Tato proměna vyplývá jednak z pohybu osob mezi skupinami osob podle ekonomické aktivity, a dále i z migrace, kdy ekonomická aktivita přichozích obyvatel je odlišná od skladby obyvatel, kteří hlavní město opustí. Nárůst zaměstnaných osob činil 3,7 %, ekonomicky neaktivních 7,2 % a nezaměstnaných 35,1 %. Míra zaměstnanosti tak za posledních 6 let poklesla z 60,3 % v roce 2006 na 59,2 % v roce 2011. Nadále se však pohybuje nad republikovým průměrem (54,4 %). I toto srovnání potvrzuje postavení Prahy jako významného centra pracovních příležitostí. V roce 2011 bylo ekonomicky neaktivních osob v Praze 423,4 tis. (není váženo na výsledky SLDB 2011). Mezi ekonomicky neaktivními osobami převládají důchodci, kteří se na celkovém počtu ekonomicky neaktivních osob v Praze podílejí 60,0 %. Druhou nejpočetnější skupinou ekonomicky neaktivních osob v Praze jsou žáci středních škol a studenti vysokých škol (22,6 %). Ve srovnání se skladbou ekonomicky neaktivních osob v celé ČR je v Praze větší zastoupení žáků a studentů, osob v domácnosti nebo na rodičovské dovolené, naopak je v Praze menší zastoupení důchodců.

Graf 2.1 Složení obyvatel Prahy ve věku 15 a více let podle stupně ekonomické aktivity v letech 2006 – 2011

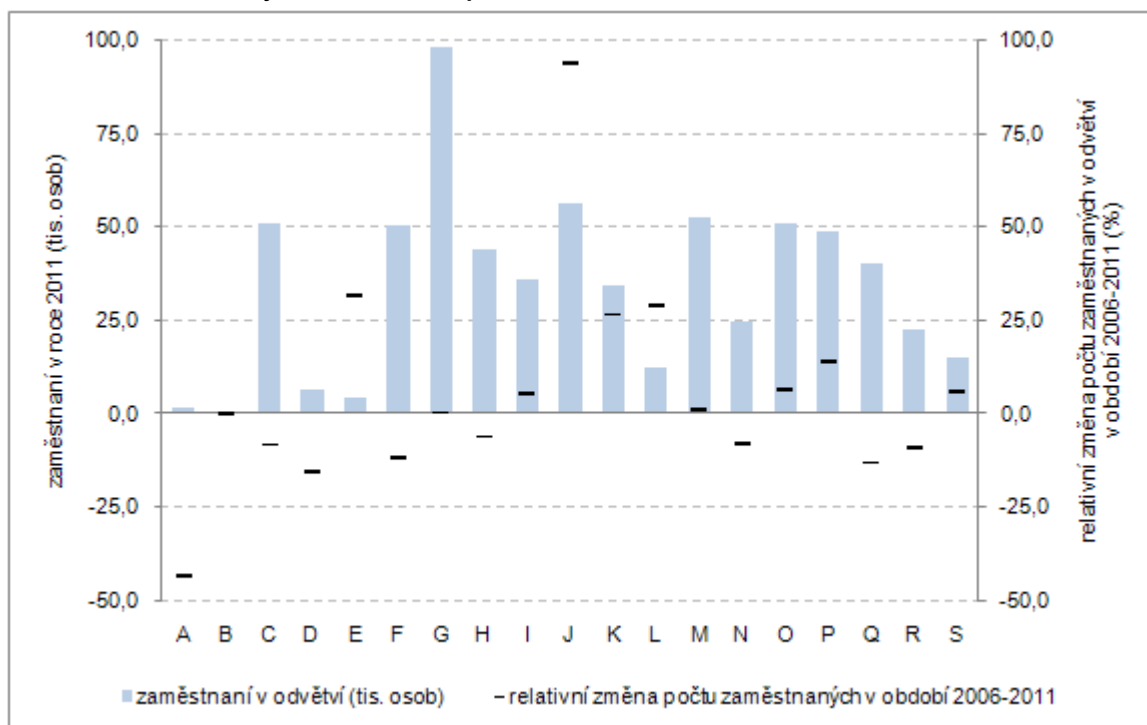
Ekonomika Prahy je dlouhodobě zaměřena na poskytování služeb.

Nejvíce zaměstnaných osob v Praze působí v terciárním sektoru (sektor služeb, v roce 2011 82,6 %). V sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví) pracuje 17,1 % zaměstnaných obyvatel Prahy a v primárním sektoru působí pouze 0,3 % zaměstnaných. Terciární sektor v Praze dlouhodobě posiluje svůj podíl na zaměstnanosti právě na úkor ostatních dvou sektorů. Pro srovnání, v ČR celkem je zastoupení terciárního sektoru (z hlediska zaměstnanosti) 58,6 %, pracovníci sekundárního sektoru se na celkovém počtu zaměstnaných osob podílejí 38,4 % a na primární sektor připadají 3 % celkové zaměstnanosti.

Odvětví informačních a komunikačních technologií je v Praze významné a dále posiluje.

Podle podrobnějšího členění na odvětví ekonomické činnosti (klasifikace CZ-NACE) jsou v Praze nejčastěji zastoupeny odvětví obchodu (98,4 tis. osob v roce 2011), informačních a komunikačních činností (56,5 tis. osob) a profesní, vědecké a technické činností (52,7 tis. osob). Z hlediska vývoje v období 2006-2011 nejvíce rostl počet zaměstnaných v odvětvích informačních a komunikačních činností (o 93,9 %), málo početném odvětví zásobování vodou a činnosti související s odpady (31,7 %), činností v oblasti nemovitostí (28,9 %) a peněžnictví a pojišťovnictví (26,6 %). Skladba zaměstnaných podle odvětví v Praze se liší od situace v republice, kde nejvíce osob pracuje ve zpracovatelském průmyslu (26,4 % v roce 2011). Co se týče vývoje zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích, je situace v Praze podobná celorepublikovému trendu, tyto změny jsou však v Praze intenzivnější.

Graf 2.2 Složení zaměstnaných osob v Praze podle odvětví ekonomické činnosti v letech 2006 – 2011

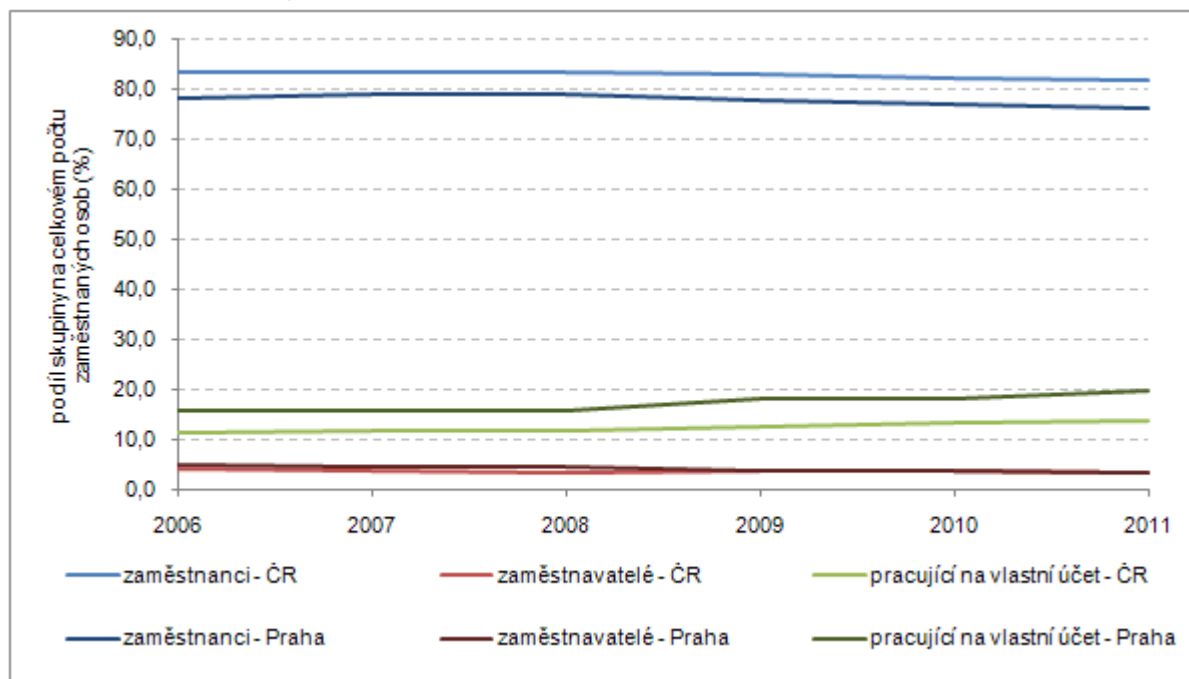

- A Zemědělství, lesnictví a rybářství
- B Těžba a dobývání
- C Zpracovatelský průmysl
- D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla
- E Zásobování vodou; činnosti související s odpady
- F Stavebnictví
- G Velkoobchod a maloobchod; opravy motorových vozidel
- H Doprava a skladování
- I Ubytování, stravování a pohostinství
- J Informační a komunikační činnosti
- K Peněžnictví a pojišťovnictví
- L Činnosti v oblasti nemovitostí
- M Profesionální, vědecké a technické činnosti
- N Administrativní a podpůrné činnosti
- O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
- P Vzdělávání
- Q Zdravotní a sociální péče
- R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti
- S Ostatní činnosti

Podle postavení v zaměstnání je v Praze oproti průměru ČR dlouhodobě nižší zastoupení zaměstnanců, naopak u osob žijících v Praze pozorujeme zvýšené zastoupení podnikajících osob oproti situaci v ČR celkem. Dlouhodobě v Praze klesá zastoupení zaměstnavatelů a zaměstnanců, což je doprovázeno zvyšujícím se zastoupením právě osob pracujících na vlastní účet. Těch bylo v roce 2011 19,8 % celkového počtu zaměstnaných v Praze oproti 15,7 % v roce 2006. Mezi příčinami tohoto vývoje mohou být horší ekonomické podmínky posledních let, kdy došlo k poklesu nabídky pracovních míst ve firmách. V takové situaci může řada aktivních lidí hledat vlastní cestu, jak se uplatnit na trhu.

Mezi zaměstnanými v Praze je zvýšené zastoupení podnikajících osob.

Graf 2.3 Složení zaměstnaných osob podle postavení v zaměstnání v letech 2006 – 2011

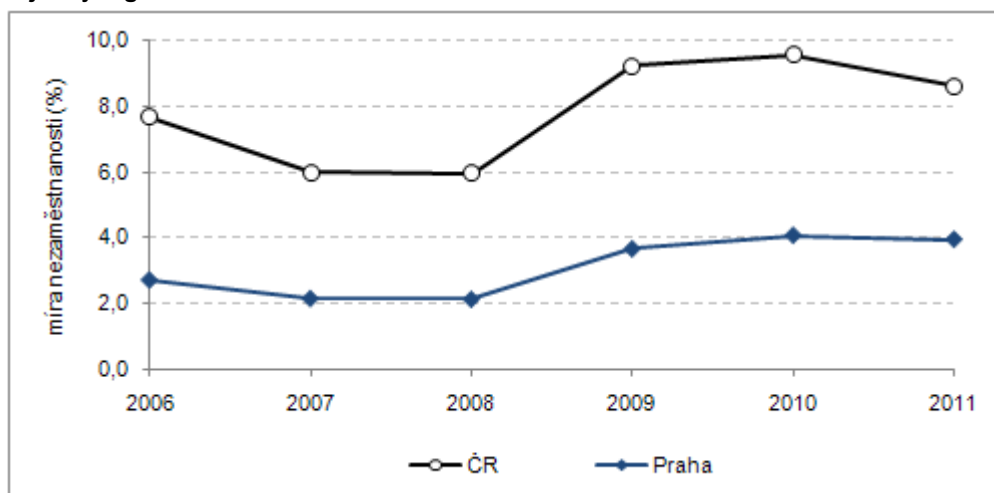
Přes zvýšení počtu nezaměstnaných je v Praze nezaměstnanost pod republikovým průměrem.

Nezaměstnanost je v Praze tradičně nejnižší mezi kraji ČR. Po růstu míry registrované nezaměstnanosti v letech 2009 a 2010 došlo v roce 2011 ke snížení úrovně nezaměstnanosti. Toto snížení bylo výraznější v průměru za ČR než v Praze. Počet uchazečů o zaměstnání v roce 2008 v Praze byl 29,9 tis. osob. Tento počet v roce 2010 dosáhl hodnoty 32,1 tis. V posledním roce došlo k mírnému snížení. Trh práce v ČR sledovaný prostřednictvím ukazatele míry nezaměstnanosti reaguje na ekonomickou situaci citlivěji, než je tomu v Praze.

Zvýšením nezaměstnanosti nejsou postiženy specifické skupiny obyvatel.

Výkyvy míry nezaměstnanosti se výrazněji neprojeví v ohrožených skupinách absolventů a mladistvých a osob starších 50 let. Jejich podíl mezi nezaměstnanými osobami zůstal na stejné úrovni i v letech 2009 a 2010, kdy docházelo k dramatickému nárůstu celkové nezaměstnanosti. Podíl osob 50letých a starších mezi nezaměstnanými v Praze poklesl v roce 2009 o cca 3,4 p. b. na 26,3 %, což může naznačovat že ztráta zaměstnání (nebo jeho nenalezení) se dotklo i mladších lidí na trhu práce. Ve stejném roce došlo k poklesu podílu žen mezi nezaměstnanými osobami.

Graf 2.4 Vývoj míry registrované nezaměstnanosti v letech 2006 – 2011

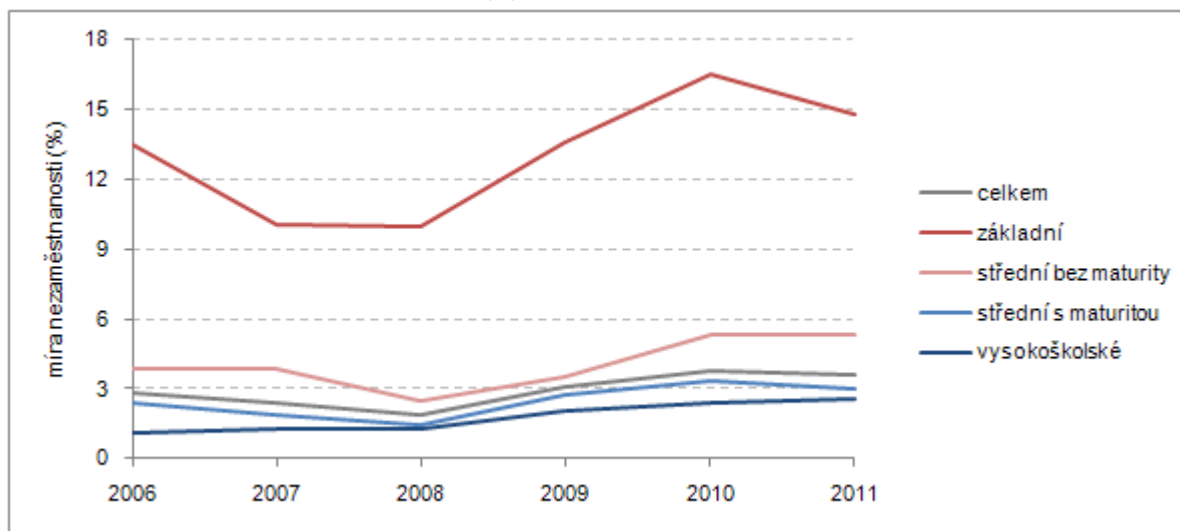
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podle očekávání je různá míra nezaměstnanosti ve skupinách obyvatel podle dosaženého vzdělání. Nejvyšší je nezaměstnanost ve skupině osob se základním vzděláním, nejméně jsou nezaměstnaní vysokoškolsky vzdělaní lidé. Při růstu celkové nezaměstnanosti v letech 2009 a 2010 se nezaměstnanost zvýšila ve všech skupinách podle dosaženého vzdělání. Ve skupinách s nižším dosaženým vzděláním byly tyto změny výraznější, tyto skupiny obyvatel mají větší problém přizpůsobit se změnám na trhu práce. Zajímavým jevem je protichůdný vývoj ve skupinách se základním a vysokoškolským vzděláním mezi roky 2010 a 2011. Zatímco nezaměstnanost osob se základním vzděláním klesala, nezaměstnanost vysokoškolsky vzdělaných osob rostla.

Vývoj

nezaměstnanosti se liší podle stupně dosaženého vzdělání.

Graf 2.5 Nezaměstnanost v Praze podle nejvyššího dosaženého vzdělání v letech 2006 – 2011

Podle údajů z úřadů práce se počet uchazečů o zaměstnání v Praze v období let 2006-2011 zvýšil z 21,4 tis. na 32,6 tis. osob, tedy růst o 52,5 %. Podle různých hledisek členění je vidět, že tento růst nebyl rovnoměrný v jednotlivých skupinách podle zvoleného členění. Podle klasifikace zaměstnání¹ byl neproporcionální růst počtu uchazečů ve skupině nemanuálních pracovníků s nižší kvalifikací, jejich počet mezi uchazeči o zaměstnání se zvýšil o 83,8 %. Nejmenší nárůst mezi uchazeči o zaměstnání byl u manuálních pracovníků bez kvalifikace (10,8 %). V roce 2011 mezi uchazeči o zaměstnání převládali nemanuální pracovníci s nižší kvalifikací (39,7 %), dále byli často zastoupeni nemanuální pracovníci s vyšší kvalifikací (30,9 %), poté následovaly skupiny manuálních pracovníků kvalifikovaných (15 %) a nekvalifikovaných (11 %). Vzhledem k rozdělení celkové pracovní síly mezi skupiny podle klasifikace zaměstnání je nejvyšší míra nezaměstnanosti ve skupině manuálních nekvalifikovaných pracovníků (cca 16 %), nejnižší je míra nezaměstnanosti u nemanuálních pracovníků s vyšší kvalifikací (2,7 %).

Nezaměstnanost se projevila odlišně v různých skupinách zaměstnání, nejvíce ve skupině nemanuálních pracovníků s nižší kvalifikací.

¹ Zaměstnané osoby jsou podle klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO) rozděleny do deseti tříd:

- 1 – zákonodárci a řídicí pracovníci,
- 2 – specialisté,
- 3 – techničtí a odborní pracovníci,
- 4 – úředníci,
- 5 – pracovníci ve službách a prodeji,
- 6 – kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství,
- 7 – řemeslníci a opraváři,
- 8 – obsluha strojů a zařízení, montéři,
- 9 – pomocní a nekvalifikovaní pracovníci a
- 0 – zaměstnanci v ozbrojených silách;

pro souhrnné hodnocení v této publikaci jsou zaměstnané osoby seskupeny do skupin:

- nemanuální, vysoce kvalifikovaní pracovníci (třídy 1-3),
- nemanuální pracovníci s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5),
- manuální pracovníci kvalifikovaní (tídy 6-8) a
- manuální nekvalifikovaní pracovníci (třída 9);

zaměstnanci v ozbrojených silách nejsou v těchto souhrnných skupinách zahrnuti.

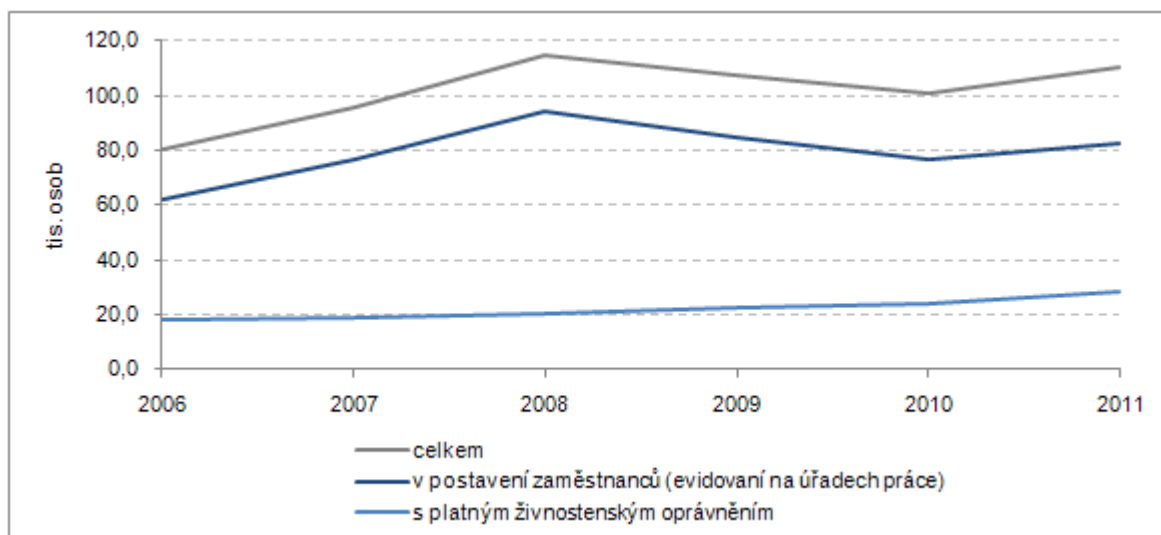
V roce 2011 bylo v Praze 110,6 tis. zaměstnaných cizinců.

Celkový počet zaměstnaných cizinců v Praze byl v roce 2011 110,6 tis. osob. Zaměstnané cizince tvoří skupiny:

- zaměstnaných osob z EU/EHP a Švýcarska, kteří od 1. 5. 2004 nejsou považováni za cizince, zaměstnavatelé však vedou jejich evidenci,
- cizinci s platným povolením k zaměstnání a
- cizinci s živnostenským oprávněním.

První dvě skupiny cizinců jsou v postavení zaměstnanců. V Praze bylo v roce 2011 v postavení zaměstnanců 82,1 tis. osob, tedy cca ¾ celkového počtu zaměstnaných cizinců v hlavním městě. Zbytek zaměstnaných cizinců tvořili živnostníci.

Graf 2.6 Zaměstnaní cizinci v Praze v letech 2006 – 2011

Po poklesu počtu zaměstnaných cizinců v Praze došlo v roce 2011 meziročně k jeho zvýšení.

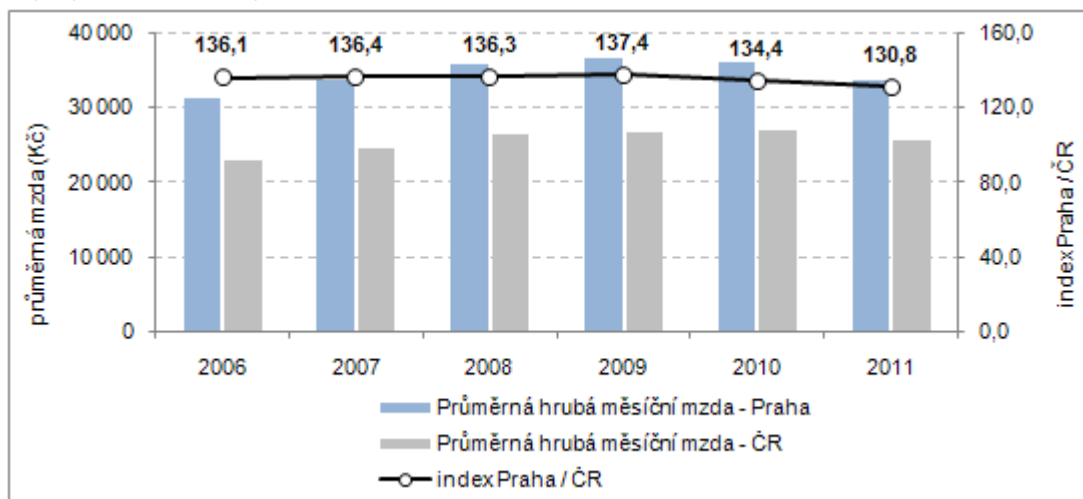
Vývoj počtu zaměstnaných cizinců a jejich struktura podle způsobu, jakým se podílejí na trhu práce, odráží stav na trhu práce. Zaměstnanost cizinců v Praze se zvyšovala do roku 2008, kdy jejich počet dosáhl 114,8 tis. osob. V dalších dvou letech jejich počet klesal, až v posledním roce došlo opět ke zvýšení jejich počtu. Počet cizinců se živnostenským oprávněním rostl po celé období 2006-2011, tedy i v letech 2009 a 2010, kdy jejich růst částečně kompenzoval pokles cizích státních příslušníků v postavení zaměstnanců. Obdobný vývoj počtu zaměstnaných cizinců byl i v celé ČR. V Praze v roce 2011 pracovalo 35,6 % zaměstnaných cizích státních příslušníků z celkového počtu v ČR. V Praze celkem (bez ohledu na státní příslušnost) bylo v roce 2011 zaměstnáno 51,5 % obyvatel, u cizinců, kterých žije v Praze 148,4 tis., byl podíl zaměstnaných 68,7 %, což poukazuje na skutečnost, že cizinci přicházejí do Prahy (a celé ČR) z ekonomických důvodů. Výše zmíněné statistiky podchycují legální zaměstnanost cizích státních příslušníků¹.

Nadprůměrné mzdy v Praze rostou v posledních letech pomaleji než v jiných částech ČR.

Podle výsledků strukturální mzdové statistiky byla průměrná měsíční hrubá mzda v Praze v roce 33 546 Kč. Průměrná mzda v celé ČR byla ve stejném období 25 645 Kč. V průběhu let 2006-2011 byla výše průměrné mzdy v Praze nejvyšší v roce 2009, 36 658 Kč. V následujících letech průměrná mzda klesala. Vzhledem k roku 2006 byla mzda v Praze stále vyšší, o 7,6 %. Vývoj mzdy v Praze je obdobný vývoji v celé ČR s tím rozdílem, že pokles mezd byl v Praze výraznější, index mezd Praha/ČR tak během let 2006-2011 poklesl ze 136,1 na 130,8.

¹ Údaje o rozsahu nelegálního zaměstnávání jsou k dispozici pouze za celou ČR, aktuálně za rok 2010. V tomto roce úřady práce samy nebo za spoluúčasti dalších orgánů státní správy zkontrolovaly celkem 14 186 zahraničních pracovníků. Z tohoto počtu bylo bez povolení 1 797 zaměstnaných osob, tedy 12,7 % z celkového počtu zkontrolovaných osob.

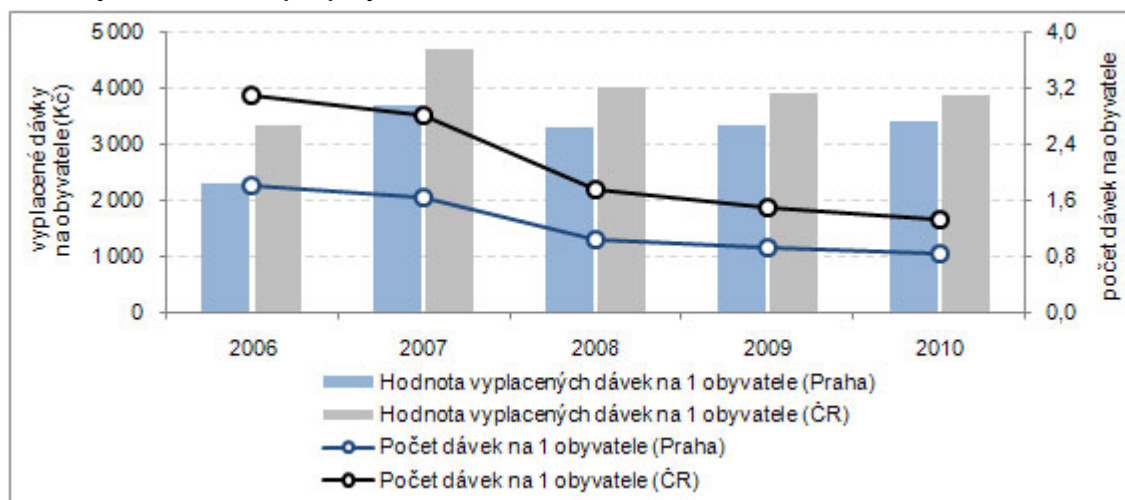
Graf 2.7 Vývoj průměrné mzdy v letech 2006 – 2011

Systém sociálních dávek zaznamenal k 1.1.2007 řadu systémových změn, které se projevily nejen v nové výši jednotlivých dávek, ale také v nárocích na tyto dávky. Tyto změny se v Praze projevily snížením přiznaných dávek o 8,4 % na 1 964 403 v roce 2007. Ve stejném roce bylo na sociálních dávkách v Praze vyplaceno 4,4 mld. Kč, což činilo 61,3% nárůst proti roku 2006 (v roce 2007 byl zejména rodičovský příspěvek značně zvýšen). Obdobně skoková byla změna přiznaných dávek a vyplacených prostředků na úrovni ČR. I v dalším roce (2008) došlo ke změně pravidel pro výplatu sociálních dávek (například omezení přídatku na dítě z 4násobku životního minima na 2,4násobek tohoto základu). Proto v roce 2008 došlo ke značnému poklesu přiznaných dávek (v Praze pokles o 35 %), který byl doprovázen rovněž poklesem objemu vyplacených dávek (v Praze o 8,5 %). Rovněž v následujících letech docházelo v Praze k poklesu nároků na výplatu dávek, avšak množství vyplacených prostředků se zvyšovalo. Oproti tomuto vývoji docházelo v ČR k poklesu i vyplacených peněz. V posledním sledovaném roce 2011 se v Praze v dávkách státní sociální podpory projevil jak pokles počtu dávek, tak pokles jejich celkové výše. V přepočtu na 1 obyvatele je však výše vyplacených dávek v Praze (3 225 Kč v roce 2011) nižší než je tomu v ČR celkem (3 430 Kč). Na druhé straně je množství vyplacených prostředků na jednu přiznanou dávku v Praze (4 204 Kč v roce 2011) vyšší než v průměru za ČR (3 007 Kč). V roce 2011 byl počet přiznaných dávek v Praze oproti stavu v roce 2006 o 55,7 % nižší, množství vyplacených prostředků se zvýšilo o 45,9 %. V průměru za ČR byl propad nároků na dávky výraznější (o 62,3 %), což vedlo k minimálnímu nárůstu vyplacených dávek (zvýšení o 5,8 %).

V Praze je čerpání sociálních dávek pod průměrem ČR; přes změny v systému vyplacení dávek nedochází k poklesu objemu vyplacených dávek.

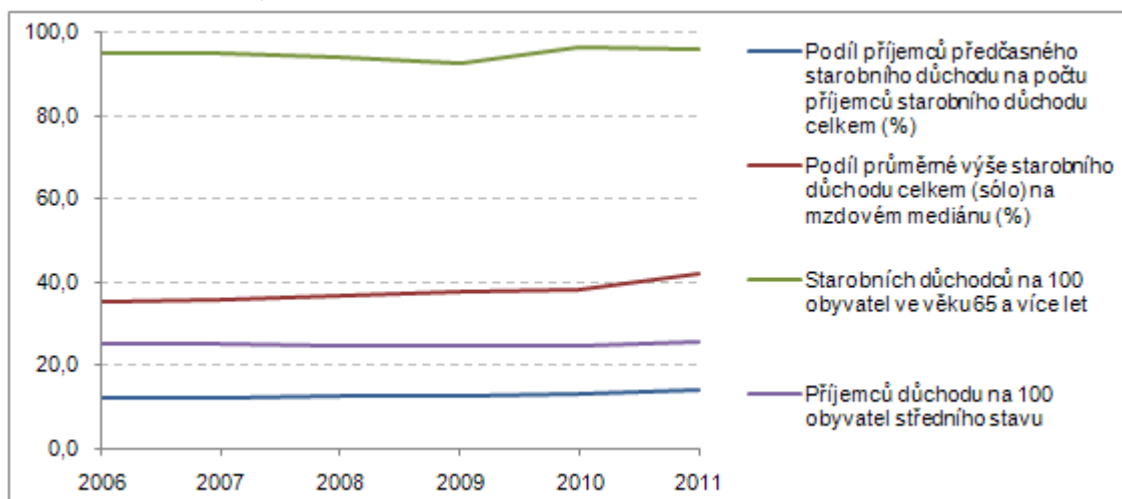
Graf 2.8 Dávky státní sociální podpory v letech 2006 – 2011

Příjemci důchodů ve struktuře obyvatel posilují; v Praze je jejich podíl vzhledem k celkovému počtu obyvatel nižší než v ČR celkem.

V České republice jsou vypláceny starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí důchody. Zejména u vdovských a vdoveckých důchodů dochází k souběhu s výplatou starobního důchodu. V roce 2011 bylo v Praze 313,9 tis. příjemců důchodu. V období let 2006-2011 se počet příjemců důchodu v Praze zvýšil o 4,9 %. Celkový počet obyvatel hlavního města se ve stejném období (se zahrnutím výsledku sčítání lidu v roce 2011) zvýšil o 4,5 %. V rámci celé ČR došlo k výraznějšímu nárůstu počtu příjemců důchodu (o 7,1 %). V roce 2011 připadalo na 100 obyvatel středního stavu v Praze 25 příjemců důchodu. V ČR byl tento poměr 27. Během období let 2006-2011 byl zvýšený nárůst počtu příjemců důchodu v Praze v letech 2010 (1,3 %) a 2011 (1,4 %). Největší část příjemců důchodu tvoří příjemci starobního důchodu, kterých bylo v Praze v roce 2011 204,8 tis. Jejich počet se v období 2006-2011 zvyšoval rychlejším tempem než celkový počet příjemců důchodu. Na 100 obyvatel ve věku 65 a více let (k 31.12.) připadalo v roce 2011 v Praze 96 starobních důchodců. V průměru za ČR byl tento poměr 101. Průměrná výše důchodu činila v roce 2011 v Praze 11 084 Kč. Výše důchodu v Praze se v letech 2006-2011 zvýšila o 29,1 %. Růst výše důchodu v ČR byl jen mírně nižší, 28,5 %. Přestože je výše důchodů vyplácených v Praze vyšší než v průměru ČR, není tento rozdíl mezi Prahou a Českou republikou tak velký jako v případě mzdové úrovně. Přitom životní náklady a zejména náklady na bydlení jsou v Praze vyšší než je průměr ČR.

Graf 2.9 Důchodci a důchody v Praze v letech 2006 – 2011

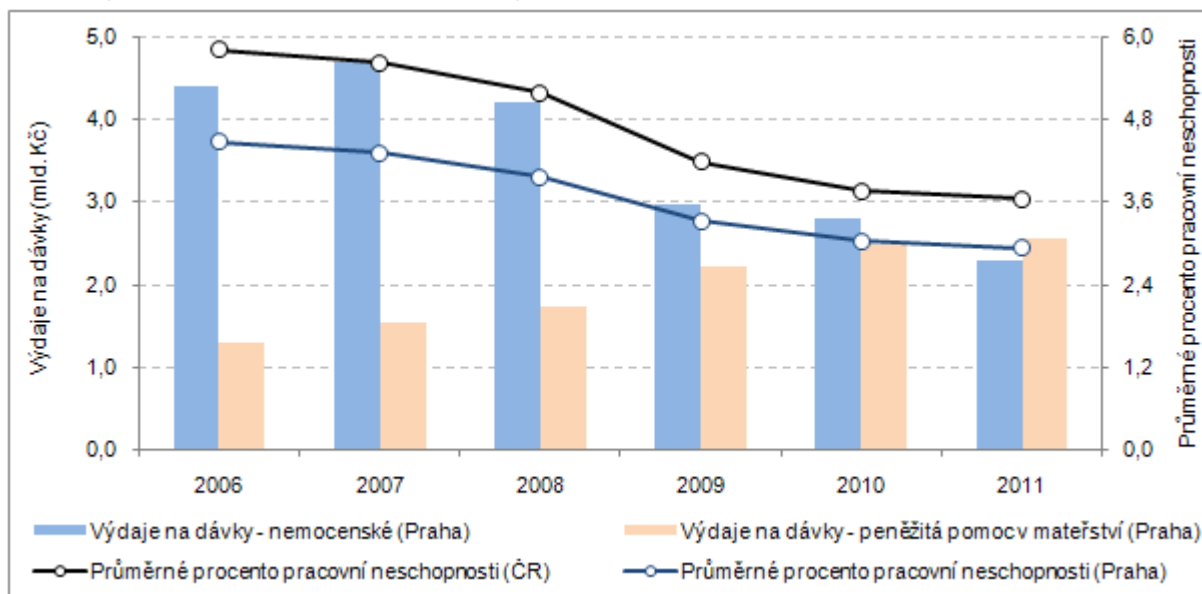

Vyplacené dávky nemocenského pojištění se proměnily v závislosti na změně systému dávek, charakteristice obyvatelstva a jeho chování.

V rámci nemocenského pojištění jsou vypláceny čtyři dávky – nemocenské, peněžité pomoci v mateřství, ošetrovné a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství. V Praze bylo v roce 2011 na těchto dávkách vyplaceno 4 978 mil. Kč, což činilo 23,1 % celkového objemu vyplacených dávek v ČR (počtem obyvatel se Praha podílí 11,8 %). Výdaje na dávky nemocenského pojištění se v ČR celkem v období let 2006-2011 snížily o 34,4 %, v Praze o 14,8 %. Výdaje na dávky nemocenského pojištění jsou v Praze tvořeny zejména výplatou peněžité pomoci v mateřství (51,2 % objemu výdajů v roce 2011) a nemocenského (46,2 %). Skladba výdajů se v období let 2006-2011 významně proměnila. Zatímco výplata nemocenského se snížila o 47,7 %, pomoc v mateřství se zvýšila o 95,4 %. Tyto změny ve struktuře výdajů na dávky nemocenského pojištění souvisí zejména se zavedením karenční doby 3 dnů v roce 2008 a dále se zavedením povinnosti zaměstnavatele poskytovat náhradu mzdy v nemoci od 4. do 14. dne nemoci. Důsledek provedených změn je možné posoudit na základě průměrného procenta pracovní neschopnosti¹, které se v období let 2006-2011 snížilo v Praze z 4,5 na 2,9. Další příčinou proměny struktury výdajů je i zvýšená porodnost ve sledovaném období. Obdobné změny ve struktuře vyplácených dávek jsou viditelné i na celorepublikové úrovni.

$$\text{Průměrné procento pracovní neschopnosti} = \frac{\text{kalendářní dny pracovní neschopnosti}}{\text{průměrný počet osob nemocensky pojištěných} * \text{počet kalendářních dnů ve sledovaném období}} * 100$$

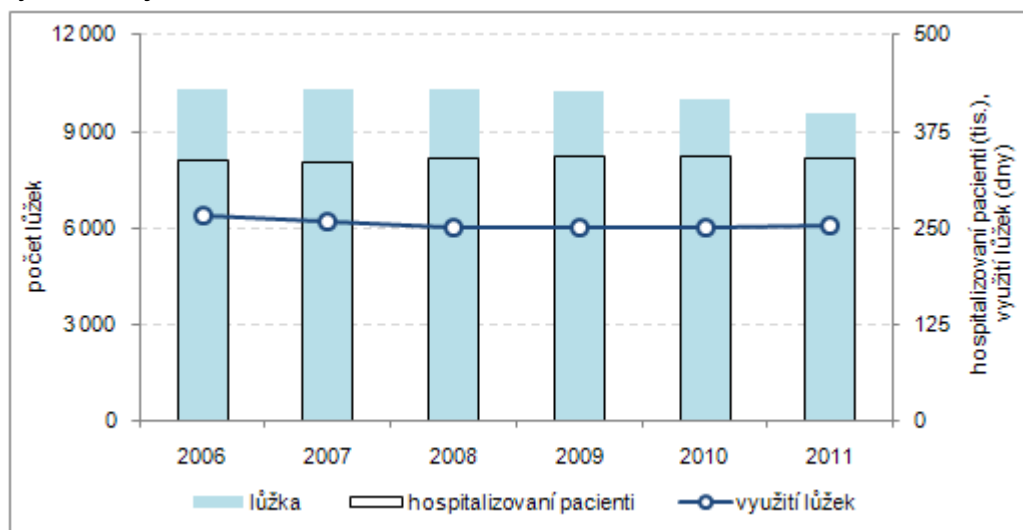
Graf 2.10 Vybrané ukazatele nemocenského pojištění v letech 2006 – 2011

V Praze docházelo v období 2006-2011 k pravidelnému meziročnímu růstu počtu lékařů, vzhledem k roku 2006 byl počet lékařů v Praze o 12,4 % vyšší. Na 1 000 obyvatel středního stavu připadalo v Praze v roce 2011 7,5 lékaře. Tento poměr je vyšší než je tomu v průměru za ČR celkem (4,4), což může být i tím, že zdravotnická infrastruktura v Praze slouží nejen obyvatelům hlavního města, ale i jeho okolí a některá zařízení mají celorepublikový význam. Počet lůžek v 27 pražských nemocnicích ve sledovaném období pravidelně klesal a s relativně neměnným počtem hospitalizovaných docházelo k postupnému snižování průměrné doby pobytu v nemocnici. Ve srovnání s celou ČR je ošetrovací doba hospitalizovaných stejná jako v Praze a využití lůžek je v Praze mírně vyšší.

V poskytování zdravotní péče dochází k dalšímu mírnému zvyšování efektivity.

Graf 2.11 Vybrané údaje o zdravotnictví v Praze v letech 2006 – 2011

Počet žáků a studentů je závislý na věkovém složení obyvatel; nadále stoupá zájem o studium na vysokých školách.

V roce 2011 bylo v pražských mateřských školách 37,1 tis. dětí. Jejich počet v období každoročně rostl, oproti roku 2006 bylo v mateřských školách v Praze o 27,6 % více dětí. Počet žáků pražských základních škol klesal do roku 2009, v následujících letech jejich počet opět rostl. V roce 2011 navštěvovalo pražské základní školy 76,2 tis. žáků, což tvoří 95,5 % stavu v roce 2006. Počet žáků středních škol v Praze klesal v průběhu celého období 2006-2011. V roce 2011 navštěvovalo pražské střední školy 63,3 tis. žáků (denního studia). Vývoj počtu studentů vyšších odborných škol v Praze v období let 2006-2011 kolísal (pravděpodobně vzhledem ke kratší době studia), přesto i jejich počet má spíše klesající tendenci. V roce 2011 studovalo v denní formě studia na pražských vyšších odborných školách 4,7 tis. studentů. Pražské vysoké školy navštěvovalo v roce 2011 144,8 tis. studentů. Jejich počet od roku 2006 pravidelně rostl s poklesem v posledním roce. Co se týče počtu studentů podle místa trvalého bydliště, vysoké školy studovalo v roce 2011 49,1 tis. Pražanů. Jejich počet dosáhl nejvyššího počtu v roce 2009, od té doby jejich počet klesal. Intenzita studia vysokých škol měřená poměrem studentů vysokých škol vzhledem k počtu obyvatel ve věku 20-29 let je nadále stoupající. Obdobný je vývoj i v celé ČR a dochází k postupnému snižování rozdílů mezi obyvateli Prahy a zbytkem republiky.

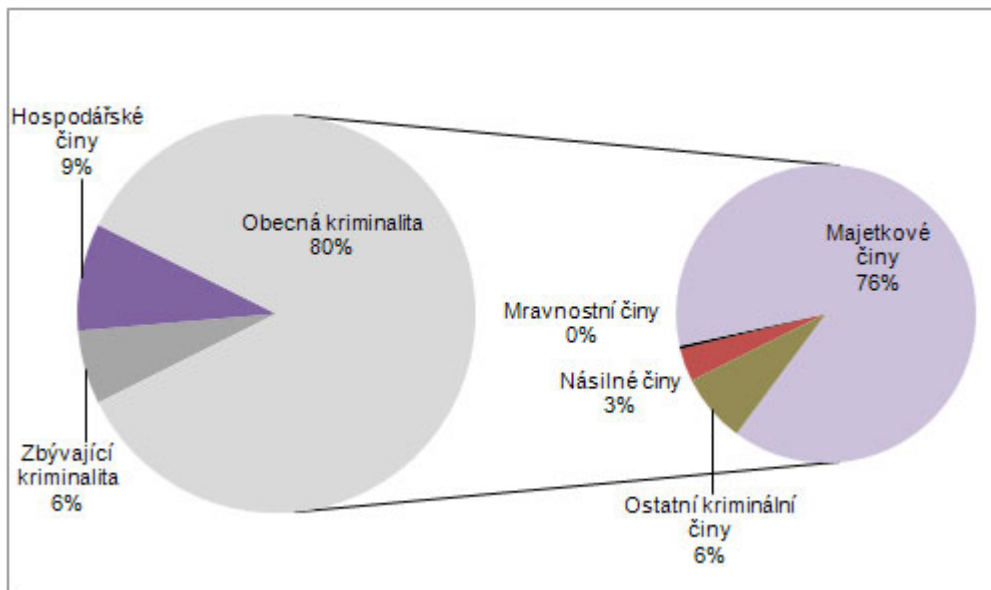
Graf 2.12 Intenzita studia na vysokých školách v letech 2006 – 2011

Úroveň (zvýšená) i struktura (zejména majetkové trestné činy) kriminality se v Praze nemění.

V Praze bylo v roce 2011 zjištěno 74,1 tis. trestných činů. Meziročně trestných činů přibýlo o 0,1 %, oproti roku 2006 bylo zjištěno o 17,0 % trestných činů méně. Obecně měla kriminalita v Praze měřená počtem zjištěných trestných činů v období 2006-2011 klesající tendenci. To platí o kriminalitě v celé ČR, kde došlo v roce 2011 k poklesu zjištěných trestných činů vzhledem k roku 2006 o 5,5 %. Vývoj úrovně kriminality nelze hodnotit pouze podle počtu zjištěných trestných činů, neboť nejsou k dispozici údaje, jaký je podíl nahlášených trestných činů z celkového počtu spáchaných trestných činů. Kriminalita měřená počtem trestných činů na 1 000 obyvatel je v Praze oproti průměru zvýšená, v roce 2011 činila 59,9 (hodnota v ČR byla 30,2). Zvýšená kriminalita je pozorována ve všech velkých městech. S poklesem zjištěných trestných činů a růstem počtu obyvatel dochází k poklesu kriminality jak v ČR celkem, tak i v hlavním městě. Mezi zjištěnými trestnými činy převládá majetková trestná činnost, která tvoří 3/4 celkové kriminality. V roce 2011 bylo objasněno 15,6 tis. pražských trestných činů. Meziročně se jedná o poměrně značný nárůst (o 11,4 %), vzhledem ke stavu v roce 2006 se jedná o 8,8% pokles.

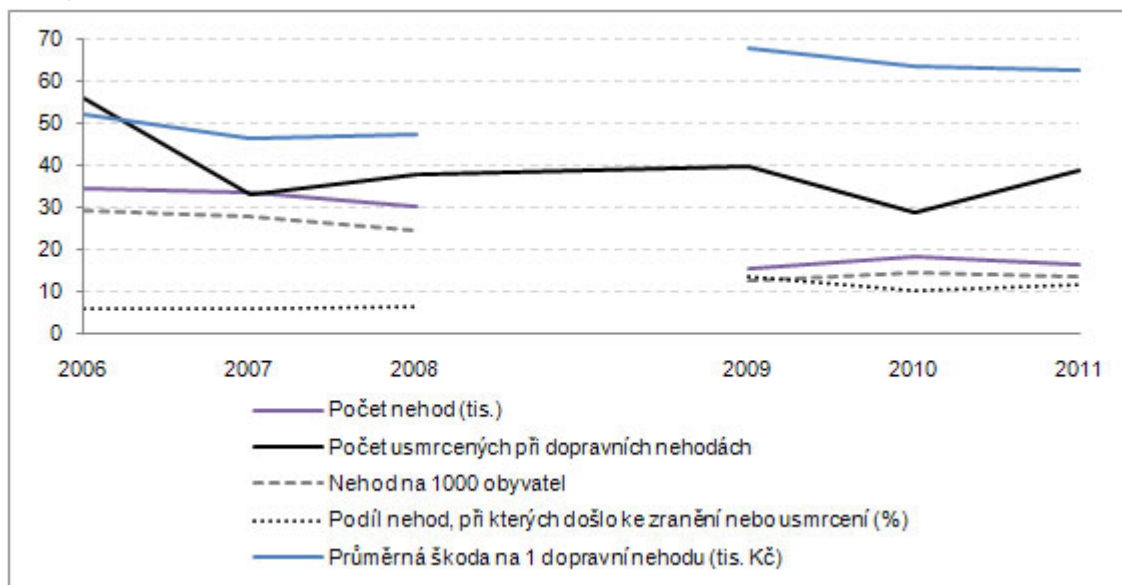
Graf 2.13 Zjištěné trestné činy v Praze v roce 2011

Dlouhodobější vývoj nehodovosti nelze provést, neboť v roce 2009 začala platit nová pravidla pro hlášení nehod policii (nově od roku 2009 případy, kdy došlo ke zranění, nebo škoda přesáhla 100 tis. Kč). V roce 2011 došlo v Praze k 16,6 tis. dopravních nehod, což je proti předchozímu roku o 8,9 % méně. Při dopravních nehodách v Praze v roce 2011 zahynulo 39 osob a byla způsobena škoda ve výši 1 042,8 mil. Kč. Podíl nehod, kdy došlo ke zranění nebo usmrcení osoby, je v Praze 11,8 %, což je významně nižší než je tomu v ČR celkem (27,3 %). Tento rozdíl vyplývá pravděpodobně z podoby automobilového provozu ve městě. Na 1 000 obyvatel středního stavu došlo v Praze v roce 2011 k 13,4 nehodám. V průměru za ČR byl tento poměr 7,2. Vzhledem k délce komunikací (kde jsou započteny silnice III. třídy a vyšší, nikoli celková uliční síť) připadá v Praze na 1 km komunikace 198,5 nehod za rok. Obdobný poměr za celou ČR je 1,3 nehody. Vzhledem k celkové ploše komunikací (podle způsobu využití pozemků) připadá v Praze na 1 ha dopravní komunikace 3,1 nehod na rok (v ČR 0,3). Nehodovost je v Praze zvýšená, což vyplývá z intenzity dopravy, ve větší míře se však jedná o „lehčí“ dopravní nehody.

Nehodovost v Praze vyplývá ze specifických podmínek dopravy; dochází zde k většímu počtu nehod, které jsou méně závažné.

Graf 2.14 Vybrané ukazatele o dopravních nehodách v Praze v letech 2006 – 2011

3. EKONOMICKÝ VÝVOJ¹

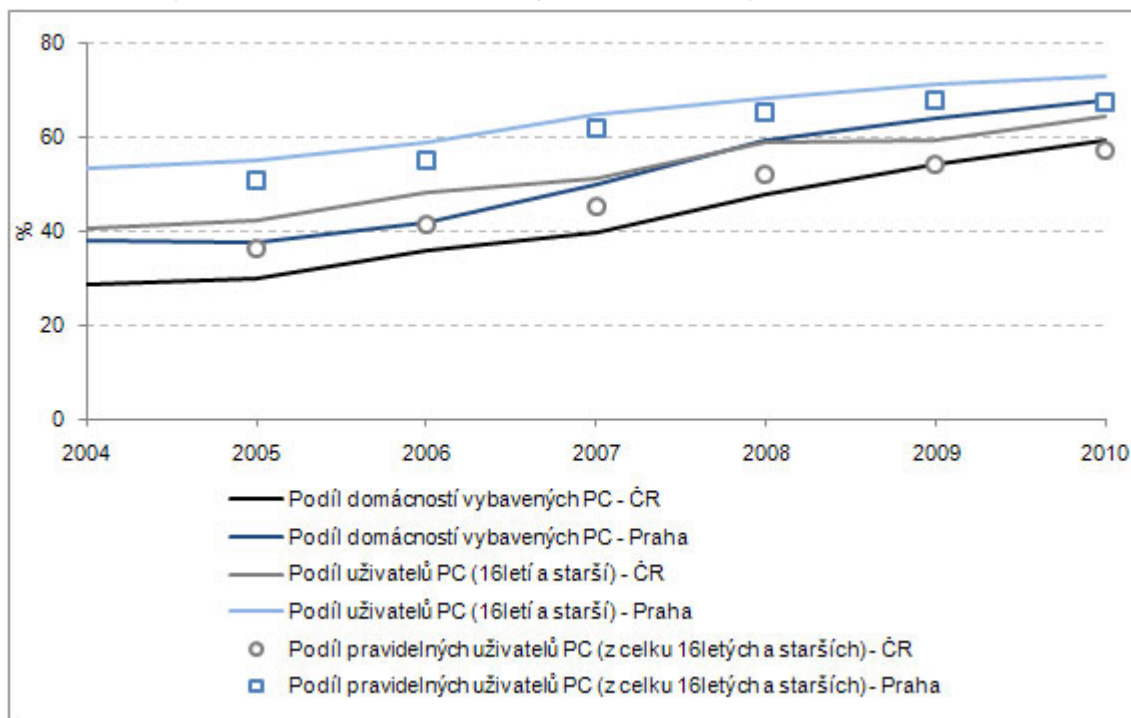
Ve struktuře ekonomiky Prahy podle hrubé přidané hodnoty převažují odvětví sektoru služeb.

Ekonomika hlavního města je zaměřena především na terciární sektor (sektor služeb), který je tvořen odvětvími s vyšší přidanou hodnotou. Z terciárního sektoru je možné vyčlenit kvartérní sektor ekonomiky, který zahrnuje „znalostní“ odvětví, mezi které například patří informační služby, konzultační činnosti, vzdělávání, věda a výzkum nebo finanční služby. U těchto odvětví se předpokládá vyšší zapojení intelektuálních činností a je možné je sloučit do samostatné (nadále nesourodé) skupiny. Podle klasifikace OKEČ zahrnoval kvartérní sektor sekce s písmenným označením J-Q, podle klasifikace CZ-NACE je možné jej vymezit sekcemi J-U (popis jednotlivých sekcí naleznete u grafu 2.2 v kapitole Sociální vývoj). V terciárním sektoru tak zůstávají odvětví obchodu, dopravy a ubytování a stravování. Souhrnný podíl terciárního a kvartérního sektoru na přidané hodnotě v Praze je dlouhodobě přibližně 80 %. Podíl samotného kvartérního sektoru posiluje (z 54,6 % v roce 2006 na 61,2 % v roce 2010) na úkor odvětví terciárního sektoru. Obdobný je vývoj v průměru za ČR, kde však jsou více zastoupeny sektory primární a sekundární.

Vybavenost domácností počítači je v Praze nad průměrem ČR; domácností s počítačem v Praze jsou v menší míře vybaveny připojením na internet.

Od roku 2003 ČSÚ provádí na části souboru Výběrového šetření pracovních sil i šetření s názvem Výběrové šetření o informačních a komunikačních technologiích (VŠIT), jehož výsledky poskytují informaci o využívání informačních technologií domácnostmi a jednotlivci v regionálním členění. Úroveň použití osobních počítačů a připojení na internet je v Praze podle očekávání nadprůměrné. V roce 2010 bylo v Praze 67,6 % domácností vybaveno osobním počítačem, 62,2 % jich bylo připojeno k internetu. V průměru za ČR bylo počítačem vybaveno 59,3 % domácností a 56,0 % domácností bylo připojeno k internetu. Připojení k internetu v domácnostech s počítačem je tak v průměru za ČR častější než je tomu v Praze. Z celkového počtu osob 16letých a starších v Praze bylo uživateli PC 72,9 %, v ČR byl tento podíl 64,1 %. Pravidelně počítač používalo 67,4 % 16letých a starších osob v Praze, 56,9 % v ČR celkem. Uživatelé osobních počítačů v Praze jsou častěji pravidelnými uživateli. V období let 2006-2010 nedocházelo k významnému přibližování hodnot ukazatelů využívání informačních technologií v Praze a ČR.

Graf 3.1 Ukazatele využívání informačních technologií domácnostmi a jednotlivci v letech 2004 – 2011

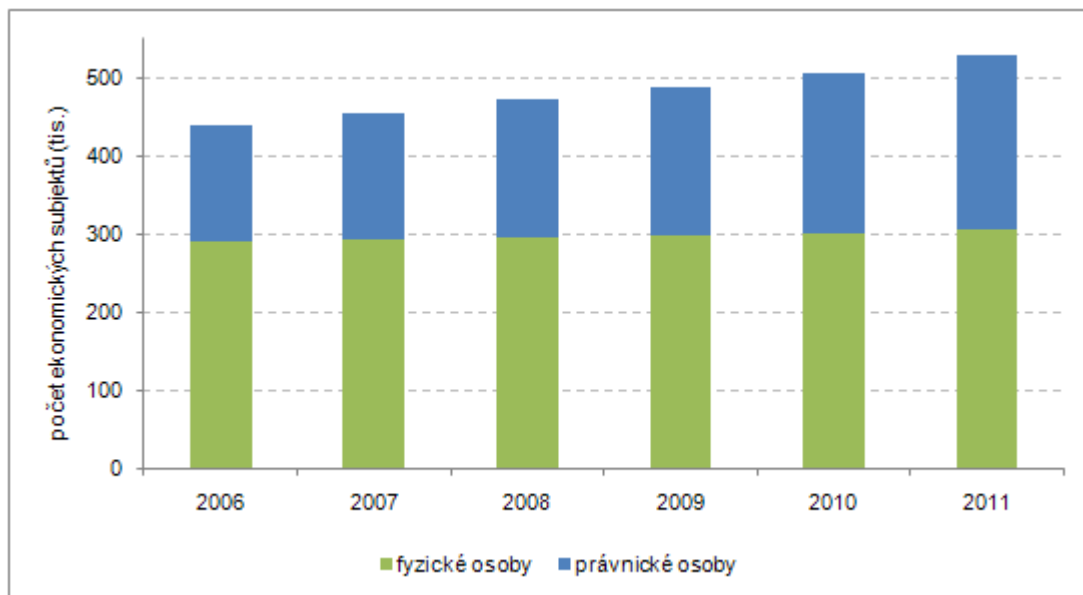

¹ V době vydání této publikace nebyly dostupné aktuální údaje (za rok 2011) o regionálním hrubém domácím produktu, hrubé přidané hodnotě a ukazatelích vědy a výzkumu. Popis vývoje těchto složek ekonomické situace v Praze tak zůstává nezměněn oproti předchozímu vydání této publikace, kterou najdete na adrese <http://www.praha.czso.cz/csu/2011ediciplan.nsf/krajp/101364-11-xa>.

Údaje o podnicích a podnikatelích jsou nadále zjišťovány z Registru ekonomických subjektů (RES). Údaje v RES jsou konzistentní se stavem v Registru osob (ROS), avšak obsahují více informací, než jaké jsou referenční údaje v ROS, a to proto, aby tento „statistický“ registr mohl i nadále sloužit jako opora výběru pro šetření, která jsou Českým statistickým úřadem prováděna. Od roku 2006 do roku 2011 došlo v hl. m. Praze k nárůstu registrovaných ekonomických subjektů o 20,9 %. Zatímco v roce 2006 jich bylo 437 882, což bylo 18,0 % celkového počtu subjektů registrovaných v ČR, v roce 2011 jejich počet vzrostl na 529 377 (19,6 % podíl na ČR). Podle třídícího hlediska právní formy přibývalo nejvíce obchodních společností, v Praze o 53,5 %, v průměru za ČR o 34,9 %. Nejčastější právní formou podnikání v hl. m. Praze v roce 2011 byly fyzické osoby, z nichž byli nejčetnější skupinou soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona (54,6 % z celkového počtu subjektů v Praze), v průměru za ČR je jejich zastoupení vyšší (69,4 %). Počet právnických osob se sídlem v Praze se během posledních 6 let zvýšil o 52,3 %. V roce 2011 se v Praze právnické osoby podílely 42,2 % na celkovém počtu subjektů. V organizační statistice je sledována i aktivita všech subjektů¹. V roce 2011 bylo v Praze aktivních 290 208 subjektů (54,8 % celkového počtu registrovaných subjektů), v ČR 1 461 201 (54,1 % z celku registrovaných). Počet aktivních subjektů se v Praze v období 2006-2011 zvýšil o 23,9 %. Z hlediska právní formy byl významnější růst počtu právnických osob (59,4 %), naopak podprůměrné tempo růstu bylo u počtu fyzických osob (5,0 %). Fyzických osob bylo na začátku období téměř dvakrát více než osob právnických. Z hlediska velikosti podniků (podle počtu zaměstnanců) je v ČR celkem větší zastoupení podnikatelů bez zaměstnanců (75,5 % všech aktivních s uvedeným počtem zaměstnanců proti 70,2 % v Praze). Podniků s počtem zaměstnanců 1-5 je v ČR 16,8 %, v Praze 20,9 %. Ostatní skupiny podle počtu zaměstnanců jsou mezi ekonomickými subjekty zastoupeny velmi málo. V Praze je podíl podniků s 250 a více zaměstnanci 0,3 %, v ČR celkem se tato skupina podílí 0,2 %.

Struktura podniků v Praze odpovídá skutečnosti, že zde mají ústředí velké podniky, které však mohou působit i v jiných regionech republiky.

Graf 3.2 Ekonomické subjekty podle vybraných právních forem v Praze v letech 2006 – 2011

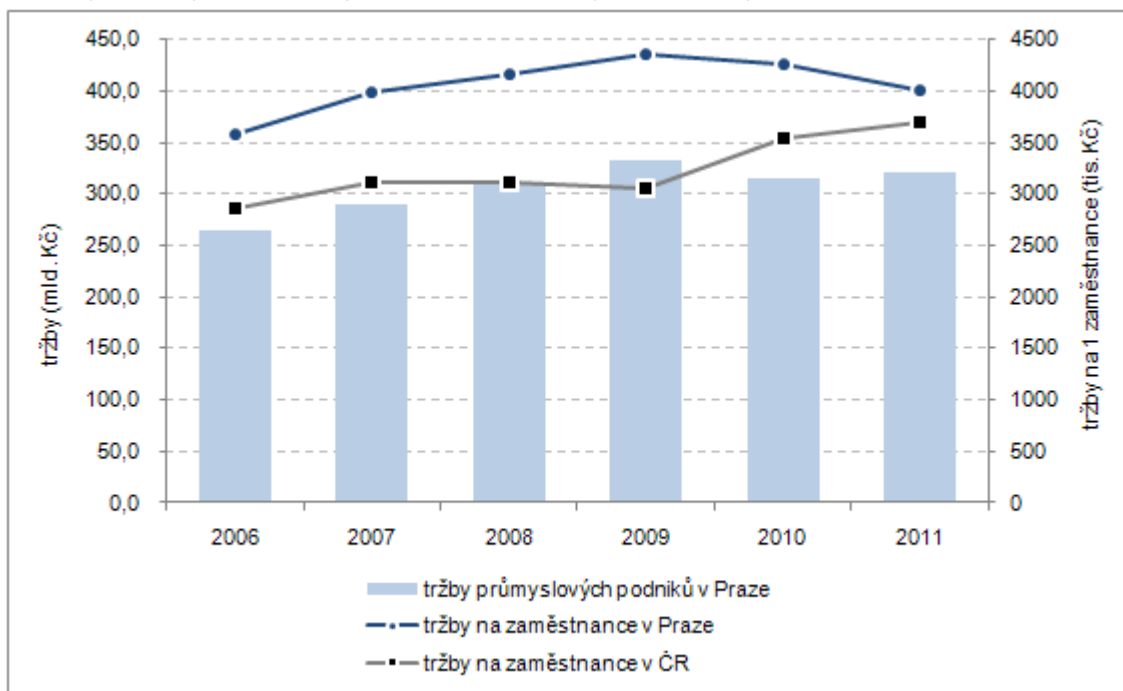

¹ Podniky, u kterých byla zjištěna aktivita jsou v datové příloze označeny jako statistické jednotky typu podnik.

Jak v ČR celkem, tak v Praze došlo v roce 2011 k oživení průmyslové výroby vzhledem k propadu v letech 2009 a 2010.

V Praze sídlí 226 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci. V těchto podnicích pracovalo v roce 2011 celkem 80 148 zaměstnanců (fyzické osoby), což je o 8,3 % více než v roce 2006. Ve sledovaném období docházelo ke kolísání počtu zaměstnanců v průmyslu. Poklesy počtu zaměstnanců jsme zaznamenali mezi roky 2006 a 2007, větší propad pak v letech 2009 a 2010. Průměrná hrubá měsíční mzda v pražských průmyslových podnicích vzrostla v období 2006-2011 o 27,3 % na 33 624 Kč. V celé České republice v roce 2011 působilo 2 316 průmyslových podniků s 775 240 zaměstnanci, což představovalo oproti roku 2006 pokles o 9,9 %. Zde byla, vzhledem k ekonomické recesi, změna počtu zaměstnanců výraznější. Projevila se dříve – již mezi lety 2008 a 2009 klesl počet zaměstnanců o 12 % a v dalším roce o 4 %. Průměrná hrubá měsíční mzda se v ČR zvýšila větší měrou než v Praze, a to o 30,1 % na 26 268 Kč. Nadále je však významný rozdíl v mzdové úrovni průmyslových podniků v Praze a ve zbytku republiky. V období let 2006-2011 vzrostly v Praze tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v běžných cenách z 264,9 mld. Kč na 320,5 mld. Kč, což představuje nárůst o 21,0 % (v ČR celkem růst o 16,5 %). V letech 2009 a 2010 došlo v pražských průmyslových podnicích k poklesu tržeb, avšak v roce 2011 opět rostly, byť nepatrně o 1,9 %. Podíl tržeb za přímý vývoz na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v běžných cenách byl i v roce 2011 v Praze nižší (31,4 %) než v ČR (53,9 %). Po propadu tržeb z vývozu v letech 2009 a 2010 došlo v Praze v roce 2011 k prudkému meziročnímu nárůstu, a to o 25 % (ČR o 17,4 %). V roce 2011 se tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy na 1 zaměstnance oproti hodnotě v roce 2006 v Praze zvýšily o 11,7 %. Vzhledem k ekonomické recesi v letech 2010 a 2011 došlo k poklesu tržeb na zaměstnance, produktivita průmyslové výroby (v běžných cenách) tak v roce 2011 byla přibližně na úrovni roku 2007.

Graf 3.3 Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v letech 2006 – 2011

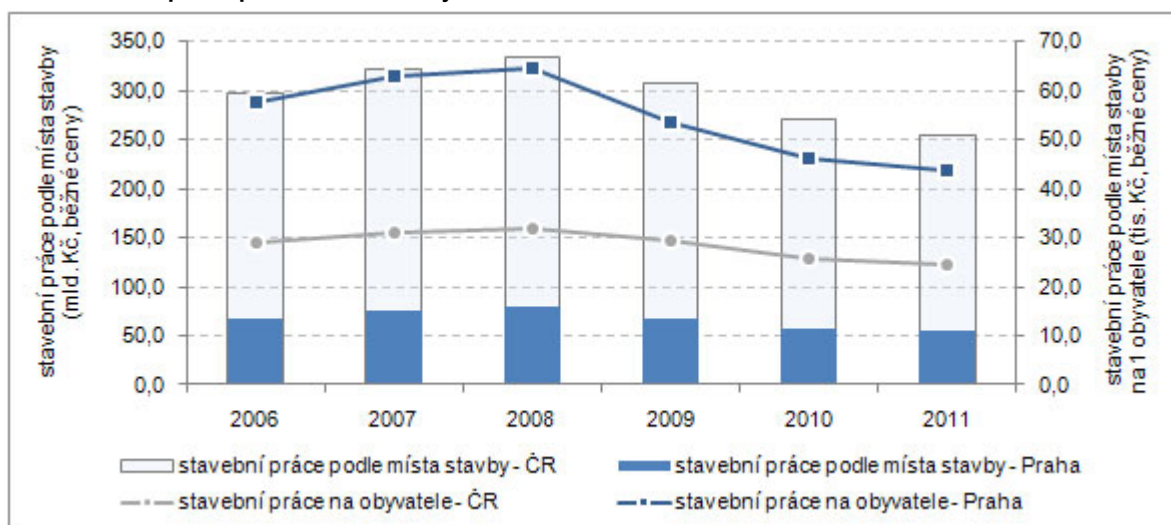

V roce 2011 v Praze sídlilo 118 stavebních subjektů s 50 a více zaměstnanci. Pražské stavební podniky zaměstnávaly 30 663 zaměstnanců. Počet zaměstnanců stavebních podniků v Praze rostl až do roku 2010, teprve v posledním roce došlo k poklesu jejich počtu (o 5,3 %). Celkem v ČR se počet zaměstnanců stavebních podniků snižuje v celém období let 2006-2011. Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance stavebního podniku v Praze byla v roce 2011 34 621 Kč (vzhledem k průměru za ČR o 18,6 % vyšší). Výše průměrné mzdy roste v Praze pomaleji než v ČR a postupně dochází k přibližování úrovně mezd.

V období slabšího ekonomického výkonu klesala stavební výroba v Praze více než v průměru za ČR.

Stavební podniky se sídlem v Praze¹ v roce 2011 vyúčtovaly koncovým uživatelům stavební práce v hodnotě 92,2 mld. Kč (včetně subdodávek), což bylo o 13,6 % méně než v roce 2010 (stavební práce v ČR poklesly menší měrou o 5,7 %). Podle místa stavby byly v Praze provedeny stavební práce za 54,3 mld. Kč. Stavební práce na území hlavního města rostly do roku 2008, poté následují pravidelné meziroční úbytky.

Graf 3.4 Stavební práce podle místa stavby v letech 2006 – 2011

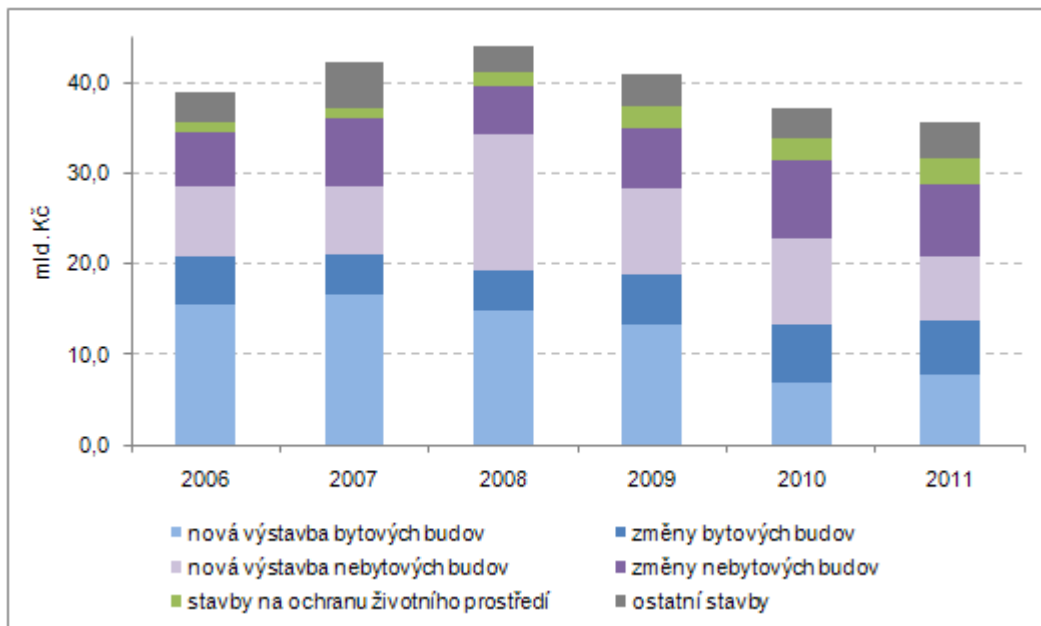
Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu

V roce 2011 bylo v Praze vydáno 7 658 stavebních povolení a ohlášení. Počet stavebních povolení v Praze pravidelně klesal v celém období let 2006-2011. Celkem v ČR naopak došlo ke zvýšení počtu stavebních povolení. Stavební povolení se dále člení podle druhu plánované stavby. V Praze v roce 2011 bylo nejvíce stavebních povolení vydáno na změnu bytových budov (4 279) a změnu nebytových budov (1 575). Odlišná je struktura plánované výstavby podle druhu stavby z pohledu orientační hodnoty stavby. Celková orientační hodnota plánovaných staveb byla v roce 2011 v Praze 35,6 mld. Kč. Orientační hodnota staveb meziročně klesá od roku 2008. Průměrná hodnota na 1 stavební povolení rostla do roku 2009, v následujícím roce došlo k poklesu průměrné hodnoty na stavební povolení, v roce 2011 se průměrná hodnota zvýšila a v tomto roce činila 4,6 mil. Kč na 1 stavební povolení. Z pohledu plánované hodnoty staveb byla v Praze v roce 2011 nejvýznamnější skupinou výstavby změna nebytových budov (celkem v hodnotě 7,9 mld. Kč), následovala nová výstavba bytových budov (7,8 mld. Kč) a nová výstavba nebytových budov (7,1 mld. Kč). Nejdražším druhem stavby je nová výstavba nebytových budov, u kterých byla orientační hodnota na 1 stavební povolení v Praze v roce 2011 50,7 mil. Kč. Nejvíce udělených stavebních povolení a ohlášení tedy bylo na změny budov, podle předpokládané finanční náročnosti staveb byla nejvýznamnější stavební povolení na novou výstavbu. Struktura plánované výstavby v ČR podle druhu stavby se od Prahy liší, v roce 2011 bylo nejvíce stavebních povolení vydáno na ostatní stavby, stejně tak byla tato skupina nejvýznamnější z pohledu orientační hodnoty staveb.

Zahajovaná výstavba v Praze klesá, nejvíce se na plánované výstavbě podílejí změny bytových budov (podle počtu stavebních povolení) a změna nebytových budov (podle orientační hodnoty staveb).

¹ subjekty s 20 a více zaměstnanci

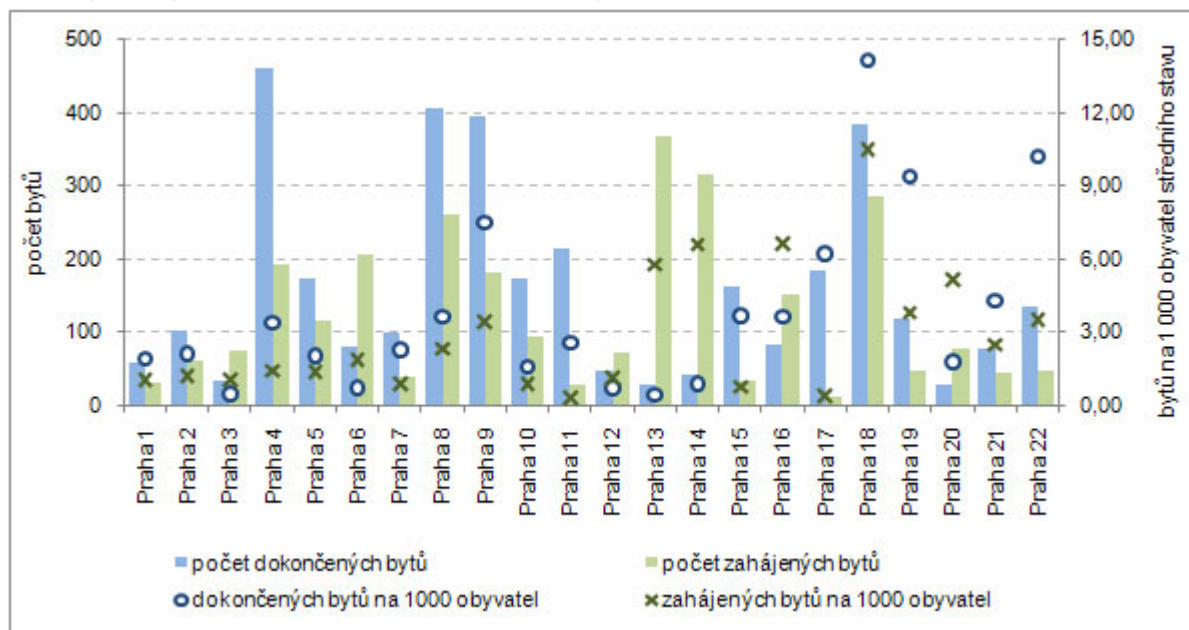
Graf 3.5 Orientační hodnota staveb v Praze podle druhu stavby v letech 2006 – 2011

V Praze dochází k poklesu zahájené i dokončené bytové výstavby a její intenzita se tak přibližuje celorepublikovému stavu.

V roce 2011 byla v Praze zahájena výstavba 2 733 bytů. Oproti předchozímu roku došlo jen k mírnému poklesu o 5,0 %. Vzhledem k množství zahájených bytů v roce 2006 se však jedná o značný úbytek (o 65,4 %). Intenzita zahájené bytové výstavby (zahájené byty na 1 000 obyvatel středního stavu) v Praze tak poklesla z hodnoty 6,68 na 2,21. Dříve zvýšená intenzita zahájené bytové výstavby v Praze oproti průměru za ČR tak v roce 2011 již nedosahovala celorepublikového průměru (2,62). Rovněž počet zahájených bytů v celé ČR od roku 2008 pravidelně klesal, nikoli tak výrazně jako v Praze. V období let 2006-2011 došlo k mírné změně struktury zahájených bytů podle druhu domu. Zastoupení dominantní skupiny bytů v bytových domech pokleslo o cca 10 p.b. na 61,7 % celkové zahájené bytové výstavby v Praze. V ČR celkem v roce 2011 byly nejvýznamnější skupinou zahájených bytů byty v rodinných domech s 62,0% podílem na celku. V roce 2011 bylo v Praze dokončeno 3 480 bytů. Oproti stavu v předchozím roce se jedná o 43,4% pokles. Ten do určité míry souvisí s výrazným poklesem počtu zahájených bytů mezi lety 2009 a 2010 (o 49,7 %). Rovněž mezi dokončenými byty převažují byty v bytových domech, postupně dochází ke zvyšování zastoupení bytů v rodinných domech. Intenzita dokončené bytové výstavby je v Praze (2,81 bytu na 1 000 obyvatel středního stavu) stále nad průměrem za ČR (2,73). V členění Prahy na 22 správních obvodů bylo v roce 2011 nejvíce zahájených bytů ve správních obvodech Praha 13 (367 bytů), Praha 14 (316 bytů) a Praha 18. Vzhledem k počtu obyvatel byla nejintenzivnější zahájená bytová výstavba v obvodech Praha 18 (10,5 bytu na 1 000 obyvatel středního stavu), Praha 16 (6,7) a Praha 14 (6,6). Nejvíce dokončených bytů bylo v roce 2011 ve správních obvodech Praha 4 (460 bytů), Praha 8 (407 bytů) a Praha 9 (395 bytů). Intenzita dokončené bytové výstavby byla nejvyšší v obvodech Praha 18 (14,2 bytu na 1 000 obyvatel středního stavu), Praha 22 (10,2) a Praha 19 (9,4).

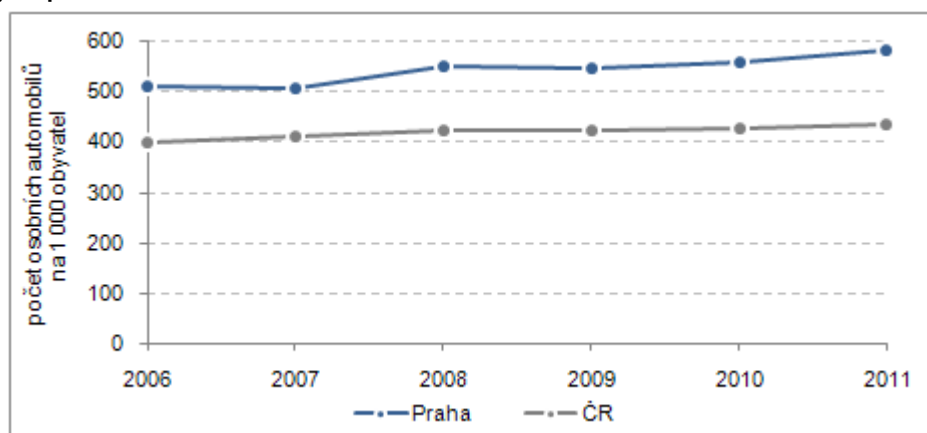
Graf 3.6 Bytová výstavba ve správních obvodech Prahy v roce 2011

Počet motorových vozidel registrovaných v Praze¹ se v posledních letech významně nemění. V roce 2011 došlo k jejich nárůstu oproti předchozímu roku. Tento přírůstek je způsoben zejména zvýšením počtu osobních automobilů, počet registrovaných ostatních motorových vozidel se meziročně snížil. Stupeň automobilizace (počet osobních aut na 1 000 obyvatel) se nadále zvyšuje, v letech 2010 a 2011 rychlejším tempem, než při stagnaci v letech 2008 a 2009. V roce 2011 připadalo v Praze na 1 000 obyvatel 582 osobních automobilů (průměr za ČR činil 436 osobních aut na 1 000 obyvatel). Nadprůměrný stupeň automobilizace je zaznamenán také v Plzeňském, Středočeském a Jihočeském kraji. Vliv na stupeň automobilizace má nejen příjmová situace osob, ale také sídelní struktura, míra dojíždění za prací, školou a službami, ale také administrativní vlivy související s místem registrace vozidla. Intenzita automobilové dopravy je sledována pomocí ukazatele ujetých vozokilometrů na celé komunikační síti v průběhu průměrného pracovního dne (bez autobusů MHD). V roce 2011 byla hodnota tohoto souhrnného ukazatele 21,9 mil. vozokilometrů, oproti stavu v roce 2006 se jedná o zvýšení intenzity automobilové dopravy o 7,9 %. Pro zajímavost, od roku 1990 se intenzita automobilové dopravy zvýšila v Praze třikrát.

Intenzita automobilové dopravy v Praze v období 2006-2011 rostla, avšak mírným tempem.

Graf 3.7 Vývoj stupně automobilizace v letech 2006 – 2011

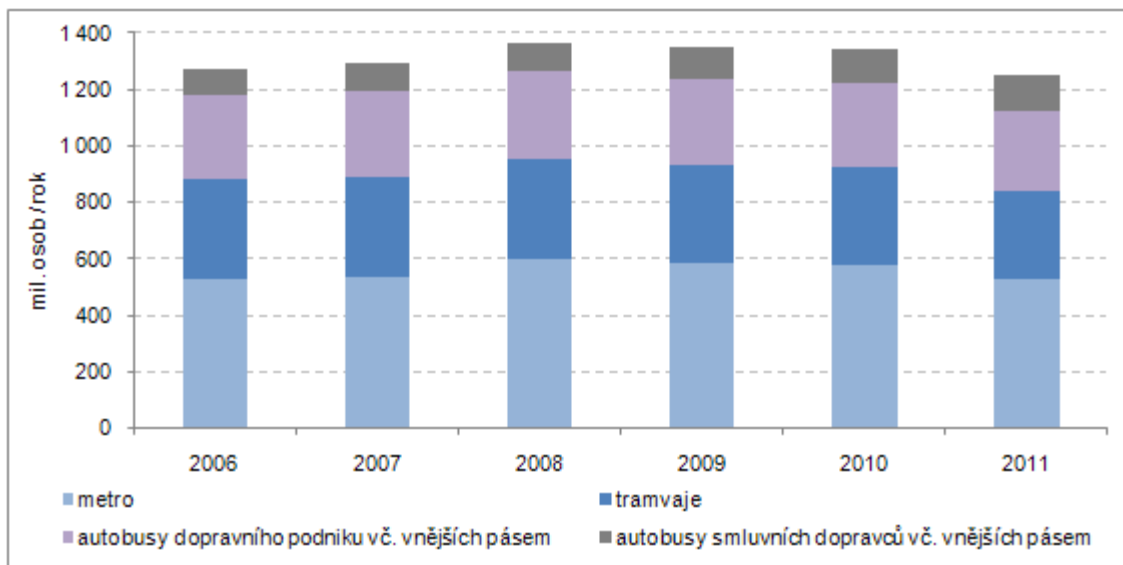

¹ Údaje o dopravě v Praze ČSÚ přebírá především z *Ročenky dopravy* vydávané Úsekem dopravního inženýrství (dostupná na <http://www.tsk-praha.cz/rocenka/webbooks/Rocenka2011CZ/index.html>) a *Statistické ročenky* vydávané Dopravním podnikem hlavního města Prahy (pouze v tištěné podobě).

Podle počtu přepravených osob je nejvýznamnějším druhem MHD nadále metro.

V roce 2011 se v hlavním městě Praze hromadná doprava podílela 57 % na celkové přepravní práci motorové dopravy (podle počtu všech cest na území města za pracovní den). Městskou hromadnou dopravu v Praze tvoří 3 linky metra o provozní délce 59,1 km, 34 tramvajových linek o provozní délce 142,4 km a 149 autobusových linek s provozní délkou na území města 695 km. Podle počtu přepravených osob je nejvýznamnějším dopravním prostředkem MHD metro, které v roce 2011 přepravilo 44,9 % cestujících v rámci Pražské integrované dopravy na území hlavního města. Autobusy se na počtu přepravených osob podílely 26,9 %, tramvaje 26,4 % a zbytek připadá na železnice, lanovku a přívozy. Pokles přepravených osob v roce 2011 (viz. graf 3.8) je do určité míry zdánlivý, neboť je určen z dosažených tržeb, jejichž výše byla ovlivněna změnami tarifních podmínek v tomto roce.

Graf 3.8 Přepravené osoby v městské hromadné dopravě v Praze v letech 2006 – 2011

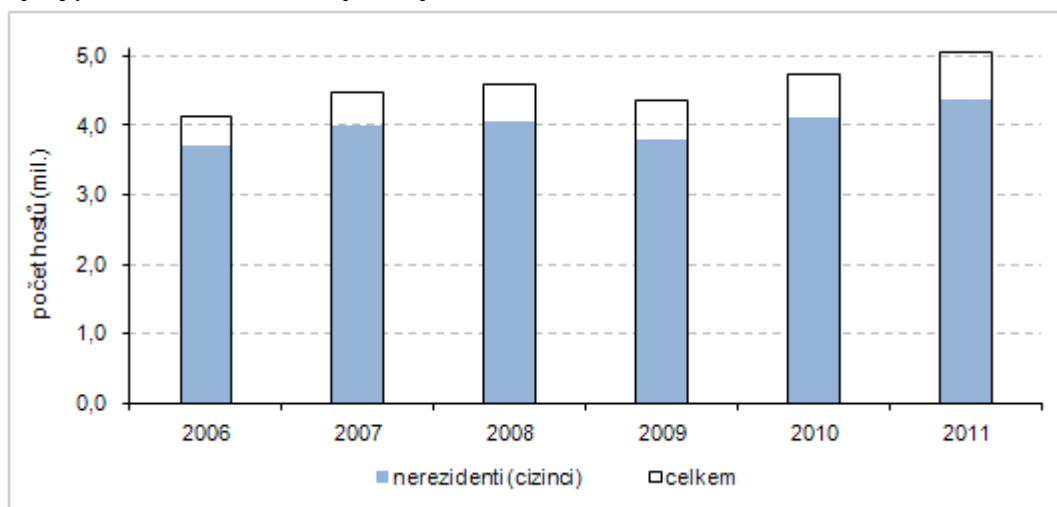
Počet ubytovaných hostů v Praze po poklesu v roce 2009 opět roste; na návštěvnosti Prahy se nejvíce podílejí zahraniční hosté (86 %), mezi nimi jsou nejčetnější Němci a Rusové.

Během roku 2011 se v hl. m. Praze ubytovalo 5,1 mil. hostů, což bylo o 6,5 % více než v roce 2010. Z dlouhodobého pohledu je patrný rostoucí trend, který byl přerušen jen v roce 2009, kdy se vlivem recese propadl počet ubytovaných hostů. Praha byla i v roce 2011 nejnavštěvovanější destinací podle počtu ubytovaných návštěvníků. Z celkového počtu všech ubytovaných hostů v Praze tvořili návštěvníci ze zahraničí 86 %. Meziroční nárůst návštěvníků nebyl zaznamenán jen u cizinců, ale i u domácích návštěvníků (rezidentů). Podíl domácích návštěvníků se postupně zvyšuje. Důvodů pro tento vývoj může být několik. Jmenovat lze například zvyšující se propagaci českých destinací pro tuzemské návštěvníky či vliv ekonomické recese na výběr dovolené v tuzemsku. V roce 2011 se domácích hostů ubytovalo v pražských ubytovacích zařízeních o 10 % více než v roce 2010 a jejich podíl na celkovém počtu ubytovaných hostů činil 14 %. Největší skupinu zahraničních návštěvníků opětovně tvořili hosté ze sousedního Německa s více jak 643,4 tis. a jejich podíl na celkovém počtu zahraničních hostů činil v roce 2011 14,8 %. Meziročně došlo k 6,6% zvýšení jejich počtu. Na druhém místě v počtu zahraničních hostů Prahy byli hosté z Ruska s více jak 376,8 tis. návštěvníky. Jejich meziroční přírůstek by v roce 2011 nejvyšší (40,5 %). Dalšími významnými skupinami návštěvníků byli hosté z Itálie (277,3 tis.), Spojeného království (276,8 tis.) a návštěvníci z USA (269,9 tis.).

Podle měsíční návštěvnosti nedocházelo v roce 2011 ke změně vzoru, kde nejvíce zahraničních návštěvníků uvítají pražská hromadná zařízení v měsících červenci a srpnu a dále na konci roku. Naopak nejvíce hostů z ostatních částí republiky uvítají pražská ubytovací zařízení spíše v jarních měsících (květnu, červnu) a také v prosinci. Průměrná doba pobytu návštěvníků Prahy dlouhodobě klesá, a to jak u zahraničních, tak i u domácích návštěvníků. V roce 2011 byl celkový průměrný počet přenocování hostů ze zahraničí 2,7 noci, u domácích návštěvníků 1,8 noci. Nejdéle v Praze pobývají hosté z Ruska (v roce 2011 byl průměrný počet přenocování 4,3 noci) a Německa (2,4 noci). I díky snížení kapacit pražských ubytovacích zařízení došlo v roce 2011 ke zvýšení čistého využití pokojů (v Praze v roce 2011 činilo 58,7 %) i čistého využití lůžek (52,9 %). Z mezikrajského srovnání vyplývá, že v Praze je nejvyšší kapacitní využití lůžek i pokojů v celé ČR, pražským hodnotám se nejvíce blíží využití kapacit v „lázeňském“ Karlovarském kraji.

Průměrná doba pobytu v Praze se snižuje, a to jak u zahraničních, tak u domácích návštěvníků.

Graf 3.9 Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízení v Praze v letech 2006 – 2011

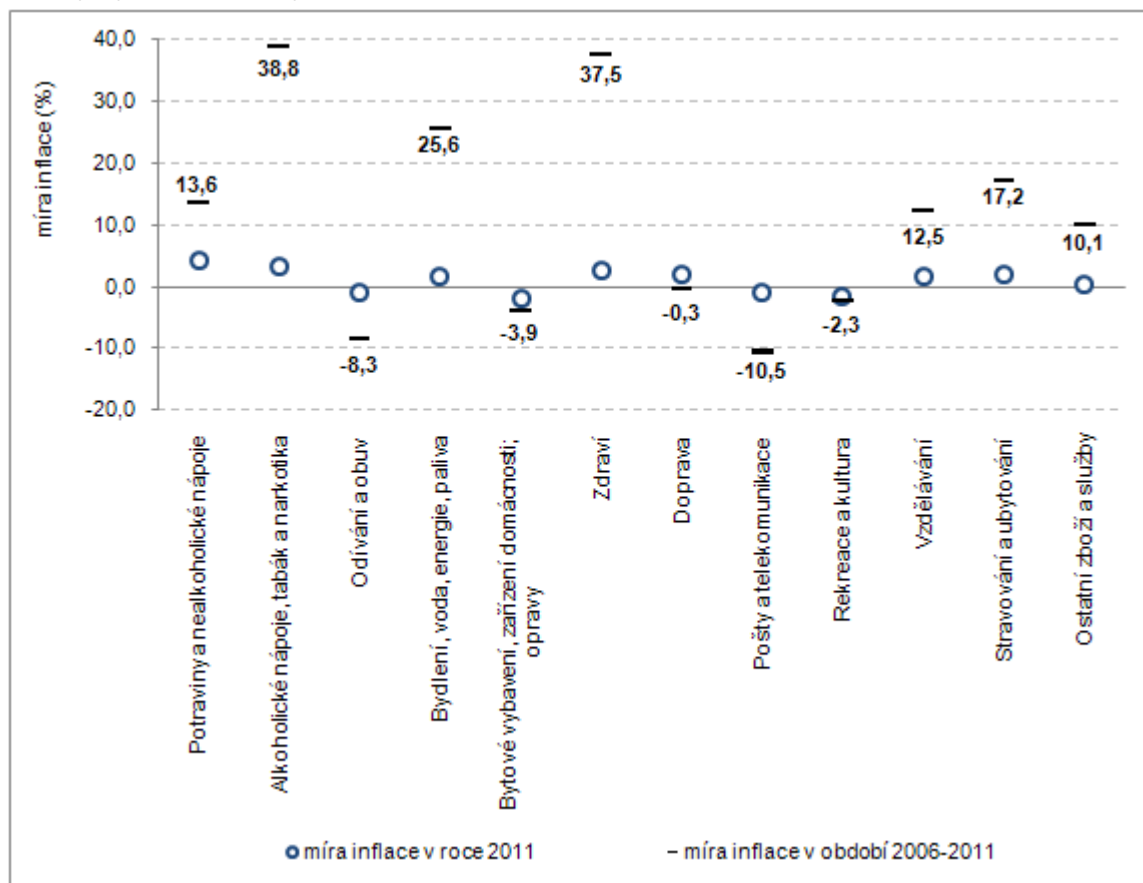
Během roku 2011 bylo na území hlavního města uspořádáno v hromadných ubytovacích zařízeních celkem 4 030 konferencí (s počtem 50 a více účastníků), kterých se zúčastnilo 577,3 tis. účastníků. V České republice se počet konferencí pravidelně zvyšuje. V Praze se v roce 2011 pořádalo 38 % celkového počtu konferencí v ČR. Nejvyšší meziroční nárůst počtu uspořádaných konferencí byl v Moravskoslezském kraji (o 42 % více než v roce 2010).

V Praze bylo v roce 2011 uspořádáno 38 % všech konferencí v ČR.

Cenová hladina v Praze měřená indexem spotřebitelských cen se v průběhu let 2006 - 2011 pravidelně zvyšovala, od roku 2008 klesajícím tempem. V roce 2011 dosáhla míra inflace v Praze 1,4 % oproti mírně vyššímu růstu cenové hladiny v ČR (1,9 %). Celkem v období let 2006-2011 se cenová hladina v Praze zvýšila o 13,8 %, v průměru za ČR o 14,2 %. Cenový vývoj byl odlišný v jednotlivých skupinách spotřebního koše. V posledním roce nejvíce vzrostly ceny potravin (o 4,3 %), alkoholických nápojů a tabáku (o 3,3 %) a výdajů na zdraví (o 2,6 %). Naopak u některých skupin výrobků došlo k poklesu cen, nejvýznamnější byl pokles cen u bytového vybavení včetně oprav v bytě (o 1,8 %), výdajů na rekreaci a kulturu (o 1,5 %) a odívání a obuvi (o 1,1 %). Oproti situaci v ČR rostly ceny v Praze méně, a to jak v roce 2011, tak v celém období 2006-2011. Rozdíly ve vývoji cen v Praze a v ČR byly výraznější v jednotlivých skupinách spotřebního koše. V letech 2006-2011 rostly ceny v ČR rychleji než v Praze zejména ve skupinách výdaje na zdraví (o 5,2 p.b.), bydlení a energie (o 2,3 p.b.) a doprava (o 2,3 p.b.). Naopak v Praze byl rychlejší růst ve skupinách výdaje na rekreaci a kulturu (o 0,7 p.b.), odívání a obuv (o 0,5 p.b.) nebo výdaje na vzdělávání (o 0,3 p.b.).

V období poklesu ekonomiky se snížilo tempo růstu cen, v Praze byla v roce 2011 míra inflace nižší než v průměru za ČR.

Graf 3.10 Vývoj cenové hladiny v Praze podle skupin spotřebního koše v letech 2006 – 2011

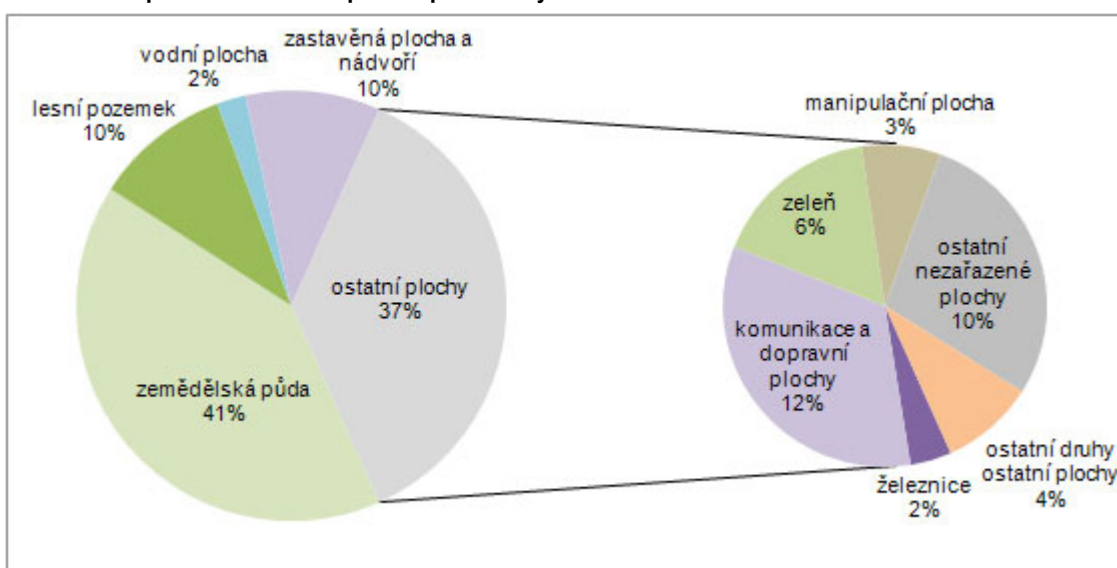

4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)¹

Údaje o způsobu využití půdy přebírá Český statistický úřad od Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního. V období let 2006-2011 nedocházelo v Praze k významným změnám ve struktuře půdního fondu podle způsobu využití. Nadále pokračoval pokles zastoupení zemědělské půdy a to především ve prospěch dalšího růstu podílu zastavěných a ostatních ploch. V letech 2006-2011 se rozloha zemědělské půdy zmenšila o 538 hektarů, což znamenalo pokles zastoupení této skupiny o 1,1 procentního bodu na 40,8% podíl v roce 2011. Zastavěné plochy tvořily v roce 2011 10,1 % rozlohy Prahy, ostatní plochy 36,6 %. Celé území republiky bylo v roce 2011 tvořeno z 53,6 % zemědělskou půdou, 33,7 % rozlohy pokrývaly lesy, 2,1 % vodní plochy, podíl zastavěných ploch byl 1,7 % a ostatní plochy tvořily 8,9 % území ČR.

Nadále pokračuje úbytek zemědělské půdy ve prospěch zastavěných a ostatních ploch.

Graf 4.1 Struktura pozemků v Praze podle způsobu využití v roce 2011

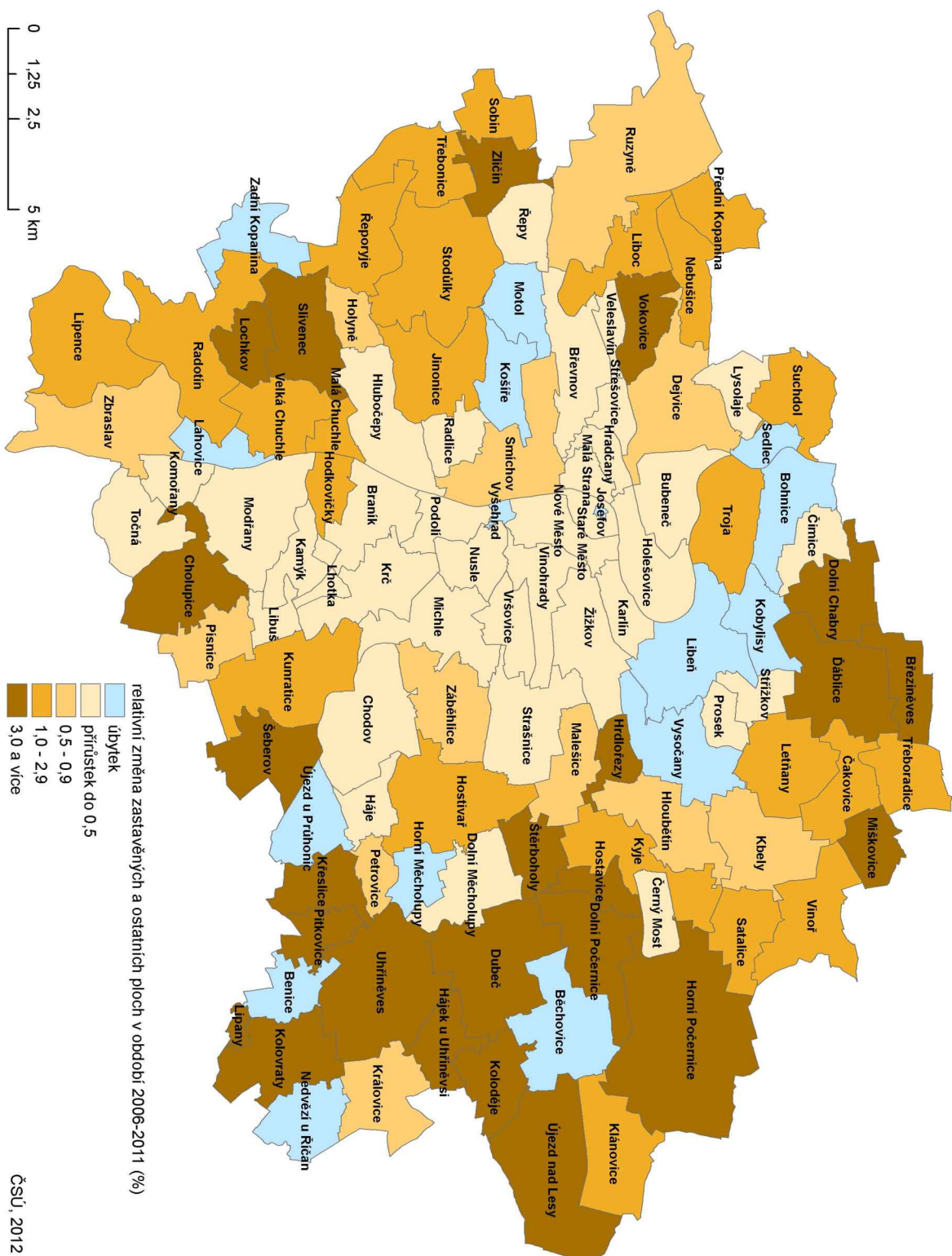

V podrobnějším územním pohledu na katastrální území (k.ú.) dochází k přírůstku zastavěných a ostatních ploch zejména v okrajových částech Prahy, kde je rovněž soustředěna nová bytová výstavba. Největší absolutní přírůstek zastavěných a ostatních ploch v období let 2006-2011 byl v k.ú. Horní Počernice (115 ha), Slivenec (20 ha) a Dolní Počernice (20 ha). Nejvyšší relativní nárůst této skupiny půdy podle způsobu využití byl v k.ú. Lochkov (26,1% nárůst), Pitkovice (24,6 %) a Horní Počernice (21,4 %). Naopak ve vnitřních částech s již vysokým podílem zastavěných ploch nedochází k jejich nárůstu. Výjimečné jsou případy, kdy dochází k poklesu zastavěných a ostatních ploch.

Nárůst zastavěných a ostatních ploch je nejvyšší v okrajových částech Prahy s možnostmi další výstavby.

¹ Životnímu prostředí v hlavním městě se věnuje samostatná publikace Praha životní prostředí vydávaná hlavním městem (aktuální verze s daty za rok 2010 je k dispozici na internetových stránkách Informačního systému o životním prostředí v Praze, <http://envis.praha-mesto.cz>). Údaje v této „pražské ročence životního prostředí“ pocházejí z několika zdrojů, včetně dat Českého statistického úřadu.

Kartogram 4.1 Relativní přírůstek zastavěných a ostatních ploch v katastrálních územích Prahy v letech 2006 – 2011

Množství vyrobené vody dlouhodobě klesá, a to jak v průměru za ČR, tak i v hlavním městě Praze. V roce 2011 bylo v Praze vyrobeno 101,9 mil. krychlových metrů vody určené pro realizaci, což je 87,6 % množství v roce 2006. Ve stejném období pokleslo množství vody vyrobené v celé ČR na 88,9 % výchozího množství. V Praze žije 11,8 % obyvatelstva ČR, délka vodovodní sítě v Praze však činí pouze 5,0 % celkové délky v ČR (74,1 tis. km). Tento nepoměr vyplývá z koncentrace obyvatel v městském prostoru. V Praze jsou vzhledem k typu zástavby zásobování všichni obyvatelé vodou z vodovodů (v ČR celkem 93,4 %). Spotřeba vody dlouhodobě rovněž klesá na celém území republiky, tedy i v Praze. V Praze je spotřeba vody (měřená specifickým množstvím vody fakturovaným domácnostem na 1 obyvatele) vzhledem k celorepublikovému průměru zvýšená, v roce 2011 činila 105,2 litru na den (ČR celkem 88,6 litru na den). Vzhledem ke spotřebě v roce 2006 se jedná o 19,0% pokles spotřeby (v domácnostech). Meziročně došlo v roce 2011 k mírnému zvýšení spotřeby vody v pražských domácnostech (z 104,4 litru na osobu a den v roce 2010 na zmíněných 105,2 v roce 2011). Podíl ztrát vody v posledních letech kolísá, v Praze je 21,4 % a vyšší ve srovnání s republikovým průměrem, který činí 18,5 %. Struktura spotřeby vody v Praze podle druhu spotřebitele se jen mírně liší od struktury za ČR. V Praze se na spotřebě vody více podílejí průmyslové podniky a ostatní (podnikoví) odběratelé, nižší je podíl domácností na spotřebě.

Množství vyrobené i spotřebované vody v Praze dlouhodobě klesá, což je trend platný pro celou ČR.

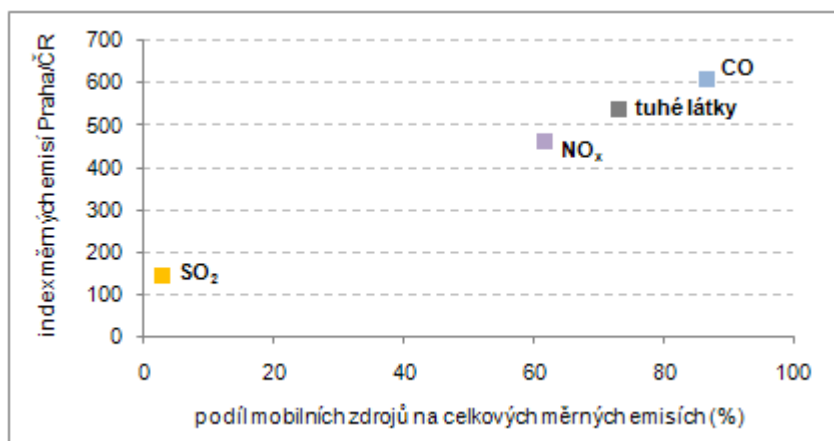
V Praze bylo v roce 2011 vyčištěno 132,3 mil. m³ odpadních vod, což činilo 15,2 % veškerého množství v ČR. Vzhledem k počtu obyvatel je tedy množství čištěné vody v Praze zvýšené. Struktura čištěné vody je v Praze mírně odlišná od průměru za ČR. V Praze je zvýšené zastoupení čištěné odpadní vody splaškové (produkce domácností, ale i kuchyní a bytovacích zařízení, 49,5 %), nižší zastoupení průmyslových odpadních vod (odpadní vody z technologických procesů výroby, 11,4 %) a nižší zastoupení srážkových vod (39,1 %). Na kanalizační síť jsou připojeni všichni obyvatelé hlavního města (v ČR celkem 82,6 %). Délka kanalizační sítě opět vzhledem k vysoké koncentraci obyvatel činí pouze 9,0 % celkové délky v ČR (41,9 tis. km). Vzhledem k roku 2006 se množství odpadních vod vypouštěných do kanalizace v Praze snížil o 3 % a to zejména díky průmyslovým odpadním vodám (pokles o 26,4 %), množství splaškových odpadních vod se zvýšilo o 4,6 %. Celkové množství čištěných vod v Praze se oproti roku 2006 zvýšilo a to jak vlivem splaškových odpadních vod, tak vod srážkových (odvedené srážky z veřejných prostranství, jejich množství se v období let 2006-2011 zvýšilo o 18,2 %). V Praze jsou čištěny veškeré splaškové a průmyslové odpadní vody vypouštěné do kanalizace.

Množství čištěných odpadních vod v Praze stoupá, největší část tvoří splašková odpadní voda (49,5 %).

Ke zlepšování situace v oblasti emisí znečišťujících látek dochází v Praze díky poklesu emisí ze stacionárních zdrojů. Jak je uvedeno v Ročence životního prostředí, tento pokles je způsoben kombinací snižování spotřeby paliv, nahrazování tuhých paliv plynnými a modernizací provozu. Automobilová doprava tak nadále zůstává klíčovým zdrojem emisí znečišťujících látek.

Zvýšené znečištění ovzduší v Praze je způsobeno automobilovou dopravou.

Graf 4.2 Měrné emise v Praze v roce 2010

Poznámka: měrné emise: tun na km² a rok

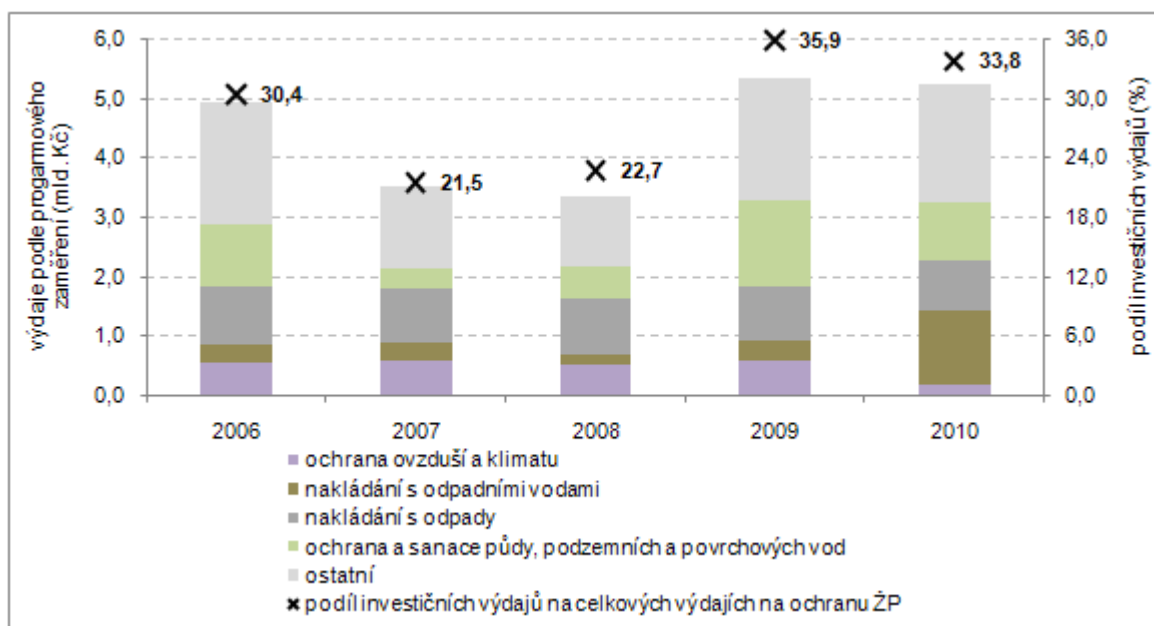
Produkce komunálního odpadu v hlavním městě roste rychleji než počet obyvatel.

V roce 2010 bylo v Praze vyprodukováno 7 477 tis. tun odpadu, 7 105 tis. tun podnikového (podniky se sídlem v Praze) a 372 tis. tun komunálního odpadu. Po mírném propadu v roce 2009 došlo v roce 2010 k opětovnému růstu množství podnikového odpadu. Na jednoho obyvatele připadalo v roce 2010 5 676 kg podnikového odpadu. Množství komunálního odpadu v Praze bylo 297 kg na 1 obyvatele. Oproti předchozímu roku došlo i u komunálního odpadu ke zvýšení jeho množství. Vzhledem ke stavu v roce 2006 bylo v roce 2010 v Praze vyprodukováno o 12,7 % více komunálního odpadu. Na jednoho obyvatele se produkce komunálního odpadu zvýšila o 17 kg. Průměrné množství komunálního odpadu v ČR je vyšší (činí 317 kg na 1 obyvatele). Množství komunálního odpadu se v ČR v letech 2006-2010 zvyšovalo pomalejším tempem, stejně tak byl v průměru za ČR nižší přírůstek počtu obyvatel. Množství komunálního odpadu na jednoho obyvatele se v průměru za ČR zvýšilo z 296 kg v roce 2006 na 317 kg v roce 2010.

Investice na ochranu ŽP realizované v Praze v roce 2010 byly proporcionální k počtu obyvatel, největší část investic směřuje do skupiny ostatních investic (omezování hluku a vibrací, ochrana biodiverzity a krajiny a výzkum a vývoj na ochranu ŽP).

Organizace se sídlem v Praze v roce 2010 investovaly na ochranu životního prostředí 5,2 mld. Kč. Jejich neinvestiční výdaje činily 10,3 mld. Kč. Mezi investicemi činily největší díl prostředky určené na ostatní ochranu životního prostředí (do této skupiny patří například opatření na omezování hluku a vibrací; ochrana biodiverzity a krajiny nebo výzkum a vývoj na ochranu ŽP), tato skupina se na celkových investicích podílela 37,9 %. Další významnou skupinou investic bylo nakládání s odpadními vodami (24,1 %). V roce 2010 byla struktura investic v celé ČR odlišná od pražského zaměření. Největší podíl tvoří investice na nakládání s odpadními vodami (39,9 %), následuje skupina ostatních investic. Zvýšený podíl investic v ČR rovněž směřuje na ochranu ovzduší a klimatu (15,7 %) oproti pražskému podílu (3,5 %). V období let 2006-2010 objem a struktura investic kolísala s ohledem na aktuálně prováděné významné investice a programy ochrany životního prostředí. Investiční výdaje podniků se sídlem v Praze se na celkovém objemu investic v ČR v roce 2010 podílely 23,1%. V rámci neinvestičních výdajů v roce 2010 v Praze byly významné zejména skupiny výdajů na nakládání s odpady (74,6 %). Na území hlavního města (podle místa investice) bylo na ochranu životního prostředí investováno 2,7 mld. Kč, což činí 12,0 % celkových výdajů v ČR. Rovněž objem investic na území Prahy v období let 2006-2010 kolísala podle aktuálně prováděných investic.

Graf 4.3 Investiční výdaje (na ochranu ŽP) investorů se sídlem v Praze podle programového zaměření v letech 2006 – 2011

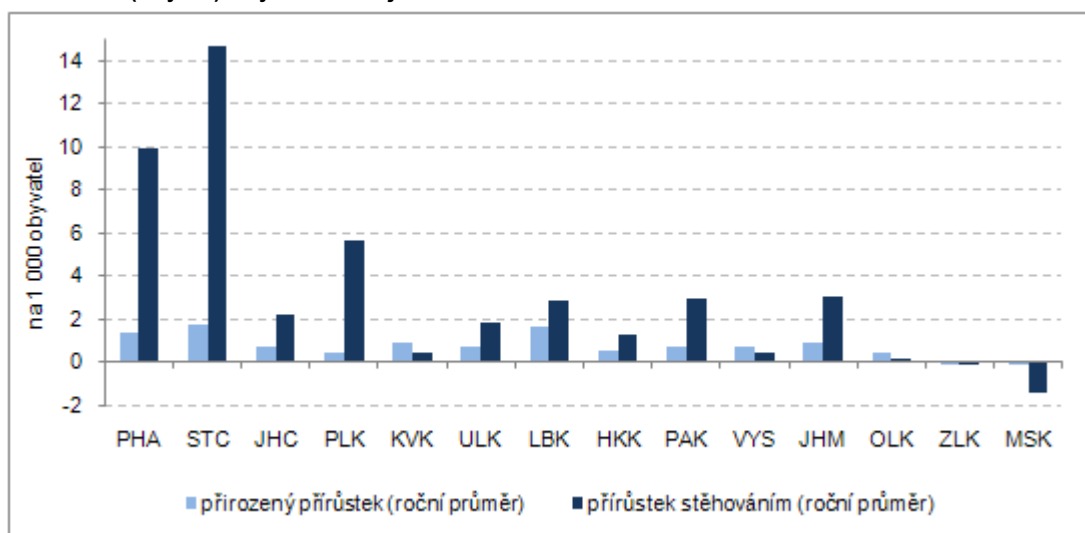
5. MEZIKRAJSKÉ SROVNÁNÍ

Do roku 2011 nevstupovaly kraje za stejných podmínek. Územní disparity se prohloubily v souvislosti se zpomalením ekonomického růstu již v roce 2008. V roce 2009, kdy se nejvýrazněji projevil ekonomický pokles, se meziročně snížil objem hrubého domácího produktu (ve srovnatelných cenách) ve všech krajích. V roce 2010 pokles dále pokračoval v Karlovarském kraji, v ostatních krajích již došlo k nárůstu. Regionální makroekonomická data budou za rok 2011 k dispozici až koncem listopadu letošního roku. Z dlouhodobějšího pohledu (při srovnání s úrovní v roce 2005) ekonomická výkonnost nejvýrazněji vzrostla ve Středočeském kraji (HDP vzrostl o 30 %). Naopak Karlovarský kraj zůstal v roce 2010 mírně pod úrovní roku 2005 (objem HDP v tomto kraji od roku 2008 stále klesá). Dopady do sociální oblasti (růst nezaměstnanosti, růst podílu osob odcházejících do předčasného starobního důchodu, zpomalení růstu mezd) byly v roce 2010 patrné ve většině krajů. V současné době známé výsledky roku 2011 ukazují na určité zlepšení celkové situace, ale rozdíly mezi kraji zůstávají v podstatě nezměněny.

Snížení přírůstků obyvatelstva se projevilo především v roce 2009 a pokračovalo také v dalších letech. Negativní výsledek stěhování, kdy převažoval počet vystěhovalých nad přistěhovalými, byl v posledních letech zaznamenán především v moravských krajích, s výjimkou Jihomoravského kraje, dále v Karlovarském, Ústeckém a do určité míry i v Královéhradeckém kraji. Naproti tomu pokračující suburbanizace zázemí Prahy vedla k vysokému růstu počtu obyvatel Středočeského kraje, i když přírůstek stěhování se zde v roce 2011 proti roku 2008 snížil na polovinu a přirozený přírůstek také poklesl. Středočeský kraj si však udržel svou vedoucí pozici v dynamice přirozeného a migračního přírůtku před Hlavním městem Prahou. K suburbanizaci docházelo v omezeném rozsahu i v jiných krajích, zejména v zázemí krajských měst.

Lidé se stěhují do zázemí Prahy a dalších velkých měst.

Graf 5.1 Přírůstek (úbytek) obyvatel v krajích v letech 2006 – 2011

Přirozený přírůstek měl na vývoj počtu obyvatel mnohem menší vliv. Projevoval se v něm především vývoj počtu narozených dětí. Jejich počty se do roku 2008 ve všech krajích zvyšovaly (i když s různou intenzitou), ale od roku 2009 se začala tendence obracet a v roce 2011 již došlo ve všech krajích k poklesu. Naproti tomu vývoj počtu zemřelých není tak jednoznačný, lze říci, že ve všech krajích mírně kolísá.

Porodnost již klesá ve všech krajích.

Zastoupení cizinců v populaci se začalo celostátně snižovat již v roce 2009, výjimku tvořilo Hlavní město Praha a Jihomoravský kraj, kde růst ještě pokračoval. V roce 2010 podíl cizinců nerostl v žádném kraji, během roku 2011 vzrostl výrazněji podíl pouze v Hlavním městě Praze, v ostatních krajích došlo ke stagnaci nebo k dalšímu poklesu.

Podíl cizinců se snižuje od roku 2009.

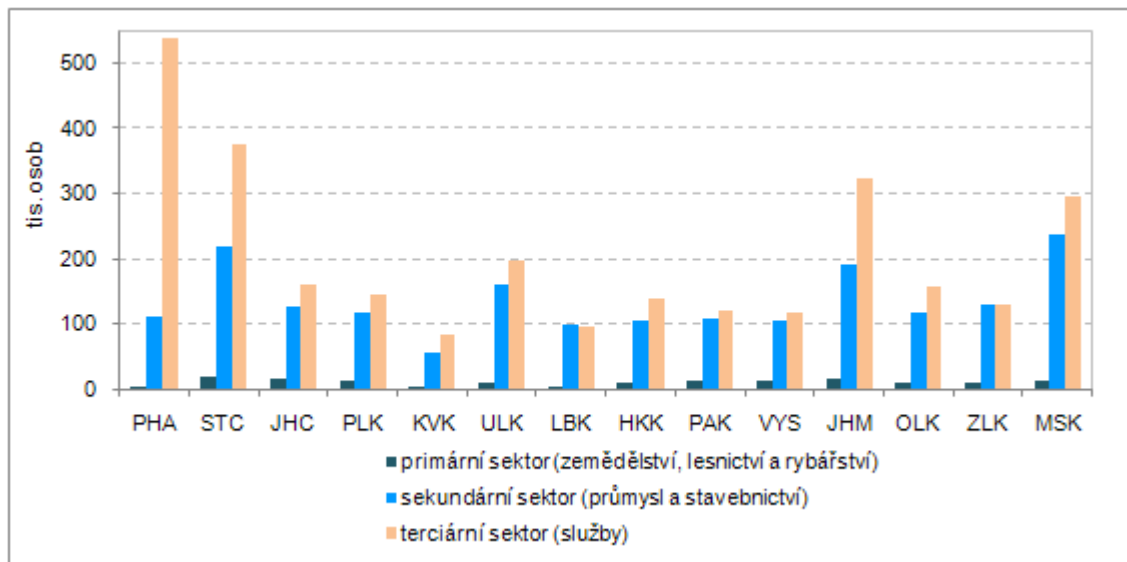
Nejstarší obyvatelstvo má Hlavní město Praha, je zde i nejvyšší index stáří (počet osob nad 65 let na 100 dětí ve věku 0 – 14 let). Naproti tomu Středočeský kraj má index stáří mezi kraji nejnižší a spolu s Ústeckým krajem jsou jedinými kraji s převahou dětské složky obyvatelstva nad počtem „seniorů“. Věkově starší populaci mají dále kraje Královéhradecký, Plzeňský, Zlínský a Jihomoravský.

Děti do 14 let je více než osob nad 65 let pouze ve Středočeském a Ústeckém kraji.

Nejnižší podíl zaměstnaných v sektoru služeb je v Libereckém a Zlínském kraji.

Struktura hospodářství není ve všech krajích stejná. Vytvářela se v dlouhodobém vývoji a samozřejmě se v ní projeví změny po roce 1990, kdy došlo k restrukturalizaci řady odvětví. V současné době je nejvýznamnější sektor služeb a jeho podíl se ve většině krajů dále mírně zvyšuje. Primární sektor má větší podíl pouze v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji. Naopak podíl terciárního sektoru je nejvýznamnější v Praze a ve Středočeském kraji, což je zřejmě dáno koncentrací těchto odvětví v Praze (ze Středních Čech tam zaměstnanci dojíždějí).

Graf 5.2 Zaměstnaní podle kraje bydliště a sektorů v roce 2011

Míra zaměstnanosti nadále nedosahuje úrovně roku 2006.

Nejvýznamnější dopady ekonomické recese jsou vždy v oblasti zaměstnanosti. I když trh práce reaguje na ekonomický vývoj obvykle s mírným zpožděním, došlo již v roce 2008 v téměř polovině krajů ke snížení zaměstnanosti (celostátní průměr ještě rostl). V roce 2009 se pokles zaměstnanosti už projevil v plné šíři, míra zaměstnanosti se snížila ve všech krajích s výjimkou Hl. města Prahy. V roce 2010 došlo ve čtyřech krajích ke změně trendu, v roce 2011 to bylo již v osmi krajích. Přesto se pouze v Moravskoslezském a Jihomoravském kraji dostala míra zaměstnanosti nad úroveň roku 2006.

Od roku 2010 se ve vývoji míry nezaměstnanosti obnovila sezónnost.

Ekonomickým i sociálním problémem je nedostatek pracovních míst a z toho vyplývající nezaměstnanost. Po několika letech relativně stabilní úrovně (s víceméně pravidelnými sezónními výkyvy) začala v souvislosti s hospodářským poklesem míra nezaměstnanosti růst již na podzim roku 2008. Ve všech krajích pokračoval nepříznivý trend v průběhu celého roku 2009. Rok 2010 byl pak provázen obnovením určité sezónní cykličnosti s náznakem zlepšování vývoje. Ke konci roku 2011 byla míra nezaměstnanosti ve všech krajích (s výjimkou Prahy a Středočeského kraje) nižší než na konci roku 2009. Praha a Středočeský kraj však dlouhodobě patří k oblastem s nejnižší mírou nezaměstnanosti.

Nezaměstnanost je nejvyšší v Ústeckém a Olomouckém kraji.

Při relativně vysokém růstu míry nezaměstnanosti a jejím následném poklesu ve všech krajích zůstaly zachovány její regionální rozdíly. Mezi koncem roku 2008 a 2010 vzrostla míra nezaměstnanosti v Hlavním městě Praze na dvojnásobek (v roce 2011 jen mírně poklesla), přesto je zde nezaměstnanost v ČR nejnižší. Obdobně protipól – Ústecký kraj zůstává (při zvýšení z 10,3 % na 13,9 %) a následném poklesu v roce 2011 na 12,9 % regionem s nejvyšší nezaměstnaností. Ani postavení ostatních krajů na pomyslném žebříčku se téměř nezměnilo. Jedinou výjimkou je Olomoucký kraj, který se vlivem silného růstu nezaměstnanosti v zimních měsících posunul hned za nejpostiženější Ústecko.

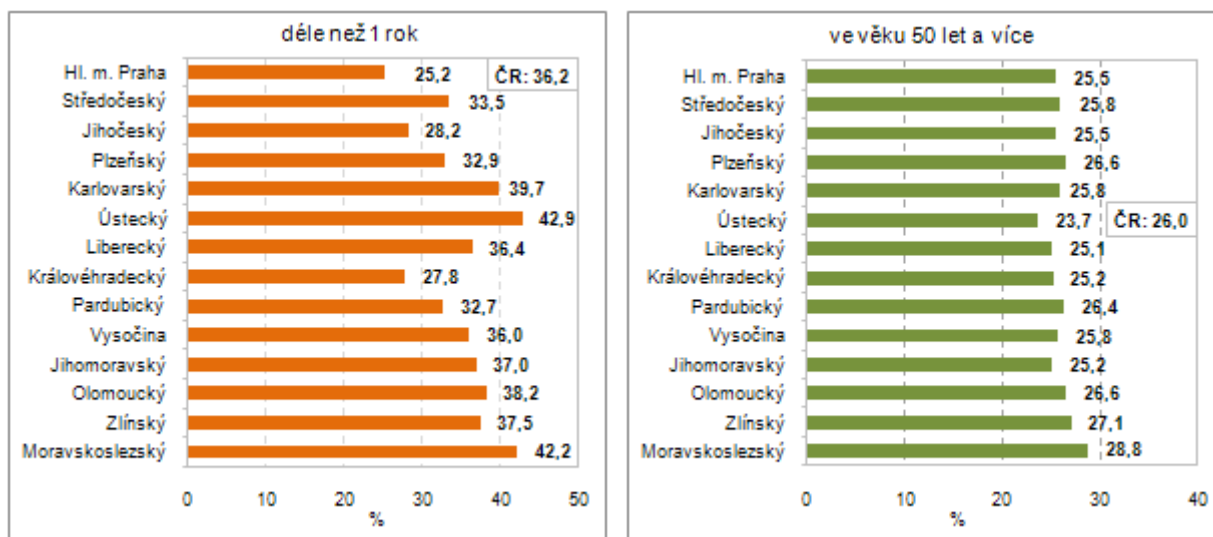
Při podrobnějším pohledu až do úrovně jednotlivých obcí zjišťujeme i nadále poměrně značné rozdíly uvnitř jednotlivých krajů. V celém státě je menší nezaměstnanost kolem větších měst a mnohem větší problémy se koncentrují v odlehlejších oblastech s nedostatkem pracovních příležitostí a špatnou dopravní obslužností. Přitom tyto rozdíly zůstávají v časovém vývoji prakticky stabilní.

Přetrvávají územní disparity nezaměstnanosti uvnitř krajů.

V roce 2010 rostl podíl dlouhodobě nezaměstnaných na pracovní síle oproti celkové nezaměstnanosti rychleji (nárůst o téměř 1 procentní bod). V roce 2011 se pak tento nárůst prakticky zastavil. Nejvíce nezaměstnaných, kteří hledají práci déle než jeden rok, je v Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Relativně nejvíce jich však v posledních letech přibývalo v Olomouckém kraji. Nejpomaleji rostl v posledních třech letech podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Praze – zřejmě v souvislosti s širší nabídkou volných pracovních míst i lepší kvalifikační strukturou nezaměstnaných.

Růst podílu dlouhodobě nezaměstnaných se zastavil.

Graf 5.3 Podíl neumístěných uchazečů o zaměstnání v krajích k 31. prosinci 2011

Pomalejší růst nezaměstnanosti byl v letech 2009 a 2010 částečně umožněn snižováním podílu zaměstnávaných cizinců. Jejich podíl na pracovní síle byl v roce 2011 nižší oproti stavu z roku 2008 ve všech krajích kromě Moravskoslezského. Nejvýraznější pokles podílu cizinců na pracovní síle byl v posledních třech letech zaznamenán v Plzeňském a Pardubickém kraji, tedy v krajích s vysokou zaměstnaností v průmyslu. Změny v zaměstnávání cizinců se koncentrovaly téměř v plné míře na osoby mimo státy Evropské unie. Zatímco evidence zahrnovala ke konci roku 2008 celkem 205 tisíc zaměstnanců ze států mimo Evropskou unii, pak k 31. 12. 2011 jich bylo již o 68 tisíc méně. Naproti tomu za uvedené období přibývalo 17 tisíc zaměstnaných osob ze zemí EU.

Počet zaměstnaných cizinců klesá.

Relativně rychlý růst mezd se v roce 2009 značně zpomalil, až v roce 2011 bylo podle předběžných výsledků zaznamenáno mírné oživení. Nebylo však ve všech krajích stejné, meziroční nárůst průměrné mzdy se pohyboval od 0,1 % v Praze až po 3,3 % ve Středočeském kraji. Nárůst průměrných mezd především v letech 2009 a 2010 vycházel při omezení celkového objemu vyplacených mzdových prostředků ze změny struktury zaměstnanců (častěji propouštění zaměstnanci s nižšími mzdami) a poklesu nemocnosti.

Oživení hospodářství bylo provázáno mírným růstem mezd.

Z dlouhodobějšího pohledu nejsou mezi vývojem mezd v jednotlivých krajích významnější rozdíly. V podstatě tak zůstávají zachovány tradiční diference mezi krají. Nejvyšší průměrné hrubé měsíční mzdy byly v roce 2011 zaznamenány v Praze (31 109 Kč v přepočtu na plný pracovní úvazek) a naopak nejnižší v Karlovarském kraji (20 952 Kč). Obdobné rozpětí je i mezi mzdovým mediánem v těchto dvou krajích.

Mzdy v Praze o třetinu převyšují mzdy v ostatních krajích.

Roste podíl příjemců předčasných důchodů.

Obtížné uplatňování osob starších 50 let na trhu práce vede dlouhodobě k vysokému počtu žadatelů o odchod do předčasného důchodu. Podíl příjemců předčasných důchodů se celostátně v roce 2011 meziročně zvýšil o 2,9 procentního bodu; tempo růstu bylo dvojnásobné v porovnání s dosud nejvyšším zaznamenaným přírůstkem z roku 2009. Nadprůměrný růst podílu příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů byl v roce 2011 registrován v deseti krajích, nejvíce v Olomouckém a Pardubickém kraji. Nejpomaleji přibývá předčasných důchodů v Hlavním městě Praze, kde jejich zastoupení jen mírně přesahuje polovinu republikového průměru. Naproti tomu na Vysočině je průměr ČR překročen o více než jednu čtvrtinu; v tomto kraji každý třetí příjemce „sólo“ starobního důchodu pobírá předčasný starobní důchod. Z hlediska pohlaví je vyšší podíl předčasných starobních důchodů u žen v devíti krajích.

V polovině krajů se snižují disponibilní příjmy domácností.

V souvislosti se mzdovým vývojem se růst příjmů domácností v roce 2009 značně zpomalil. Meziročně v roce 2009 poklesl čistý disponibilní důchod domácností připadající na 1 obyvatele v šesti krajích a v roce 2010 (poslední dostupný údaj) dokonce v sedmi krajích – nejvíce v Jihočeském a Olomouckém kraji. V posledních pěti letech disponibilní příjmy na obyvatele nejvýrazněji rostly vedle Jihomoravského kraje v krajích s nejnižší úrovní příjmů, tedy v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji. Jako jednu z příčin tohoto vývoje lze spatřovat růst sociálních příjmů.

Problémy ve výrobních odvětvích vedly k omezení investic.

Hospodářské problémy byly provázány sníženou mírou investování. Zatímco v roce 2008 více než čtvrtina (26,8 %) HDP směřovala do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK), v roce 2009 poklesl tento podíl na 24,8 % a v roce 2010 na 24,4 %. Snížení podílu THFK na HDP zaznamenalo v roce 2008 celkem osm krajů, v roce 2009 k němu došlo dokonce v deseti případech, v roce 2010 v šesti krajích. Snížení míry investic ve všech 3 letech zaznamenaly dva kraje (Středočeský a Jihomoravský kraj), ale celkově k největšímu poklesu proti roku 2007 došlo v Hl. městě Praze, kde je přesto průměrná míra investování v posledních 5 letech nejvyšší a přesahuje 32 %.

U většiny plodin byla vyšší sklizeň.

Snížení zemědělské produkce se v roce 2009 nevyhnulo žádnému kraji, přitom v jedenácti krajích byla produkce na hektar zemědělské půdy nejnižší za posledních 5 let. Nižší rostlinná produkce ve srovnání s velmi úrodným rokem 2008 byla doprovázena poklesem živočišné produkce. V roce 2010 trend poklesu živočišné produkce dále pokračoval. Naproti tomu rostlinná produkce se vzhledem k vyšší sklizni meziročně zvýšila. Přesto celkový objem zemědělské produkce na 1 hektar nedosáhl v žádném kraji úrovně z let 2007 a 2008. Nejnižší produkce na hektar obhospodařované půdy zůstává dlouhodobě v Karlovarském a Libereckém kraji. Finanční výsledky roku 2011 zatím k dispozici nejsou. Lze předpokládat příznivý vliv vyšší sklizně většiny plodin a růstu produkce mléka a vajec.

Tržby v průmyslu rostly.

Oživení průmyslu (podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji) z roku 2010 pokračovalo i v roce 2011, kdy ve všech krajích tržby z prodeje průmyslových výrobků rostly. Nad úroveň roku 2008 se již v roce 2010 dostaly tržby v průmyslových podnicích Středočeského, Pardubického, Moravskoslezského kraje a Hlavního města Prahy, tedy zejména v krajích s vysokým podílem výroby dopravních prostředků a elektroniky a zároveň s vysokým podílem vývozu. V roce 2011 k nim přibýly další čtyři kraje.

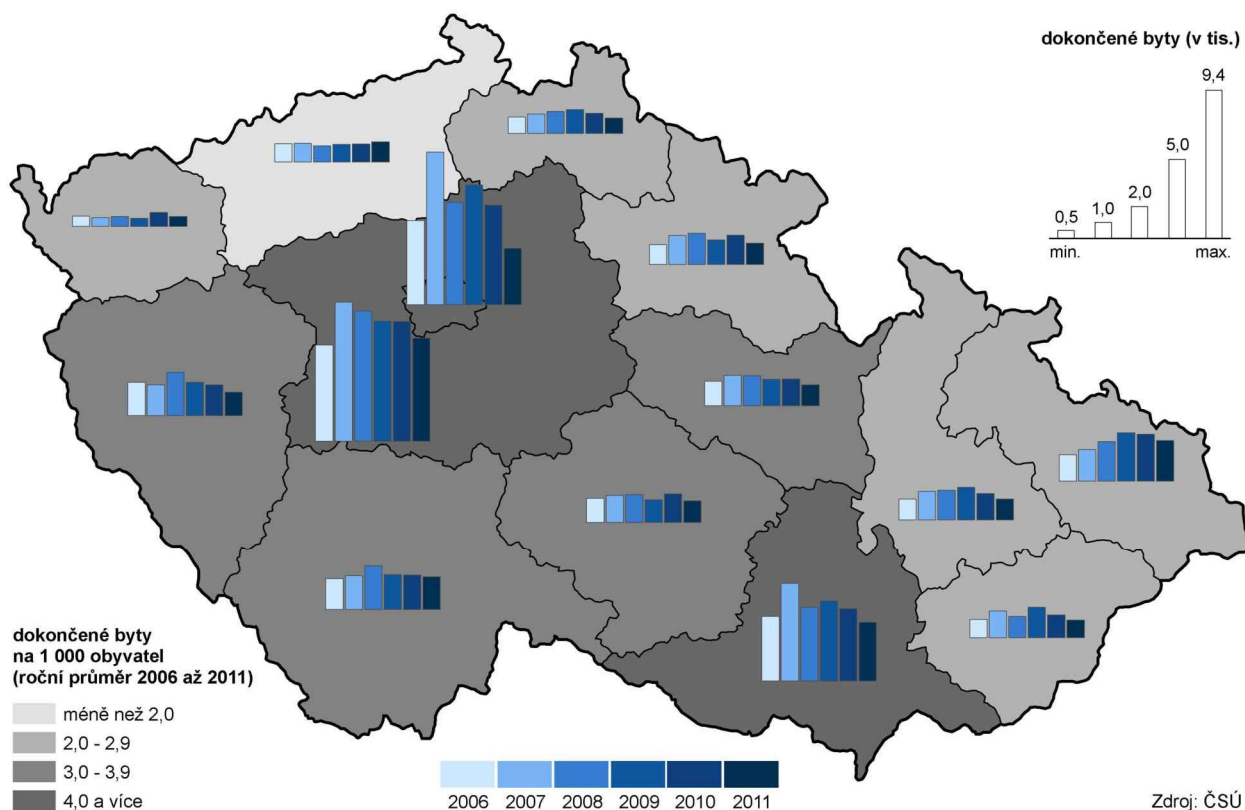
Pokles stavební výroby pokračoval ve většině krajů i v roce 2011.

V roce 2009 se snížil objem stavebních prací v deseti krajích, v roce 2010 dokonce všude. Ani výsledky roku 2011 nejsou příznivější. Při celkovém meziročním poklesu o 5,7 % objem stavební prací meziročně vzrostl pouze na území Jihočeského kraje a Kraje Vysočina. Pokles intenzity výstavby se nevyhnul ani Hlavnímu městu Praze. Jestliže v roce 2005 zde činil objem stavebních prací na obyvatele 216 % republikového průměru, v roce 2011 to bylo „jen“ 181 %. Naproti tomu na obyvatele Královéhradeckého kraje byly „prostavěny“ jen necelé dvě třetiny průměru ČR. Kromě Královéhradeckého kraje je dlouhodobě nízký objem stavebních prací lokalizován do Libereckého, Pardubického a Zlínského kraje.

Bytová výstavba, zejména zahajování výstavby nových bytů, je velmi těsně spojena s hospodářským vývojem, a to především v ekonomických centrech a jejich zázemí. Zatímco výstavba největšího počtu nových bytů v ČR v uplynulých 20 letech začala v roce 2007 (v přepočtu na 1 000 obyvatel již o rok dříve), v Praze a Středočeském kraji bylo maximum zaznamenáno již v roce 2005. Naproti tomu v pěti krajích bylo nejvíce bytů zahájeno v roce 2008 a v Karlovarském kraji dokonce až v roce 2009. Počet dokončených bytů kulminoval celostátně v roce 2007 zásluhou intenzivní výstavby v Hl. městě Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji. V ostatních krajích byla maxima zaznamenána později. Celkově však od roku 2008 počet dokončených bytů spíše klesá, v roce 2011 došlo k poklesu ve všech krajích, s výjimkou Ústeckého kraje, kde je bytová výstavba dlouhodobě nejnižší.

Počet dokončených bytů dosáhl maxima v letech 2007–2009.

Kartogram 5.1 Bytová výstavba v krajích v letech 2006 – 2011

Oživení hospodářství se v roce 2010 a 2011 projevilo i v oblasti cestovního ruchu. Po dvouletém úbytku počtu hostů hromadných ubytovacích zařízení se jejich počet v roce 2010 meziročně zvýšil o 1,9 % a v roce 2011 o 5,6 %, což znamenalo, že počet hostů se znovu vrátil na úroveň před rokem 2009. Rozhodující vliv na růst počtu hostů mělo zvýšení počtu ubytovaných cizinců v hlavním městě. Praha si tak upevnila dominantní postavení; v roce 2010 i v roce 2011 zde nocovalo 39 % všech hostů hromadných ubytovacích zařízení v ČR, přitom u cizinců byl tento podíl dokonce 65 %. Naproti tomu se od roku 2007 postupně snižoval počet hostů v Jihočeském, Ústeckém, Libereckém a Královéhradeckém kraji, ve Středočeském kraji dokonce od roku 2005. Změna trendu nastala v roce 2010 v šesti krajích a v roce 2011 se přidaly i ostatní kraje.

V cestovním ruchu se vrátil počet hostů na úroveň před recesí.

Z dlouhodobého pohledu se kvalita ovzduší zlepšuje; měrné emise tuhých látek však v roce 2010 vzrostly ve většině krajů a oxidu siřičitého v polovině krajů.

Pozitivní vývoj v letech 2008 a 2009 v oblasti emisí souvisí s poklesem průmyslové výroby včetně výroby elektřiny z hnědého uhlí. Na pokles produkce oxidů dusíku mimo to působilo i snižování intenzity dopravy. Ke snížení měrných emisí oxidů dusíku došlo v roce 2009 ve všech krajích a v roce 2010 vzrostly pouze v Moravskoslezském a Pardubickém kraji. Měrné emise oxidu siřičitého (SO₂) vzrostly v roce 2009 ve čtyřech krajích, v absolutním vyjádření zejména v Ústeckém a Plzeňském kraji, v roce 2010 však v obou krajích poklesly pod úroveň roku 2008. Opětovné hospodářské oživení vedlo v roce 2010 k růstu emisí oxidu siřičitého v sedmi krajích, nejvýrazněji v Pardubickém kraji. Nejpříznivější situace z hlediska emisí SO₂ zůstává na Vysočině a v Jihomoravském kraji, emisí oxidů dusíku v Jihočeském a Libereckém kraji. Naproti tomu nejkritičtější situace z hlediska emisí oxidu siřičitého přetrvává v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, z hlediska emisí oxidů dusíku pak v Hlavním městě Praze a v Ústeckém kraji.

Královéhradecký kraj produkuje dlouhodobě nejméně odpadu na obyvatele.

Na rozdíl od snížení produkce podnikového odpadu v roce 2009 v souvislosti s poklesem průmyslové a stavební výroby se produkce komunálního odpadu zvyšovala. Relativně největšími producenty komunálního odpadu (v přepočtu na obyvatele) byly v průměru let 2006 – 2010 Středočeský a Ústecký kraj. Nejnižší objem komunálního odpadu na obyvatele byl v tomto období zjištěn v Královéhradeckém kraji, tedy kraji s dlouhodobě nejvyšším podílem odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Naproti tomu Středočeský, Ústecký a Jihomoravský kraj mají podíl separovaného odpadu dlouhodobě podprůměrný.

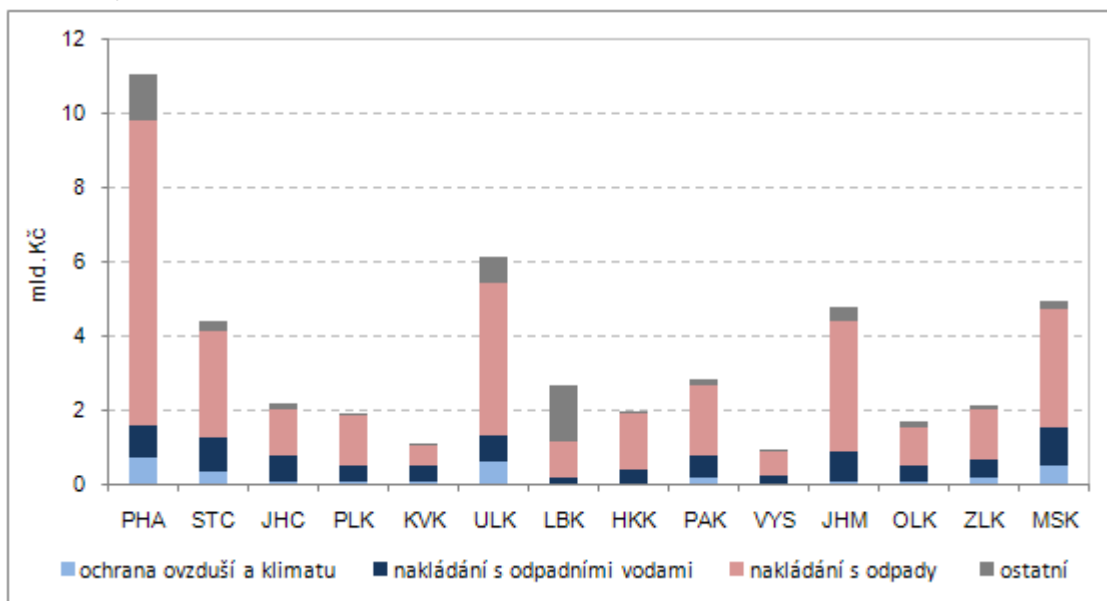
V roce 2011 vzrostlo specifické množství vody fakturované domácnostem pouze v Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji.

Obdobně jako se od roku 2008 snižuje celkové množství fakturované vody dodané z vodovodů pro veřejnou potřebu, klesá i spotřeba vody v domácnostech. Meziroční pokles vody dodávané domácnostem byl v roce 2011 zaznamenán ve většině krajů, výjimkou bylo Hl. město Praha, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj. Ve Středočeském kraji klesala v posledních pěti letech spotřeba vody nejpomaleji. Tento jev může být mimo jiné i projevem suburbanizace. Zatímco ještě v roce 2006 byla ve Středočeském kraji spotřeba vody na obyvatele 9 % pod republikovým průměrem, od roku 2010 je zde spotřeba již nadprůměrná. Nejvyšší spotřebu vody v domácnostech má Hlavní město Praha, průměr ČR na obyvatele zde byl v roce 2011 překročen o 18,7 %. Naproti tomu nejnižší množství vody fakturované domácnostem v přepočtu na 1 obyvatele mají ve Zlínském kraji a na Vysočině, což zřejmě souvisí s tím, že část domácností čerpá užitkovou vodu z vlastních studní.

Dlouhodobě bylo nejvíce investic na ochranu životního prostředí alokováno do Plzeňského kraje, v roce 2010 do Jihomoravského kraje.

Investiční výdaje na ochranu životního prostředí byly v průměru let 2006 – 2010 v přepočtu na 1 obyvatele nejvyšší v Plzeňském kraji a naopak nejnižší v Olomouckém a Karlovarském kraji (podle místa investice). V devíti krajích v roce 2010 (poslední dostupný údaj) meziročně objem investic vzrostl. Více prostředků bylo v roce 2010 vynaloženo na budování čistíren odpadních vod, postupně se snižuje objem prostředků vynakládaných na ochranu ovzduší. Nejvíce prostředků bylo na 1 obyvatele investováno v roce 2010 v Jihomoravském kraji.

Graf 5.4 Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí v letech 2006 – 2010 (podle sídla subjektu, roční průměr)

Zatímco investiční výdaje na ochranu životního prostředí v roce 2010 meziročně poklesly o 844 mil. Kč, vzrostly ve stejném období neinvestiční výdaje o 4,7 mld. Kč, nejvíce u subjektů v Ústeckém a Středočeském kraji. Nejvýraznější pokles neinvestičních výdajů (na polovinu) byl zaznamenán u subjektů z Pardubického kraje, a to především v oblasti nakládání s odpady. Právě do nakládání s odpady směřuje v posledních letech téměř ve všech krajích největší část neinvestičních výdajů. Výjimkou byl Liberecký kraj, kde bylo nejvíce neinvestičních výdajů použito na odstraňování dlouhodobých ekologických zátěží.

Nejvíce neinvestičních výdajů je určeno na nakládání s odpady.

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (‰)															
2006	0,1	0,2	0,6	0,3	-0,2	0,7	0,3	0,8	-0,4	0,2	0,7	-0,1	0,2	-0,5	-0,2
2007	1,0	0,8	1,7	1,1	0,8	1,7	1,2	1,7	1,0	1,1	1,0	0,5	0,7	0,3	0,6
2008	1,4	1,7	2,5	1,3	1,1	1,7	1,5	2,1	1,3	1,3	1,5	1,7	1,1	0,4	0,3
2009	1,0	1,7	2,0	0,9	1,0	0,9	0,9	2,0	0,6	1,2	0,7	1,4	0,7	-0,1	-0,0
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
Přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2006	3,4	5,3	14,1	3,2	5,7	0,3	-0,2	3,3	2,7	3,2	1,1	2,1	0,9	0,0	-1,0
2007	8,1	19,2	20,6	4,1	10,9	7,6	8,4	5,6	3,7	6,0	3,0	6,5	2,2	1,3	-0,1
2008	6,9	15,5	21,3	3,6	14,0	1,3	4,2	5,6	2,9	6,1	1,9	4,1	-0,5	0,6	-0,1
2009	2,7	11,0	11,6	1,2	2,9	-3,4	-0,5	1,8	-0,8	1,0	-1,5	2,6	-0,8	-0,6	-2,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
Zivě narození mimo manželství (%)															
2006	33,3	30,0	29,7	33,0	34,0	51,1	48,3	38,1	31,8	30,0	24,9	27,8	33,4	23,5	38,1
2007	34,5	30,8	31,3	33,1	35,1	51,0	49,6	40,2	35,0	30,0	25,2	28,8	34,5	25,8	39,4
2008	36,3	32,6	33,2	35,6	37,3	53,9	50,2	40,3	35,9	32,6	29,0	30,6	36,7	27,9	41,7
2009	38,8	33,7	34,5	38,0	40,9	55,1	53,6	44,6	38,8	35,7	32,1	33,8	39,5	30,5	44,2
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
Index stáří (65 a více let / 0-14 let) (%)															
2006	100,2	128,8	95,5	97,7	105,5	88,4	83,0	89,0	103,7	98,1	97,4	106,1	100,3	103,7	93,5
2007	102,4	129,4	95,3	100,2	107,3	90,9	85,0	91,2	106,1	100,6	100,6	108,9	103,5	107,2	97,2
2008	105,1	130,0	95,6	103,2	110,1	93,7	87,6	94,1	109,6	103,7	104,5	112,3	107,1	110,8	101,2
2009	107,0	129,5	95,4	105,5	112,3	96,3	90,0	96,0	111,7	106,2	107,5	114,2	109,4	113,6	104,3
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
2011 ¹⁾	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté průměry															
2006	73,2	75,2	73,0	73,7	73,4	72,3	71,2	73,0	74,4	73,4	73,9	73,2	73,2	72,6	71,9
2007	73,6	75,6	73,4	74,2	74,0	72,6	71,4	73,1	74,8	73,8	74,4	73,5	73,3	73,3	72,3
2008	73,8	75,9	73,8	74,3	74,4	72,8	71,7	73,3	75,0	74,2	74,5	74,1	73,5	73,4	72,3
2009	74,1	76,2	74,0	74,5	74,5	72,7	72,0	73,9	75,1	74,7	74,8	74,5	73,9	73,4	72,4
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté průměry															
2006	79,4	80,4	79,0	79,5	79,1	78,4	77,5	79,5	80,1	79,7	80,0	79,9	79,7	79,7	78,8
2007	79,8	80,7	79,6	79,9	79,6	78,8	78,1	79,4	80,0	79,5	81,1	80,3	79,9	80,2	79,3
2008	80,0	80,8	79,8	80,0	80,2	79,0	78,5	79,8	80,4	80,0	81,1	80,6	79,9	80,4	79,4
2009	80,1	80,8	79,9	80,1	80,2	79,1	78,5	80,1	80,6	80,5	81,0	80,8	80,0	80,5	79,4
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2006	3,1	8,7	3,6	2,0	2,8	5,3	3,2	3,1	2,4	1,5	1,4	2,5	1,3	1,1	1,6
2007	3,8	10,6	4,2	2,4	3,7	6,3	4,0	3,5	2,8	2,1	1,7	2,9	1,6	1,3	1,8
2008	4,2	11,5	4,9	2,6	4,9	6,6	4,2	4,0	3,0	2,4	1,9	3,1	1,5	1,4	2,0
2009	4,1	11,9	4,7	2,4	4,8	6,4	3,8	3,9	2,7	2,3	1,7	3,2	1,5	1,4	1,9
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9

¹⁾ promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho-moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2006	55,0	60,3	57,1	56,5	56,7	55,3	52,2	54,6	56,1	55,3	55,4	53,2	53,5	54,3	50,5
2007	55,6	60,3	57,6	57,7	56,8	56,3	51,8	54,2	56,2	55,4	56,9	54,5	53,9	55,7	51,8
2008	55,9	60,2	58,0	57,9	57,8	56,2	52,6	53,8	55,9	56,0	56,4	54,5	53,6	55,7	53,1
2009	54,8	60,7	57,0	56,3	55,8	54,5	51,5	52,8	53,5	54,1	54,6	53,5	53,0	53,0	52,0
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%) (MPSV)															
2006	7,7	2,7	5,3	5,7	5,6	9,2	13,8	7,0	6,3	6,9	7,1	8,8	9,0	7,8	12,6
2007	6,0	2,2	4,2	4,5	4,4	7,3	11,0	6,1	4,7	5,4	5,6	6,9	6,7	6,0	9,6
2008	6,0	2,1	4,5	4,8	5,0	7,6	10,3	7,0	4,8	6,0	6,3	6,8	6,9	6,1	8,5
2009	9,2	3,7	7,0	7,8	8,2	11,1	13,6	11,2	8,0	9,6	10,3	10,6	12,2	10,8	12,1
2010	9,6	4,1	7,7	8,5	8,2	11,4	13,9	10,5	8,4	9,9	10,7	10,9	12,5	10,7	12,4
2011	8,6	3,9	7,1	7,5	7,0	9,8	12,9	9,5	7,5	8,4	9,4	9,8	11,4	9,4	11,2
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2006	3,4	0,7	1,9	1,9	2,1	4,2	7,4	2,7	2,2	2,5	2,9	3,9	3,8	3,4	6,8
2007	2,5	0,5	1,4	1,3	1,5	3,2	5,7	2,2	1,4	1,9	2,1	2,8	2,7	2,5	5,1
2008	1,8	0,4	1,0	1,0	1,2	2,5	4,1	1,8	0,8	1,5	1,7	2,2	2,0	1,9	3,6
2009	2,2	0,4	1,3	1,3	1,6	3,1	4,5	2,6	1,2	2,0	2,3	2,6	2,5	2,5	3,8
2010	3,1	0,9	2,1	2,1	2,4	4,2	5,5	3,6	1,9	2,9	3,4	3,6	4,3	3,8	4,9
2011	3,2	1,0	2,4	2,2	2,4	4,0	5,7	3,6	2,2	2,8	3,5	3,7	4,5	3,6	5,0
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	164,1	221,1	175,8	160,7	161,2	148,4	146,8	154,7	159,8	155,0	154,6	157,2	150,3	159,1	146,1
2007	174,4	230,6	187,1	168,1	172,9	156,1	153,0	163,0	168,9	165,3	165,7	171,2	160,6	168,5	157,1
2008	185,0	239,8	196,2	180,5	182,9	163,2	163,6	171,0	180,4	175,2	176,9	182,4	170,5	176,3	171,2
2009	186,8	239,0	196,1	180,3	186,7	171,8	171,6	176,6	182,0	175,0	176,5	184,7	171,8	173,8	173,8
2010	187,7	246,1	198,6	177,2	185,2	174,2	170,7	178,5	181,2	173,6	178,7	185,4	169,2	175,3	172,3
2011
Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)															
2006	19 512	24 941	20 086	17 950	19 555	18 025	18 947	18 622	17 912	17 620	17 971	18 628	18 518	17 909	18 933
2007	20 908	26 090	21 891	19 312	20 921	19 380	20 211	20 521	19 327	18 927	19 737	19 969	19 992	19 238	20 365
2008	22 217	27 900	23 133	20 259	22 154	20 103	21 156	21 730	20 637	20 486	20 961	21 287	21 345	20 280	21 564
2009	22 229	28 386	23 158	19 984	22 191	19 875	21 487	21 855	20 670	20 828	20 435	21 621	21 296	20 017	21 144
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
2011 ²⁾	21 826	26 896	22 570	20 594	21 453	19 229	20 581	21 084	20 338	20 636	20 461	21 238	20 805	20 336	21 603
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%) (MPSV)															
2006	4,6	11,2	5,8	2,9	5,7	5,0	2,5	4,6	3,5	3,7	2,5	4,1	1,5	2,0	2,4
2007	5,6	13,0	6,9	3,7	8,3	5,8	3,1	5,4	4,6	6,2	3,1	4,6	1,9	2,3	2,6
2008	6,4	15,2	8,1	3,9	9,0	6,7	3,7	5,5	5,0	6,8	3,4	5,9	2,0	2,6	2,9
2009	5,6	13,6	7,2	3,1	7,1	5,8	3,3	5,0	4,2	4,2	2,2	5,4	1,7	2,2	2,7
2010	5,4	12,7	6,2	3,1	6,8	5,7	3,3	4,9	4,1	4,3	2,2	5,5	1,7	2,4	2,8
2011	5,4	14,1	6,1	3,2	6,4	5,5	3,3	4,9	4,0	4,1	2,2	4,7	1,9	2,4	3,0
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců plného starobního důchodu (%)³⁾ (ČSSZ)															
2006	19,7	12,0	17,8	19,4	23,9	21,0	22,3	17,2	19,1	23,0	25,9	18,8	20,1	20,5	23,0
2007	20,7	12,2	18,5	20,7	25,0	22,2	23,7	18,2	20,1	24,4	27,3	19,7	21,5	21,5	24,3
2008	21,6	12,4	19,2	21,8	25,9	23,3	25,0	19,3	21,2	25,5	28,5	20,4	22,9	22,3	25,6
2009	23,1	12,8	20,1	23,7	27,4	25,0	26,7	21,0	23,0	27,4	30,2	21,8	24,9	23,9	27,4
2010 ⁴⁾	24,3	12,9	21,1	25,0	28,5	26,0	27,8	22,5	24,5	29,0	31,8	22,9	26,6	25,5	28,9
2011 ⁴⁾	27,2	14,2	24,0	28,4	31,2	29,3	30,7	25,8	27,8	32,5	34,9	25,8	30,2	28,8	31,9

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ rok 2011 není srovnatelný s předchozími roky; zahrnuje i data za podniky s 1-9 zaměstnanci, fyzické osoby a neziskové instituce

³⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; stav v prosinci

⁴⁾ v letech 2010 a 2011 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	326,6	687,1	306,2	294,8	310,8	243,9	267,4	265,5	276,9	273,0	273,3	297,1	241,0	265,6	271,6
2007	354,8	759,8	330,7	307,0	328,7	262,9	285,8	274,2	301,8	297,5	297,8	325,2	262,4	288,5	297,3
2008	369,0	797,5	341,3	308,5	315,3	264,0	295,5	276,9	313,5	300,5	296,3	347,4	275,4	313,4	314,6
2009	356,4	760,9	319,1	306,4	309,1	263,7	299,4	265,4	309,6	287,9	293,2	336,9	268,3	305,9	293,3
2010	359,0	777,0	322,8	306,8	306,6	259,6	299,4	268,5	308,9	283,7	292,7	336,0	271,0	301,4	297,2
2011
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	83,8	221,9	79,7	62,8	103,2	56,4	62,7	53,3	46,9	47,4	53,7	80,4	54,4	57,5	63,5
2007	95,9	267,9	79,3	66,6	93,2	61,9	86,1	56,2	53,4	63,5	73,8	94,0	62,3	58,7	68,7
2008	98,9	281,9	74,8	67,7	75,6	67,4	81,0	75,7	54,3	70,9	57,5	95,8	62,1	59,0	85,7
2009	88,4	241,3	68,8	66,3	84,9	61,0	80,7	52,2	56,5	53,3	57,8	81,9	74,7	50,5	65,5
2010	87,8	207,2	66,7	77,9	77,5	73,0	105,3	54,3	54,2	65,1	59,9	78,6	72,7	55,3	69,9
2011
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované půdy (tis. Kč)															
2006	28,7	30,4	25,7	24,6	14,0	26,8	19,5	32,6	31,1	31,2	34,9	29,8	27,3	26,9	
2007	33,4	36,9	29,8	29,2	15,3	29,0	22,5	37,3	36,0	37,7	40,1	34,5	32,1	30,2	
2008	33,5	37,4	29,7	29,7	16,8	30,9	22,5	36,9	36,6	36,1	40,5	33,3	33,2	29,8	
2009	27,6	30,8	24,4	24,7	13,3	24,1	18,7	31,2	30,9	29,2	33,2	26,9	27,1	24,9	
2010 ¹⁾	29,1	33,4	26,6	26,5	16,2	24,4	18,8	32,6	31,5	31,3	33,9	29,1	27,3	25,6	
2011	
Vývoj tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (předchozí rok = 100)															
2006	112,5	113,6	110,3	108,1	124,7	105,5	111,1	114,0	101,5	118,4	122,5	109,1	115,0	114,3	109,5
2007	110,5	109,6	110,1	114,8	108,1	101,5	109,0	107,8	106,2	115,9	111,2	129,0	115,1	112,9	102,7
2008	101,0	106,3	92,3	112,5	104,6	102,6	110,4	92,5	93,3	95,2	94,2	99,6	99,2	100,5	108,8
2009	87,1	107,7	92,7	84,0	83,5	84,0	78,7	88,6	81,3	89,0	76,0	82,5	76,9	89,9	81,0
2010	110,6	94,6	111,1	98,5	111,5	105,7	118,8	109,2	115,9	121,0	112,8	105,1	98,2	105,1	126,8
2011	108,3	101,9	101,9	112,2	102,7	101,7	111,2	105,0	134,5	104,1	110,8	114,5	113,9	107,8	114,7
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	29,0	57,6	24,6	27,3	32,8	28,0	27,1	19,5	24,4	23,6	24,1	29,7	25,1	20,1	21,6
2007	31,2	63,1	27,3	33,7	32,3	31,7	31,5	19,2	24,0	18,9	24,9	27,5	29,9	20,2	26,7
2008	32,0	64,6	26,6	34,4	30,1	31,3	27,8	22,7	21,3	25,8	24,6	32,5	24,2	22,1	29,5
2009	29,3	53,5	27,0	31,0	25,1	37,7	31,3	20,5	22,9	21,6	22,0	28,8	21,1	20,9	25,7
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
Zahájené byty na 1 000 obyvatel															
2006	4,3	6,7	7,2	4,3	4,1	2,5	2,2	3,7	3,7	4,5	3,4	5,2	2,8	2,9	2,3
2007	4,2	6,6	6,9	4,1	3,8	1,9	2,3	2,9	3,8	4,9	3,3	4,9	3,4	3,4	2,6
2008	4,2	5,6	7,8	4,5	4,3	2,5	2,2	3,7	4,3	3,4	3,1	3,7	3,6	2,7	3,1
2009	3,6	4,6	6,1	3,0	3,6	2,7	2,0	3,5	3,5	4,0	2,7	3,8	2,9	2,2	2,5
2010	2,7	2,3	5,1	2,8	3,6	2,0	1,5	2,6	2,3	2,4	2,2	3,0	1,8	2,1	2,0
2011	2,6	2,2	4,6	3,4	2,9	2,4	1,4	1,9	2,3	2,7	2,4	2,9	2,0	1,9	2,2
Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (předchozí rok = 100)															
2006	102,9	100,8	99,6	107,6	104,0	113,6	101,9	104,5	101,0	107,2	104,8	101,2	103,8	104,0	102,2
2007	101,9	108,3	93,0	88,9	105,4	101,4	95,9	88,4	92,6	110,0	102,7	110,2	101,0	104,7	105,5
2008	99,0	102,3	93,2	95,6	94,8	100,1	97,4	99,2	99,3	93,0	94,5	100,6	98,1	93,4	99,6
2009	93,4	94,8	97,0	98,0	98,3	98,0	91,7	92,8	89,7	88,9	90,7	87,8	88,4	90,1	91,5
2010	101,9	109,1	97,8	97,4	101,1	100,7	86,2	96,9	99,3	98,8	93,7	100,1	100,1	103,2	90,0
2011	105,6	106,5	109,9	103,3	102,6	104,9	116,4	100,0	102,7	102,1	106,6	107,0	105,2	101,4	108,5

¹⁾ semidefinitivní údaje

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1-4 (t/km²)															
2006	2,7	4,6	2,1	1,0	1,5	5,1	13,4	1,1	1,7	3,1	0,4	0,6	1,1	1,8	5,5
2007	2,7	3,0	2,1	1,0	1,4	6,4	14,3	0,9	1,6	3,1	0,4	0,6	1,0	1,6	5,6
2008	2,2	3,6	2,1	1,0	1,2	3,0	11,2	1,0	1,5	2,9	0,4	0,6	0,8	1,4	4,3
2009	2,2	3,4	2,0	1,0	1,4	2,8	11,7	0,9	1,2	2,6	0,4	0,5	0,9	1,4	4,1
2010	2,2	3,1	2,1	1,0	1,0	2,9	10,9	0,8	1,3	2,9	0,4	0,5	0,8	1,2	4,1
2011
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1-4 (t/km²)															
2006	3,6	19,2	3,7	1,4	1,9	3,6	13,2	1,6	2,0	4,1	2,1	2,7	2,3	2,1	5,9
2007	3,6	18,1	3,8	1,4	1,9	3,7	13,1	1,6	2,0	4,6	2,1	2,7	2,3	2,1	6,0
2008	3,4	17,3	3,6	1,4	1,8	3,6	11,9	1,5	1,9	3,9	2,0	2,7	2,2	2,1	5,3
2009	3,2	16,3	3,4	1,3	1,6	3,3	11,8	1,4	1,8	3,6	2,0	2,6	2,1	2,0	5,0
2010	3,0	13,9	3,2	1,2	1,6	3,2	10,8	1,3	1,7	3,6	1,8	2,4	2,0	1,9	5,1
2011
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2006	296	280	343	289	306	302	319	277	279	291	305	283	283	288	287
2007	293	288	349	281	313	320	300	286	279	283	276	275	289	287	272
2008	305	299	357	276	283	305	343	315	281	288	294	281	316	283	302
2009	315	302	364	283	311	311	335	284	280	283	340	297	333	318	325
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	342	302	296	307	298	335
2011
Podíl oddělené sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2006	10,8	12,5	8,1	9,1	14,4	7,2	8,6	12,0	17,1	12,2	13,3	9,6	10,8	11,8	9,4
2007	12,8	14,1	9,5	10,5	18,2	11,9	8,9	13,9	19,1	17,0	14,7	8,9	14,8	14,2	12,8
2008	14,3	15,0	11,1	12,1	14,3	9,6	13,1	19,6	21,4	20,0	15,0	10,8	16,0	14,0	15,3
2009	13,9	15,8	11,4	16,3	16,9	11,8	10,3	13,4	19,2	14,4	16,3	11,3	12,5	16,6	14,2
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011
Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) z celkového nakládání s odpady (%)															
2006	17,6	10,2	14,2	24,8	18,9	8,3	6,4	7,5	5,2	30,3	9,6	35,3	24,6	18,7	21,5
2007	19,3	10,5	9,2	16,2	30,0	1,9	23,7	12,1	14,0	12,5	11,8	29,9	25,0	9,3	32,0
2008	18,6	17,2	8,6	22,1	27,5	11,8	9,4	7,4	14,2	10,2	8,2	24,2	11,6	17,5	30,0
2009	19,0	15,0	9,8	29,1	19,1	4,4	10,0	3,7	12,1	17,5	7,6	22,8	16,6	16,0	40,1
2010	17,6	10,0	13,0	21,9	17,1	9,1	9,7	4,3	12,0	7,9	6,2	25,3	19,4	12,2	32,7
2011
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2006	97,5	130,0	89,1	89,5	96,8	100,5	98,3	95,5	92,3	87,4	84,1	93,2	87,7	83,7	101,9
2007	98,5	128,7	92,5	92,0	99,8	97,6	97,3	98,3	91,2	90,1	84,6	97,2	87,8	83,8	101,8
2008	94,2	122,0	90,2	88,1	96,1	95,6	87,5	89,3	88,0	84,9	83,4	93,2	86,5	81,6	98,1
2009	92,5	114,1	88,5	86,8	93,1	90,7	85,0	89,9	87,7	84,3	82,4	94,1	87,2	79,6	98,3
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2006	2 189	2 478	4 619	1 033	1 842	1 740	2 270	917	1 771	2 866	2 510	1 852	1 180	1 355	1 866
2007	1 928	1 470	2 782	1 229	3 425	1 311	2 760	1 692	1 514	1 329	2 014	1 200	1 526	1 728	2 275
2008	1 949	1 396	2 802	1 418	3 330	2 025	1 845	2 249	2 395	1 629	1 661	2 090	1 102	1 279	1 925
2009	2 239	1 371	1 999	2 994	5 453	1 132	1 814	3 826	1 891	2 101	1 152	2 860	1 002	2 348	2 160
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Obyvatelstvo k 31. 12. ¹⁾	osoby	1 188 126	1 212 097	1 233 211	1 249 026	1 257 158	1 241 664
v tom: muži		567 948	576 206	594 034	605 021	609 327	602 987
ženy		615 628	620 248	631 247	637 935	642 399	638 677
z toho podíl cizinců (bez azylantů)	%	8,7	10,6	11,5	11,9	11,8	12,9
Sňatky	počet	6 841	7 149	6 580	6 258	5 978	5 873
Rozvody	počet	3 737	3 621	3 666	3 150	3 524	3 220
Rozvody na 100 sňatků	počet	54,6	50,7	55,7	50,3	58,9	54,8
Živě narození	osoby	12 530	13 195	14 339	14 488	14 792	13 968
z toho mimo manželství	%	30,0	30,8	32,6	33,7	35,3	36,6
Úhrnná plodnost ²⁾		1,272	1,304	1,375	1,367	1,385	1,352
Potraty	počet	4 293	4 408	4 694	4 532	4 427	4 431
z toho umělá přerušování těhotenství		3 195	3 215	3 340	3 110	2 984	3 051
Potraty na 100 narozených	počet	34,3	33,4	32,7	31,3	29,9	31,6
Zemřelí celkem	osoby	12 274	12 208	12 269	12 365	12 266	12 092
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		5 666	5 796	5 701	5 678	5 866	5 918
novotvary		3 551	3 501	3 413	3 476	3 388	3 111
Přirozený přírůstek	osoby	256	987	2 070	2 123	2 526	1 876
Přistěhovalí celkem	osoby	45 061	54 811	47 194	38 094	33 461	28 291
z toho z ciziny		26 528	30 577	26 403	16 617	12 544	9 309
Vystěhovalí celkem	osoby	38 801	31 827	28 150	24 402	27 855	22 540
z toho do ciziny		19 872	7 890	548	451	2 969	725
Přírůstek stěhováním celkem	osoby	6 260	22 984	19 044	13 692	5 606	5 751
z toho s cizinou		6 656	22 687	25 855	16 166	9 575	8 584
Celkový přírůstek	osoby	6 516	23 971	21 114	15 815	8 132	7 627
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	10,6	11,0	11,7	11,7	11,8	11,3
zemřelí	‰	10,4	10,2	10,0	9,9	9,8	9,8
přirozený přírůstek	‰	0,2	0,8	1,7	1,7	2,0	1,5
přistěhovalí	‰	38,1	45,8	38,5	30,6	26,7	22,9
vystěhovalí	‰	32,8	26,6	23,0	19,6	22,3	18,2
přírůstek stěhováním	‰	5,3	19,2	15,5	11,0	4,5	4,6
celkový přírůstek	‰	5,5	20,0	17,2	12,7	6,5	6,2
Mrtvorozenost	‰	2,1	2,5	1,6	1,8	2,2	2,4
Kojenecká úmrtnost	‰	2,6	2,2	1,5	2,3	2,7	1,9
Novorozenecká úmrtnost	‰	1,5	1,3	1,0	1,2	1,9	1,3
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku ¹⁾ :							
0-14 let	osoby	144 560	146 466	150 109	155 238	161 294	164 659
%		12,2	12,1	12,2	12,4	12,8	13,3
15-64 let	osoby	857 342	876 107	887 943	892 744	889 974	863 497
%		72,2	72,3	72,0	71,5	70,8	69,5
65 a více let	osoby	186 224	189 524	195 159	201 044	205 890	213 508
%		15,7	15,6	15,8	16,1	16,4	17,2
Průměrný věk k 31. 12. ¹⁾	roky	41,8	41,7	41,6	41,6	41,6	41,9
v tom: muži		40,0	40,0	39,9	39,8	39,9	40,2
ženy		43,4	43,4	43,3	43,2	43,2	43,4
Index stáří (65 a více let / 0-14 let) ¹⁾	%	128,8	129,4	130,0	129,5	127,6	129,7
Index ekonomického zatížení (0-14 let + 65 a více let / 15-64 let) ¹⁾	%	38,6	38,4	38,9	39,9	41,3	43,8
Naděje dožití při narození (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	75,21	75,59	75,90	76,25	76,28	76,46
ženy	roky	80,36	80,74	80,81	80,84	81,23	81,66
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	15,75	16,01	16,18	16,30	16,22	16,42
ženy	roky	18,49	18,88	19,00	19,00	19,24	19,52

¹⁾ v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

²⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15-49 let) neměnné

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	1 040,3	1 048,8	1 071,9	1 088,0	1 096,8	1 098,2
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	12,2	11,7	11,3	10,6	9,7	8,9
střední bez maturity	%	22,5	21,7	19,2	20,3	19,3	19,7
střední s maturitou	%	42,0	43,7	43,9	43,2	42,0	40,2
vysokoškolské	%	23,1	22,7	25,5	25,8	28,9	31,0
Pracovní síla	tis. osob	645,2	648,2	658,1	680,8	682,4	674,8
v tom: zaměstnaní v NH		627,2	632,4	645,6	660,0	656,8	650,3
z toho ženy		288,0	288,2	287,0	292,5	285,3	284,9
nezaměstnaní		18,1	15,8	12,5	20,8	25,6	24,5
z toho ženy		7,9	8,5	6,8	9,5	12,3	11,3
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	395,0	400,6	413,7	407,2	414,4	423,4
z toho: studující (vč. učňů)		97,1	96,2	100,5	96,3	96,6	95,9
důchodci		221,8	239,9	250,3	246,1	253,9	254,1
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	0,5	0,2	0,1	0,4	0,3	0,3
průmysl a stavebnictví	%	19,6	17,6	18,4	19,8	18,0	17,1
služby	%	79,9	82,2	81,5	79,8	81,6	82,6
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci	%	78,3	78,9	78,9	77,8	76,9	76,1
zaměstnavatelé	%	5,2	4,5	4,7	3,8	4,0	3,5
pracující na vlastní účet	%	15,7	15,8	15,8	18,1	18,3	19,8
Míra ekonomické aktivity	%	62,0	61,8	61,4	62,6	62,2	61,4
v tom: muži		70,5	70,3	70,8	72,1	72,5	71,4
ženy		54,3	54,1	52,8	53,7	52,6	52,2
Míra zaměstnanosti	%	60,3	60,3	60,2	60,7	59,9	59,2
v tom: muži		68,5	68,8	69,7	69,9	70,0	68,9
ženy		52,8	52,5	51,5	52,0	50,4	50,2
Míra nezaměstnanosti	%	2,8	2,4	1,9	3,1	3,8	3,6
v tom: muži		2,9	2,1	1,6	3,0	3,5	3,5
ženy		2,7	2,8	2,3	3,2	4,1	3,8
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12. (MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce	osoby	21 364	17 363	17 433	29 865	33 433	32 580
z toho: ženy		11 343	9 193	8 940	14 491	16 669	16 326
absolventi škol a mladiství		1 386	985	904	1 601	1 717	1 622
osoby se zdravotním postižením		2 392	2 130	1 911	2 192	2 565	2 490
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		8 520	7 268	8 518	12 661	11 754	9 226
dosažitelní		19 603	15 813	16 143	28 947	32 123	31 019
v tom podle věku:							
15-24 let		3 218	2 328	2 452	4 796	4 873	5 066
25-34 let		5 455	4 444	4 772	8 560	8 740	8 390
35-44 let		4 238	3 516	3 509	6 105	7 391	7 543
45-54 let		5 044	3 961	3 693	5 733	6 709	6 579
55 a více let		3 409	3 114	3 007	4 671	5 720	5 002
průměrný věk	roky	40,0	40,7	40,1	39,0	39,8	39,3
v tom podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	3 929	3 115	2 921	4 715	5 300	5 591
střední bez maturity	osoby	7 424	5 620	5 373	9 554	10 530	9 977
střední s maturitou	osoby	7 173	6 078	6 197	10 471	11 817	11 933
vysokoškolské	osoby	2 838	2 550	2 942	5 125	5 786	5 079

pokračování

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12. (MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce	osoby	21 364	17 363	17 433	29 865	33 433	32 580
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1 - 3)		7 365	6 101	6 231	11 715	12 599	10 068
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		7 031	5 776	5 206	9 554	10 957	12 926
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6 - 8)		3 207	2 499	2 350	4 845	5 429	4 902
nekvalifikovaní (třída 9)		3 235	2 366	2 042	3 372	3 773	3 585
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	7 361	6 641	7 718	11 704	11 954	10 351
3-6 měsíců	osoby	4 695	3 687	4 000	8 281	7 612	7 430
6-12 měsíců	osoby	4 108	3 092	2 817	6 438	6 929	6 604
od 1 roku do 2 let	osoby	2 612	1 981	1 451	2 179	5 018	4 941
více než 2 roky	osoby	2 588	1 962	1 447	1 263	1 920	3 254
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	5 760	6 313	7 010	7 328	7 203	6 975
Míra registrované nezaměstnanosti	%	2,7	2,2	2,1	3,7	4,1	3,9
v tom: muži		2,3	1,9	1,9	3,3	3,6	3,5
ženy		3,2	2,5	2,5	4,1	4,7	4,6
Dlouhodobá nezaměstnanost ¹⁾	%	0,7	0,5	0,4	0,4	0,9	1,0
Volná pracovní místa	počet	16 192	28 746	25 002	8 508	5 743	7 465
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	1,2	0,6	0,6	3,4	5,6	4,4
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ							
Zaměstnaní cizinci k 31. 12.	osoby	80 395	95 443	114 784	107 578	100 537	110 555
z toho ze zemí mimo EU ²⁾		44 194	53 546	69 166	58 866	47 069	52 319
v tom podle postavení na trhu práce:							
evidovaní na úřadech práce	osoby	62 282	76 524	94 102	84 744	76 643	82 118
z toho ženy		21 227	26 817	33 468	31 715	29 555	32 076
s platným živnostenským oprávněním	osoby	18 113	18 919	20 682	22 834	23 894	28 437
z toho ženy		5 658	5 926	6 389	7 240	7 720	9 987
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	261 666	275 876	293 762	297 030	308 073	.
na 1 obyvatele	Kč	221 081	230 578	239 751	238 971	246 119	.
průměr ČR = 100	%	134,7	132,2	129,6	127,9	131,1	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD ³⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	31 173	33 553	35 905	36 658	36 124	33 546
v tom: muži		35 115	37 866	40 842	42 132	41 209	37 346
ženy		25 827	28 148	29 717	30 177	30 022	28 984
Medián mezd	Kč	24 941	26 090	27 900	28 386	28 392	26 896
v tom: muži		27 494	28 229	30 791	31 082	31 063	28 759
ženy		22 088	23 744	25 063	25 737	25 728	25 225
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA							
Přiznané dávky celkem	počet	2 143 821	1 964 403	1 276 932	1 140 104	1 044 710	949 703
z toho přídavek na dítě		1 382 849	1 258 178	612 117	449 183	335 395	285 179
Hodnota vyplacených dávek celkem	tis. Kč	2 737 154	4 416 304	4 042 077	4 151 103	4 241 154	3 992 486
z toho přídavek na dítě		690 588	621 665	354 831	258 434	203 106	171 188
Hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory na 1 obyvatele	Kč	2 313	3 691	3 299	3 340	3 388	3 225

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ v letech 2005-2007 mimo EU 25, v letech 2008-2011 mimo EU 27

³⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výděлку) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); rok 2011 není srovnatelný s předchozími roky, na rozdíl od nich zahrnuje i data za podniky s 1-9 zaměstnanci, fyzické osoby a neziskové

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci)							
Příjemci důchodů celkem	počet	299 200	301 835	303 891	305 839	309 679	313 912
z toho ženy		192 201	192 977	192 824	192 826	194 250	196 063
Příjemci starobního důchodu celkem ⁴⁾	počet	177 335	180 286	183 708	186 565	198 350	204 830
z toho ženy		103 345	104 612	105 483	106 159	112 100	115 769
Příjemci předčasného starobního důchodu ⁵⁾	počet	21 313	22 062	22 720	23 807	24 793	28 200
z toho ženy		13 129	13 443	13 741	14 242	14 672	16 377
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem ⁶⁾	%	12,0	12,2	12,4	12,8	12,9	14,2
v tom: muži		11,1	11,4	11,5	11,9	12,2	13,8
ženy		12,7	12,9	13,0	13,4	13,5	14,6
Průměrná měsíční výše důchodu celkem	Kč	8 587	9 194	10 100	10 519	10 634	11 084
v tom: muži		9 142	9 776	10 713	11 165	11 286	11 734
ženy		8 278	8 866	9 746	10 140	10 247	10 693
Průměrná měsíční výše starobního důchodu celkem (sólo)	Kč	8 768	9 370	10 289	10 730	10 817	11 266
v tom: muži		9 684	10 344	11 287	11 763	11 825	12 290
ženy		8 112	8 666	9 549	9 948	10 042	10 479
Podíl průměrné výše starobního důchodu celkem (sólo) na mzdovém mediánu	%	35,2	35,9	36,9	37,8	38,1	41,9
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	5 843 312	6 364 722	6 073 541	5 321 619	5 369 174	4 978 033
z toho dávky:							
nemocenské		4 397 127	4 680 024	4 205 567	2 979 025	2 790 223	2 301 145
peněžitá pomoc v mateřství		1 304 762	1 528 394	1 727 773	2 213 167	2 477 904	2 549 288
ošetřovné		141 133	155 820	139 707	128 941	100 372	126 655
ZDRAVOTNICTVÍ							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	8 273	8 760	8 958	9 135	9 200	9 295
z toho lékaři v nestátních zařízeních		4 385	4 595	4 717	4 847	5 001	5 017
Lékaři na 1 000 obyvatel	počet	7,0	7,3	7,3	7,3	7,3	7,5
Nemocnice		26	28	28	28	27	27
lůžka	počet	10 331	10 326	10 322	10 233	10 018	9 530
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	337,9	335,7	339,0	342,4	341,4	339,2
průměrná ošetřovací doba	dny	8,2	8,0	7,6	7,5	7,3	7,2
využití lůžek	dny	267,0	258,8	249,8	250,5	250,0	252,1
ŠKOLSTVÍ							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		29 052	29 859	31 308	33 403	35 264	37 078
základních škol		79 763	77 116	74 470	73 400	74 151	76 189
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		72 084	71 096	69 894	68 848	65 988	63 320
vyšších odborných škol (denní studium)		5 222	5 250	4 900	4 660	4 800	4 665
Studenti vysokých škol k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		46 352	48 734	50 645	51 589	51 035	49 094
s místem výuky v kraji		115 701	125 777	134 996	142 692	146 359	144 817
z toho v prezenčním studiu	%	75,5	72,9	70,7	69,6	70,0	71,5
Absolventi vysokých škol s místem výuky v kraji	počet	18 045	22 607	26 578	30 233	32 351	34 368
KRIMINALITA, NEHODY							
Zjištěné trestné činy	počet	89 258	87 077	82 957	83 981	74 028	74 122
na 1000 obyvatel		75,4	72,8	67,7	67,6	59,1	59,9
Objasněné trestné činy	počet	19 022	17 464	15 183	15 765	13 986	15 584
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	56	33	38	40	29	39

⁴⁾ příjemci tzv. "sólo" starobních důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; od 1. 1. 2010 jsou do počtu příjemců starobních důchodů zahrnuti i příjemci invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

⁵⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu (sólo) podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁶⁾ v letech 2010 a 2011 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	813 275	909 016	977 136	945 796	972 551	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	105,9	109,1	103,2	94,3	103,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele průměr ČR = 100	Kč	687 133	759 758	797 479	760 925	776 968	.
	%	210,4	214,1	216,1	213,5	216,5	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného průměr ČR = 100	Kč	954 585	1 070 635	1 104 172	1 039 617	1 090 372	.
	%	141,8	148,7	149,3	142,9	146,0	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	736 766	820 108	883 574	852 525	877 084	.
v tom sektory:							
primární	%	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	.
sekundární	%	18,6	18,0	17,4	18,0	17,8	.
terciární	%	81,0	81,7	82,2	81,8	81,8	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	262 677	320 568	345 396	299 912	259 381	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele průměr ČR = 100	Kč	221 935	267 932	281 891	241 289	207 218	.
	%	264,9	279,5	285,1	272,9	236,1	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	851 967	849 043	884 949	909 754	891 944	.
z toho zaměstnanci		692 440	690 416	725 311	736 216	694 743	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	35 689	38 455	39 168	41 676	42 214	.
z toho: přímé náklady		24 991	26 596	27 701	29 589	30 006	.
sociální požitky		930	1 128	863	878	845	.
sociální náklady a výdaje		9 163	10 092	9 933	10 642	10 883	.
personální náklady a výdaje		640	654	686	603	537	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na vědu a výzkum celkem	mil. Kč	19 186	22 914	22 481	20 906	20 998	.
z toho: mzdové		7 702	8 913	9 646	9 018	9 451	.
financované z veřejných zdrojů		10 674	12 581	12 570	13 264	12 552	.
Zaměstnanci ve vědě a výzkumu celkem	přep. os.	19 889	21 176	20 943	19 747	19 963	.
z toho výzkumní pracovníci		11 773	13 125	13 454	12 076	12 087	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE							
Domácnosti používající: ²⁾							
osobní počítač	%	41,6	50,0	59,0	63,7	67,6	.
internet	%	36,1	46,4	54,0	59,4	62,2	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	437 882	453 006	471 183	488 307	506 273	529 377
z toho fyzické osoby		291 063	292 372	295 139	296 780	300 894	305 800
z toho živnostníci		271 263	272 846	275 254	279 692	284 138	288 803
Z celku jednotky typu podnik k 31. 12. ³⁾	počet	234 221	233 225	256 198	254 168	271 736	290 208
z toho fyzické osoby		152 814	146 259	151 494	154 290	155 302	160 406
z toho živnostníci		139 500	132 981	137 921	141 936	142 014	146 818
Vzniklé subjekty	počet	18 609	23 725	25 088	25 599	27 024	29 801
z toho fyzické osoby		7 372	7 830	8 688	8 807	10 560	10 558
z toho živnostníci		6 983	7 418	8 263	8 257	9 621	10 044
ZEMĚĎELSTVÍ							
Zemědělská produkce celkem ⁴⁾⁵⁾	mil. Kč	17 482	21 413	21 572	17 625	18 939	.
z toho: rostlinná produkce ⁵⁾		10 268	13 588	13 146	10 973	12 162	.
živočišná produkce ⁵⁾		6 383	7 179	7 603	6 000	6 180	.
Obhospodařovaná zemědělská půda ⁵⁾	ha	575 797	579 925	576 802	572 233	567 055	564 499
z toho orná ⁵⁾		511 936	511 704	507 434	502 241	496 942	493 925
Sklizeň: obilovin	t	30 847	31 776	42 569	41 832	34 803	44 368
brambor	t	141	463	323	368	264	281

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA95 (Evropský systém účtů 1995)

²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2010 je vypočten z dat roku 2009, 2010 a 2011)

³⁾ subjekt, který podle statistického zjišťování nebo administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu

⁴⁾ v roce 2010 semidefinitivní výsledky

⁵⁾ Praha + Středočeský kraj

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Stavy hospodářských zvířat ⁵⁾							
k 1. 4. následujícího roku: skot	počet	152 850	151 671	145 484	145 711	146 094	147 209
prasata	počet	437 434	386 226	329 352	312 896	302 400	296 906
drůbež	počet	5 867 460	7 084 359	6 101 596	6 199 898	5 077 911	4 555 360
Výroba masa v jatečné hmotnosti celkem ⁵⁾ (bez drůbežního)	t	57 262	59 115	55 851	51 101	49 973	46 501
z toho: hovězí (včetně telecího)		9 356	10 003	9 066	8 255	7 476	7 822
vepřové		47 861	49 066	46 736	42 801	42 453	38 636
Výroba mléka ⁵⁾	tis. l	331 803	338 886	335 520	332 352	324 039	339 294
Snáška vajec (konzumních) ⁵⁾	tis. ks	178 257	293 312	389 232	349 660	333 750	323 253
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	23	21	24	23	34	40
Těžba dřeva	m ³ b. k.	13 661	8 374	7 765	8 992	9 265	9 095
z toho nahodilá živelní		150	1 965	555	425	171	162
PRŮMYSL							
(za subjekty se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	214	221	235	236	222	226
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy celkem	mil. Kč	264 852	290 327	308 634	332 393	314 551	320 533
na 1 zaměstnance	tis. Kč	3 580	3 978	4 168	4 355	4 257	3 999
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	73 984	72 977	74 043	76 316	73 895	80 148
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	26 414	28 281	31 265	32 331	33 559	33 624
STAVEBNICTVÍ							
(za subjekty s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	129	131	123	130	123	118
Základní stavební výroba celkem	mil. Kč	65 331	68 862	73 819	71 282	76 011	71 136
na 1 zaměstnance	tis. Kč	2 110	2 212	2 334	2 246	2 348	2 320
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	30 960	31 128	31 633	31 743	32 379	30 663
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	29 412	30 244	32 632	32 852	34 276	34 621
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby celkem ⁶⁾	mil. Kč	68 147	75 511	79 124	66 540	57 889	54 348
z toho pro veřejné zadavatele		22 074	26 021	26 867	30 049	29 873	23 393
STAVEBNÍ POVOLENÍ A OHLÁŠENÍ		11 365	10 148	9 306	8 538	8 188	7 658
Orientační hodnota staveb celkem	mil. Kč	38 851	42 352	43 948	40 867	37 199	35 607
z toho: budov (bytových a nebytových)		34 557	36 096	39 666	34 879	31 351	28 790
na ochranu životního prostředí		1 160	1 126	1 456	2 540	2 532	2 757
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	3 419	4 173	4 723	4 787	4 543	4 650
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	7 901	7 886	6 810	5 719	2 878	2 733
z toho v rodinných domech		1 209	995	557	460	409	486
Dokončené byty	počet	5 186	9 422	6 328	7 397	6 151	3 480
z toho v rodinných domech		571	845	1 006	548	666	557
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy dokončeného bytu							
v rodinném domě	Kč	37 416	37 775	46 874	42 797	43 942	47 660
v bytovém domě	Kč	37 017	33 163	38 765	45 285	57 623	48 629
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení k 31. 12.	počet	619	654	656	653	630	622
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	69 650	74 602	82 809	83 132	82 559	77 972
Hosté celkem	osoby	4 142 538	4 485 372	4 587 483	4 346 839	4 743 373	5 050 923
z toho ze zahraničí		3 702 116	4 009 463	4 051 137	3 808 959	4 116 867	4 360 390
Průměrná doba pobytu	dny	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6
z toho hostů ze zahraničí		3,8	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7

⁵⁾ Praha + Středočeský kraj⁶⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu – vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	20 788	20 691	20 516	20 428	20 343	20 250
z toho: orná půda		15 269	15 183	15 009	14 933	14 857	14 776
zahrady a ovocné sady		4 642	4 633	4 625	4 613	4 602	4 588
trvalé travní porosty		866	865	872	871	874	876
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	28 822	28 914	29 086	29 183	29 270	29 363
z toho: lesní pozemky		4 960	4 970	5 021	5 030	5 089	5 099
zastavěné plochy a nádvoří		4 907	4 955	5 006	5 027	5 037	5 029
EKOLOGICKÉ ZEMĚĎĚLSTVÍ (MZe)							
Ekologičtí zemědělci	počet	7	4	9	8	12	13
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	127,7	4,2	6,1	7,9	32,0	10,6
Výměra půdy v přechodném období	ha	126,1	25,2	46,2	37,6	7,8	432,6
Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy	%	1,2	0,1	0,3	0,2	0,2	2,2
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	130,0	128,7	122,0	114,1	104,4	105,2
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	99,0	99,7	99,0	99,0	99,2	100,0
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podíl čištěných odpadních vod	%	100,0	100,0	100,0	99,9	100,0	100,0
OVZDUŠÍ							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4) ¹⁾	t/km ²	4,76	3,94	4,29	4,36	4,28	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,33	0,19	0,19	0,19	0,19	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		3,47	2,86	3,13	3,18	3,12	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	4,60	2,98	3,57	3,40	3,14	.
z toho velké stacionární zdroje (REZZO 1)		3,43	1,95	2,54	2,30	1,97	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	19,19	18,07	17,35	16,34	13,94	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		5,63	4,83	5,02	4,79	3,97	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		12,05	11,78	11,09	10,25	8,58	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	45,16	43,98	39,65	36,97	30,82	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		1,33	1,17	1,11	0,94	0,86	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		40,29	39,71	35,21	33,20	26,67	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	4 333	5 263	5 726	5 063	5 676	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	280	288	299	302	297	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	12,5	14,1	15,0	15,8	16,0	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	34,9	40,6	44,9	47,8	47,5	.
Nakládání s odpady celkem	tis. t	4 421	6 917	7 239	7 035	6 405	.
z toho nebezpečné odpady	%	7,5	5,7	10,8	14,8	8,9	.
Podíl využitých odpadů	%	28,4	23,3	30,3	28,8	42,5	.
z toho recyklovaných (vč. regenerace)	%	10,2	10,5	17,2	15,0	10,0	.
Podíl odstraněných odpadů	%	20,8	11,3	13,6	18,6	18,3	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 478	1 470	1 396	1 371	2 177	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	4 949 965	3 525 215	3 336 715	5 334 578	5 232 645	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	11,5	16,9	16,0	11,2	3,5	.
nakládání s odpadními vodami	%	6,2	7,9	4,8	6,5	24,1	.
nakládání s odpady	%	19,3	26,0	27,9	16,7	15,9	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	11 320 065	12 871 438	11 333 401	9 523 777	10 251 350	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	6,7	6,1	5,5	7,5	9,0	.
nakládání s odpadními vodami	%	6,8	9,6	8,2	6,0	7,6	.
nakládání s odpady	%	64,5	76,8	79,3	75,5	74,6	.

¹⁾ od roku 2007 včetně emisí z chovů hospodářských zvířat, od roku 2008 navíc včetně emisí ze stavebních činností